

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ของจังหวัดระจวบคี่รีขันธุ์
(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระจวบคี่รีขันธุ์
โทร ๐๓๒ ๖๐๓ ๐๖๖

ก

คำนำ

ตามที่กฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ตามคู่มือการปฏิบัติงานการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เพื่อให้เป็นปัจจุบันและมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งแสดงถึงทิศทาง แนวทาง และเป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดในอนาคต ที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี นโยบายรัฐบาล และนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งแผนพัฒนาภาค/กลุ่มจังหวัด/จังหวัด และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแสดงถึงเป้าหมายการพัฒนา ประเด็นการพัฒนา แนวทางการพัฒนา และโครงการสำคัญในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จึงได้จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ โดยมีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่รับผิดชอบในพื้นที่จังหวัดและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ร่วมสนับสนุนในการจัดทำ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาของจังหวัดในการขับเคลื่อนด้านการเกษตรและสหกรณ์ และเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ ซึ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ให้ได้รับการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความภาคภูมิใจในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรกรรมต่อไป

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

กันยายน ๒๕๖๕

ข
สารบัญ

	หน้าที่
ส่วนที่ ๑. บทนำ	
๑. ที่มา	๑
๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๑-๒๔
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	
๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๒๕-๔๕
๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๔๕-๕๕
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๕๖-๖๐
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	
๑. เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๖๑
๒. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๖๑
๓. ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)	๖๑-๖๔
๔. แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กับแผน ๓ ระดับ	๖๕
๕. สรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๖๖-๖๘
ส่วนที่ ๕ แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)	
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)	๖๙-๘๖
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก คำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๓/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด	

สารบัญตาราง

	หน้าที่
ตารางที่ ๑ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน ปี พ.ศ.๒๕๕๒ - ๒๕๖๔	๓๐
ตารางที่ ๒ แสดงข้อมูลอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๒ - ๒๕๖๔	๓๑
ตารางที่ ๓ แสดงข้อมูลขอบเขตลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก (ลุ่มชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์)	๓๑
ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลการแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔	๓๒-๓๓
ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลจำนวนประชากรของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔	๓๓
ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลจำนวนสถานศึกษาที่จำแนกตามสังกัด พ.ศ. ๒๕๖๔	๓๔
ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลจำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ต่อประชากรจำแนกตามระดับชั้น ปีการศึกษา ๒๕๖๔	๓๔-๓๕
ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลประชากรในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามเพศ และสถานภาพแรงงานไทย ปี ๒๕๖๔	๓๕
ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลผู้มีงานทำของประชากรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามอุตสาหกรรม ๒๑ อุตสาหกรรม ปี ๒๕๖๔	๓๖
ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลสถิติเที่ยวบินและผู้โดยสารท่าอากาศยานหัวหิน ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ ณ เดือน พฤษภาคม ๒๕๖๓	๓๘
ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลปริมาณเรือและปริมาณสินค้าที่เข้า - ออก ณ ท่าเรือประจวบ ปี ๒๕๖๔	๓๙
ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลสถิติการใช้น้ำประปา ๓ ปี พ.ศ.๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๔๐
ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (GPP) ปี ๒๕๖๒	๔๓
ตารางที่ ๑๔ แสดงข้อมูลจำนวนครุฑเรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคการเกษตร ปี ๒๕๖๔	๔๖
ตารางที่ ๑๕ แสดงข้อมูลการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปี ๒๕๖๔	๔๖
ตารางที่ ๑๖ แสดงข้อมูลด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔	๔๗
ตารางที่ ๑๗ แสดงข้อมูลด้านการปศุสัตว์ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔	๔๘
ตารางที่ ๑๘ แสดงข้อมูลด้านการประมงของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปี ๒๕๖๔	๔๘

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ ๑๙	แสดงข้อมูลผลผลิตสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔	๔๘
ตารางที่ ๒๐	แสดงข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตรของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๔๙
ตารางที่ ๒๑	แสดงข้อมูลสินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๔๙
ตารางที่ ๒๒	การเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนสินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๓/๒๕๖๔	๕๐
ตารางที่ ๒๓	แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกรและสมาชิกเกษตรกรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปี ๒๕๖๔	๕๐
ตารางที่ ๒๔	แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประจำปี ๒๕๖๔	๕๑
ตารางที่ ๒๕	แสดงข้อมูล smart farmer และ young smart farmer จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๔	๕๑
ตารางที่ ๒๖	แสดงข้อมูลศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ปี ๒๕๖๔	๕๒
ตารางที่ ๒๗	แสดงข้อมูลค่าแหล่งแปรรูป ตลาดกระจายสินค้าและข้อมูลสำคัญระดับจังหวัด	๕๒-๕๕

ส่วนที่ ๑
บทนำ

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘ (๒) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับมาตรา ๘๔(๘) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ คุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร และมาตรา ๘๔(๑๔) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา ๘๕(๒) กำหนดให้รัฐดำเนินการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมีค้ำจุน ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกันพิจารณาภารกิจของหน่วยงานที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนในแต่ละระดับ รวมทั้งนำนโยบายสำคัญ และสถานการณ์สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริบทของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มากำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนภารกิจให้ได้ผลลัพธ์ตามที่กำหนด ตลอดจนพิจารณาความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดินควบคู่กับการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนปฏิบัติการฯ จะเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรมหาชน รวมทั้งเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิต ให้สามารถดำเนินการได้ ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม เพื่อมุ่งสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายระดับชาติร่วมกันต่อไป

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นโยบายรัฐบาล นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยง สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๑ มีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็น คนดี เก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ โดยมีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๐๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (๐๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก) (๐๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (๐๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (๐๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ การประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ^๒ เป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่างๆ ในลักษณะที่มีการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติภายในปี ๒๕๘๐ โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติมีทั้งหมด ๒๓ ฉบับ เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๕ ฉบับ ได้แก่ (๐๑) ความมั่นคง (๐๓) การเกษตร (หลัก) (๐๕) การท่องเที่ยว (๐๖) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (๐๗) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล (๐๘) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (๐๙) เขตเศรษฐกิจพิเศษ (๑๕) พลังงาน สังคม (๑๖) เศรษฐกิจฐานราก (๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน (๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (๒๐) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (๒๒) กฎหมายและกระบวนการ ยุติธรรม และ (๒๓) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (๐๓) การเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่น และเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนาที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

^๑ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๑, ตุลาคม). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

^๒ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๒, เมษายน). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนากระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนเชื่อมโยง ไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพ จากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ พัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร และพัฒนาระบบ การตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิต สินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย และการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคุมการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งใน และ ต่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาด กลางและเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับ ชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม ในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง

๔) ส่งเสริมการทำตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตร ชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบล

เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนวิสาหกิจกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตรรวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์ จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ

เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้หน่วยงานของ รัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหาร และผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูล อุปสงค์ และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกร ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ในมิติต่างๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจน เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

๖) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกย่องการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่างๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ^๓ ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคี สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ การปฏิรูปประเทศต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีประเด็นขับเคลื่อนการปฏิรูปที่สำคัญ โดยสรุปใน ๖ มิติ ได้แก่ การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจ การสร้างสังคมและชุมชนที่เข้มแข็ง การฟื้นฟูและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสร้างประสิทธิภาพและความโปร่งใสในกระบวนการทำงานของภาครัฐ และการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม แผนการปฏิรูปประเทศมี ๑๓ ฉบับ มีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ฉบับ ได้แก่ (๒) การบริหารราชการแผ่นดิน (๓) กฎหมาย (๕) เศรษฐกิจ(หลัก)

^๓ ประกาศ นร. เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) . (๒๕๖๔, ๒๕ กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๔ ง.

(๖) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ (๗) สาธารณสุข ในส่วนของแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ มีเป้าประสงค์เพื่อยกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ กระจายความเจริญและความเข้มแข็งของภาคสังคม และปรับบทบาท โครงสร้าง และกลไกสถาบันบริหารจัดการเศรษฐกิจของประเทศตามหลักแนวคิดการบริหารงาน คุณภาพที่มีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนประเด็นปฏิรูปเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ และลดความเหลื่อมล้ำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ จำนวน ๕ กิจกรรม ประกอบด้วย

- ๑) การสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- ๒) การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง
- ๓) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย
- ๔) การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค
- ๕) การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวจะทำให้กำลังคนในระบบมีทักษะสอดคล้องตามความต้องการของภาค อุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย และได้รับการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น บุคลากรในภาคเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยว และผู้ประกอบการรายย่อยมีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศได้ดียิ่งขึ้น

๒.๔ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)^๔ มุ่งหมายที่จะเร่งเพิ่มศักยภาพของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อฐานแรงและเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันที่ การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ **พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”** ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้างนโยบายและกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูง และคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลัก ไปสู่การขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนา (Agenda) ที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงได้กำหนด **หมุดหมายการพัฒนา จำนวน ๑๓ ประการ** ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “ขจัด” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” และการบรรลุเป้าหมายหลักในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ โดยมีหมุดหมายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๑ หมุดหมาย ได้แก่

หมุดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ ความมั่นคงอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร และเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะ หุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

หมุดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน โดยเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น ปรับโครงสร้าง การท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น และการท่องเที่ยวไทย ต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ

หมุดหมายที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค โดยทำให้ประเทศไทยเป็นประตูการค้าและการลงทุน เป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค และเป็นศูนย์กลางคมนาคม และโลจิสติกส์ของภูมิภาค

^๔ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๔, ตุลาคม). (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐).

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า และส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้องกับไทยแลนด์ ๔.๐ บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเกษตร และพัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตรนำไปสู่การผลิตนวัตกรรมเชิงพาณิชย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน และฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยพัฒนาบุคลากรเป็น Smart Officer และ Smart Researcher เชื่อมโยงระบบการทำงานของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตร

๒.๖ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐^๖ โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นกลไกเร่งให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้ Thailand ๔.๐ ที่ต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจากการใช้ความได้เปรียบด้านทรัพยากรและแรงงาน ไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้น ด้วยการระดมทรัพยากรและความสามารถของทุกภาคส่วนในการมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ เป็นการพัฒนากายใต้ ๔ + ๑ สาขายุทธศาสตร์ คือ เกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งมีศักยภาพจะเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ๑ ล้านล้านบาท จากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพ (Nature) วัฒนธรรม (Culture) และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Nurture) ภายใต้กลไกจุดภาคี ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ โดยเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์

เน้นการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์เพื่อความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นทุนพื้นฐานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตเพื่อส่งต่อสู่คนรุ่นต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติจากการมองว่า “Nature as Resource” เป็น “Nature as Source” ดังนั้น ธรรมชาติจึงไม่ใช่แค่เพียงทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตเท่านั้น แต่ธรรมชาติคือแหล่งกำเนิดของชีวิตและทุกสรรพสิ่งบนโลก เป็นพื้นฐานของความเป็นอย่างที่ดีของมนุษย์ ด้วยเหตุนี้ จึงต้องรักษาสมดุลระหว่างการมีอยู่และใช้ไป รวมถึงการนำกลับมาใช้ซ้ำตามหลักการหมุนเวียน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาคลังข้อมูลดิจิทัลความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมเพื่อการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์
๒. การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคม
๓. การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืนด้วยการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อลดการใช้ ลดการสูญเสีย การนำกลับมาใช้ซ้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สูงขึ้น

^๖ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (๒๕๖๕, กุมภาพันธ์). แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐.

๔. การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ และการเพิ่มทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรให้แก่ชุมชนและคนรุ่นใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ใช้ศักยภาพของพื้นที่โดยการระเบิดจากภายใน เน้นการตอบสนองความต้องการในแต่ละพื้นที่เป็นอันดับแรก ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งในระดับพื้นที่ การดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความเข้มแข็งจากภายในอันประกอบด้วย “ความหลากหลายทางชีวภาพ” “ความหลากหลายทางวัฒนธรรม” และ “ความเอื้อเพื่อเอื้อแก่” มาต่อยอดและยกระดับมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าสูงขึ้นด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการยกระดับมาตรฐาน สร้างคุณค่าใหม่ รวมถึงการนำหลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้เพื่อการลดการใช้ทรัพยากร การดำเนินการดังกล่าวมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาที่นำไปสู่การเดินหน้าไปด้วยกัน และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เป็นการเติบโตของทุกภาคส่วนไปพร้อมๆ กัน เพื่อเพิ่มโอกาสของชุมชน และผู้ประกอบการที่อยู่ในภูมิภาคได้รับการพัฒนา รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างทัดเทียมกันมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการ หรือแก้ปัญหาสุขภาพ ปัญหามลพิษ ยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยของอาหาร ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการพึ่งพิงแหล่ง พลังงานทางเลือกในพื้นที่ได้เพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคให้เติบโตด้วยรูปแบบของระเบียบเศรษฐกิจ BCG
๒. การนำทุนทางทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมไปสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
๓. การใช้ทรัพยากรด้านเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวในพื้นที่เพื่อสร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน
๔. การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการมูลค่าสูงจากความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการยกระดับมาตรฐาน การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการจัดการวัตถุดิบเหลือทิ้งจากการผลิตให้เป็นศูนย์
๕. การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบบูรณาการด้วยกลไกตุลาการ เช่น กลไกมหาวิทยาลัยสู่ตำบล อุทยานวิทยาศาสตร์ และคลัสเตอร์
๖. การพัฒนาตลาดและศักยภาพในการเข้าถึงตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ด้วยการใช้อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และแพลตฟอร์มการเชื่อมโยงตลาด
๗. การยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยและมาตรฐานของอาหารท้องถิ่น (Street food/ วิสาหกิจชุมชน) ด้วย Food machinery และมาตรฐานการประกอบการที่ดี
๘. การสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทั้งระบบ เช่น การยกระดับประสิทธิภาพการผลิต การควบคุมความปลอดภัย ความคิดสร้างสรรค์ ระบบประกันคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เน้นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการเดิมให้สามารถเติบโตอย่างต่อเนื่องด้วยการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมายกระดับประสิทธิภาพการผลิต ลดความสูญเสียในกระบวนการผลิตให้เป็นศูนย์ การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ หรือการนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ยกระดับมาตรฐานสู่การเป็นแหล่งผลิตและให้บริการที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย มีสุขอนามัยที่ดี ให้ความสำคัญกับระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มาตรการผลิตที่ยั่งยืนเทียบเท่ามาตรฐานสากล รวมถึงการยกระดับผลิตภัณฑ์หรือบริการด้วยการใช้นวัตกรรมเข้มข้น เช่น ระบบการผลิตพีซีในโรงเรือนอัจฉริยะ (Plan factory) การให้บริการด้านสุขภาพที่มีความแม่นยำสูง หรือการแพทย์เฉพาะบุคคล โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นผู้นำในการผลิตและการให้บริการทั้งในระดับประเทศและเวทีโลก โดยมีแนวทางการดำเนินการในแต่ละสาขายุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. สาขาการเกษตรและอาหาร

- ๑) การปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และมูลค่าสูงด้วยการใช้การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) สนับสนุนการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น การผลิตสินค้าเกษตรพรีเมียม เกษตรปลอดภัย และเพิ่มความหลากหลายชนิดสินค้า
- ๒) การขับเคลื่อนเกษตรสู่การเป็นทั้ง B, C และ G ด้วยการบูรณาการในพื้นที่ (Area based)
- ๓) การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูง ด้วยการแปรรูปเป็นอาหารสุขภาพ อาหารทางการแพทย์ สารออกฤทธิ์ สำคัญเพื่อเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงโปรตีนจากแมลงหรือพืช
- ๔) การยกระดับประสิทธิภาพการผลิตด้วยการนำแพลตฟอร์มดิจิทัล เทคโนโลยีขั้นสูง ระบบอัตโนมัติมาใช้บริหารจัดการกระบวนการผลิต และการกระจายสินค้าสู่ผู้บริโภค
- ๕) ปรับปรุงกระบวนการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียวและการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสียระหว่างการผลิตและขยะอาหาร และการยกระดับกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง
- ๖) การสร้างแบรนด์อาหารไทยในตลาดโลกด้วยการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบไทย อัตลักษณ์วัฒนธรรมไทยและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว
- ๗) การลงทุนและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรมอาหาร เช่น หน่วยวิเคราะห์ทดสอบด้านอาหารฟังก์ชัน โรงงานต้นแบบผลิตอาหารฟังก์ชันและสารประกอบ Functional ingredient มาตรฐาน GMP

๒. สาขาสุขภาพและการแพทย์

- ๑) การสร้างและยกระดับความสามารถในการพัฒนาและผลิตวัคซีน ยา และชีววัตถุในการป้องกันและควบคุมโรคจากไวรัสและการเข้าสู่ตลาดสากล
- ๒) การยกระดับคุณภาพการรักษาสู่ระบบการแพทย์แม่นยำ ด้วยการส่งเสริมให้มีการใช้บริการการแพทย์จีโนมิกส์ ผลิตภัณฑ์การแพทย์ขั้นสูง (Advanced Therapy Medicinal Products, ATMPs)
- ๓) การเร่งรัดการพัฒนาเครื่องมือ และวัสดุทางการแพทย์ด้วยกลไกนวัตกรรมแบบวิศวกรรมย้อนกลับ
- ๔) การส่งเสริมการวิจัยทางคลินิก เพื่อรองรับการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และสุขภาพ ได้แก่ ยา วัคซีน อาหารสุขภาพ อาหารการแพทย์ เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ และวัสดุทางการแพทย์
- ๕) การส่งเสริมการสร้างตลาดด้วยกลไกการขึ้นทะเบียนนวัตกรรม Sandbox การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และปรับรูปแบบการจัดซื้อจากรายปีเป็น Multi-year procurement
- ๖) การสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อรองรับอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์และสุขภาพ

๓. สาขาล้างงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ

- ๑) การสร้างโอกาสทางการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์ชีวภาพให้แข่งขันอย่างเป็นธรรมด้วยกลไกการกำหนดราคาคาร์บอน การจัดสรรคาร์บอนเครดิต และการลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด
- ๒) การส่งเสริมการนำพืช ผลผลิต และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม
- ๓) การใช้นวัตกรรมชีวภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และบริการ และการสร้างธุรกิจนวัตกรรมให้แก่ SMEs และการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของโลก

๔. สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

- ๑) การผลักดันให้เกิดการนำโมเดลการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เช่น Happy Model เพื่อกระจายรายได้อย่างทั่วถึงไปสู่เมืองท่องเที่ยวรอง ลดความเหลื่อมล้ำ และมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ๒) การส่งเสริมการท่องเที่ยวยั่งยืนและการท่องเที่ยวสีเขียว เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมตามแนวทาง Happy Model

๓) การกระจายนักท่องเที่ยวสู่เมืองท่องเที่ยวรองด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการในเมืองท่องเที่ยวรอง โดยใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่น วัฒนธรรม พัฒนาเรื่องราว และการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้วย Digital Technology

๔) การขยายตลาดการท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมพัฒนาระบบการจ่ายเงินแบบ One Payment System เพื่ออำนวยความสะดวกและรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมการใช้จ่าย รวมถึงพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ที่น่าสนใจของประเทศไทยในด้านต่างๆ เช่น วัฒนธรรม

๕) การส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพสูงผ่านการจัดงานประชุมและนิทรรศการ กีฬา และอีเว้นท์ (Event) ขนาดใหญ่

๕. เศรษฐกิจหมุนเวียน

๑) การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยโอกาสการลงทุนและการสร้างตลาดด้วยโมเดลธุรกิจเศรษฐกิจหมุนเวียน

๒) การส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการคิดค้นผลิตภัณฑ์และบริการใหม่จากการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่

๓) การพัฒนาแพลตฟอร์มและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนอย่างเป็นระบบ

๔) การสร้างระบบกลไกการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนของประเทศ

๕) การสร้างกำลังคนที่มีความรู้และความเข้าใจ ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการอบรมหรือหลักสูตร รวมทั้งสร้างความตระหนักในการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

เน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างเท่าทันเพื่อบรรเทาผลกระทบ รวมถึงเข้าถึงโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นการปูทางสู่อนาคตด้วยการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ เพื่อการสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคตด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปเพิ่มศักยภาพของชุมชน ผู้ประกอบการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต/บริการ เพื่อตอบสนอง ต่อความต้องการของตลาด รวมถึงสร้างการเติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ นอกจากนี้ ต้องพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับเศรษฐกิจ BCG ในอนาคต รวมถึงการวิจัย พัฒนาขั้นก้าวหน้าเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การยกระดับความสามารถของกำลังคนในสาขา BCG

๒. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๓. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านคุณภาพ

๔. การพัฒนาเทคโนโลยีขั้นก้าวหน้า

๒.๗ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐^๗

ภาคกลาง

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง” ที่เติบโตอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาและยกระดับภาคกลางไปสู่การเป็นฐานอุตสาหกรรมขั้นสูงที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สามารถออกแบบและพัฒนาขึ้นเอง

๒. พัฒนาและยกระดับภาคกลางไปสู่การเป็นแหล่งเกษตรสมัยใหม่และศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรของประเทศ
๓. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้เข้าสู่ตลาดท่องเที่ยวคุณภาพ
๔. พัฒนาภาคกลางเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง
๕. พัฒนาการผลิตกำลังคนให้มีทักษะรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
๖. พัฒนาเมือง เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคกลาง-ตะวันออก ให้เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต
๗. พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๑. ภาคกลางมีศักยภาพในการพัฒนาด้านการเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยภาคกลางเป็นพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำที่อุดมสมบูรณ์เหมาะสมในการทำเกษตร จึงมีดินและน้ำอุดมสมบูรณ์ และมีระบบชลประทานที่ดี มีลักษณะภูมิประเทศที่เอื้ออำนวย ทำให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรหลากหลายประเภท ทั้งพืชผัก ผลไม้ ปศุสัตว์ และประมง รวมทั้งเป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรที่เชื่อมโยงแหล่งผลิตสินค้าเกษตรทั้งในภาคกลาง และภาคอื่นๆ **มีสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติ ตั้งอยู่ที่จังหวัดสุพรรณบุรี** มีศูนย์วิจัยข้าว ตั้งอยู่ที่หลายจังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท สุพรรณบุรี ลพบุรี ราชบุรี ปทุมธานี และพระนครศรีอยุธยา นอกจากนี้ ยังมีค้าส่งค้าปลีกสินค้าเกษตรที่สำคัญในพื้นที่ ตลาดไท จังหวัดปทุมธานี ตลาดศรีเมือง จังหวัดราชบุรี ตลาดปลาสุพรรณ จังหวัดอ่างทอง และตลาดมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร เป็นต้น **มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรภาคกลาง ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๒ ประมาณ ๒๒๖,๗๕๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๑๙๕,๙๐๖ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๙** ภาคเกษตร ของภาคกลางมีส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์คิดเป็นร้อยละ ๖.๐ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค และร้อยละ ๑๖.๕ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของประเทศ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรภาคกลางในช่วง ๓ ปี แรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ขยายตัวร้อยละ ๓.๙ สูงกว่าในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่หดตัวร้อยละ ๒.๓ ต่อปี สำหรับปัญหาสำคัญของการทำเกษตรภาคกลางที่ยังต้องดำเนินการแก้ไข คือ รูปแบบการผลิตเป็นเกษตรเชิงพาณิชย์ที่ใช้สารเคมีจำนวนมาก มีปัญหาดินที่เสื่อมโทรมและหลายพื้นที่มักประสบปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง ปัญหาการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินไปเป็นพื้นที่อุตสาหกรรม และที่อยู่อาศัยมากขึ้นตามแรงผลักดันทางเศรษฐกิจ ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมของภาคกลางลดลง นอกจากนี้ แนวโน้มต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรของภาคกลางมีสูงขึ้นจากค่าจ้างแรงงานและราคาที่ดินที่เพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งค่าจ้างในการทำเกษตรต่างๆ เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่จะเป็นผู้พ้นวัยหนุ่มสาวแล้ว จึงใช้การทำเกษตรในรูปแบบการจ้างดำเนินการมากขึ้น เช่น การจ้างเตรียมดิน และการจ้างเก็บเกี่ยว เป็นต้น

๒. ภาคกลางถือได้ว่าเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ทั้งทางด้าน การเพาะปลูก การทำปศุสัตว์ และประมง แหล่งการทำเกษตรที่สำคัญของภาคกลาง คือ จังหวัดราชบุรี มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๑๔.๖ รองลงมาได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี ร้อยละ ๑๑.๗ กาญจนบุรี ร้อยละ ๑๐.๙ ประจวบคีรีขันธ์ ร้อยละ ๙.๖ และนครปฐม ร้อยละ ๘.๙ **สินค้าเกษตรด้านพืชที่สำคัญของภาคกลาง ได้แก่ ข้าว** แหล่งปลูกที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี ชัยนาท และพระนครศรีอยุธยา **มันสำปะหลัง** แหล่งปลูกที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี และลพบุรี **อ้อยโรงงาน** แหล่งปลูกที่สำคัญได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี ลพบุรี และสุพรรณบุรี **สับปะรดโรงงาน** แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ **ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์** แหล่งปลูกที่สำคัญได้แก่ จังหวัดลพบุรี และสระบุรี นอกจากนี้ยังมี **กล้วยไม้** เป็นพืชส่งออกสำคัญที่หารายได้และสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศ โดยแหล่งผลิตกล้วยไม้ที่สำคัญของประเทศอยู่ในพื้นที่ภาคกลาง ซึ่งจังหวัดที่มีเนื้อที่เก็บเกี่ยวและผลผลิตมากที่สุดของภาคและของประเทศคือ จังหวัดนครปฐม รองลงมาคือ สมุทรสาคร **ด้านปศุสัตว์** ได้แก่ **โคนม** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสระบุรี รองลงมา ได้แก่ ลพบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี และนครปฐม **โคเนื้อ** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดกาญจนบุรี

รองลงมา ได้แก่ เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี และสุพรรณบุรี **สุกร** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดราชบุรี รองลงมา ได้แก่ นครปฐม สุพรรณบุรี ลพบุรี และสระบุรี **เปิดเนื้อ** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสระบุรี รองลงมา ได้แก่ นครปฐม ลพบุรี กาญจนบุรี และราชบุรี **เปิดไข่** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสุพรรณบุรี รองลงมา ได้แก่ อ่างทอง นครปฐม ชัยนาท ลพบุรี และพระนครศรีอยุธยา **ไก่เนื้อ** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดลพบุรี รองลงมา ได้แก่ กาญจนบุรี สระบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี และนครปฐม และ**ไก่ไข่** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดนครปฐม รองลงมา ได้แก่ พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี สระบุรี และกาญจนบุรี สำหรับ**ด้านประมง** ภาคกลางมีศักยภาพในการทำการประมงทั้งน้ำจืด และน้ำเค็ม โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสูงที่สุดของภาค คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รองลงมา ได้แก่ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม และสมุทรปราการ

๓. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคกลางสูงกว่าภาพรวมระดับประเทศ ปี ๒๕๖๒ ภาคกลาง มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวมประมาณ ๑๘ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ทั้งประเทศ และมีพื้นที่ชลประทานครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๑๐.๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๕ ของพื้นที่ ชลประทานทั้งประเทศ ทำให้ภาคกลางมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรคิดเป็นร้อยละ ๕๖.๕ ซึ่งสูงกว่า ภาพรวมระดับประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒

๔. เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยังมีไม่มากนัก จากข้อมูลการตรวจรับรองเกษตร ปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ พบว่า ภาคกลางมีพื้นที่ได้รับการรับรองเกษตรปลอดภัยรวมทั้งสิ้น ๑๐๘,๗๔๘.๐๑ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๙๘,๓๑๖.๐๙ ไร่ และที่หมดอายุ ๑๐,๔๓๑.๙๒ ไร่ และเกษตรอินทรีย์ ๓๐,๖๕๑.๘๖ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๑,๖๖๐.๕๗ ไร่ และที่หมดอายุ ๒๘,๙๙๑.๒๙ ไร่ โดยจังหวัดในภาคกลางที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย มากที่สุดคือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รองลงมาได้แก่ ราชบุรี ปทุมธานี นครปฐม และกาญจนบุรี ส่วนจังหวัดที่มี พื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุดคือ จังหวัดลพบุรี รองลงมาได้แก่ กาญจนบุรี นครปฐม สระบุรี และสุพรรณบุรี ในอนาคตความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์จะมีมากขึ้นตามพฤติกรรม ผู้บริโภค ดังนั้น การสนับสนุนและส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ยังมีความสำคัญที่ต้อง ดำเนินการและขยายผลต่อไป

๒.๘ แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)^๕ เป็นแผนหลักในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง นำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และนำไปใช้ในการติดตาม และประเมินผลโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ตลอดจนผู้บริหารสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่าง มีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม **มีวิสัยทัศน์ คือ “เกษตรกรรมคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี”** โดยมีเป้าหมายผลิตภัณฑ์มวลรวม ในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ผลผลิตทางการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้น สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) มีศักยภาพเพิ่มขึ้น และการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อ การผลิตทางการเกษตรมีความสมดุล ประกอบด้วย ๕ ประเด็นการพัฒนา ๒๘ แนวทางการพัฒนา ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร มีแนวทางการ พัฒนา คือ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ การพัฒนาระบบ นิเวศการเกษตร ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์การเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ และการพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การเสริมสร้างทุนทางสังคม การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก การยกระดับศักยภาพของเกษตรกร รายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ และการสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ การเพิ่ม ผลผลิตของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับ สากล

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาบริการประชาชน การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การพัฒนากฎหมาย และการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม การเกษตร

๒.๙ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์^๔

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยคณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาให้ทราบถึงแนวทางการบริหารราชการแผ่นดินที่รัฐบาลจะดำเนินการ เพื่อพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นคง สังคมไทยมีความสุข สามัคคี และเอื้ออาทร คนไทยมีคุณภาพ ชีวิตที่ดีขึ้นและมีความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ เศรษฐกิจไทยมีความแข็งแกร่ง และมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ควบคู่ไปกับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยมีนโยบายประกอบด้วย นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง โดยมีนโยบายหลักและนโยบายเร่งด่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๑. นโยบายหลัก ๘ ด้าน ประกอบด้วย นโยบายหลักที่ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ นโยบายหลักที่ ๔ การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก นโยบายหลักที่ ๕ การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย นโยบายหลักที่ ๖ การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค นโยบายหลักที่ ๗ การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก นโยบายหลักที่ ๑๐ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน นโยบายหลักที่ ๑๑ การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ และนโยบายหลักที่ ๑๒ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและกระบวนกรยุติธรรม

๒. นโยบายเร่งด่วน ๑๐ เรื่อง ประกอบด้วย นโยบายเร่งด่วนที่ ๑ การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน นโยบายเร่งด่วนที่ ๓ มาตรการเศรษฐกิจ นโยบายเร่งด่วนที่ ๔ การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม นโยบายเร่งด่วนที่ ๕ ยกระดับศักยภาพแรงงาน นโยบายเร่งด่วนที่ ๖ การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต นโยบายเร่งด่วนที่ ๗ เตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ นโยบายเร่งด่วนที่ ๘ การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ นโยบายเร่งด่วนที่ ๙ การแก้ไขปัญหาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ นโยบายเร่งด่วนที่ ๑๐ การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน และนโยบายเร่งด่วนที่ ๑๑ การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย

^๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (๒๕๖๔, ตุลาคม). แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐).

^๕ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒. (๒๕๖๒, ๒๕ กรกฎาคม). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๘๖ ง.

๒.๑๐ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน) ได้มีแนวทางการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนด้านการเกษตรให้มีความยั่งยืน ด้วยยุทธศาสตร์และแนวทางนโยบายหลัก ดังนี้

๑.๑ ยุทธศาสตร์ ๕ ประเด็น ประกอบด้วย

๑) ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการประสานความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย Lazada Shopee Alibaba สถาบันวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๕ เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดให้มีความหลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงการจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขาย เพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจเกษตรทั้งผลผลิตและสินค้าเกษตรแปรรูป เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชนที่เชื่อมโยงกับตลาดชุมชนหรือตลาดเกษตรกร อีกทั้งส่งเสริมระบบเกษตรพันธสัญญา เพื่อสร้างความไว้วางใจระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ โดยมีความร่วมมือด้านการตลาดที่สำคัญ ได้แก่

๑.๑) ความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ การสร้างกลไกความร่วมมือให้เกิดการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรมระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงพาณิชย์ ให้เกิดการขับเคลื่อนภายใต้ ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต ผ่านคณะทำงานร่วมของทั้ง ๒ กระทรวง โดยการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อน ได้แก่ (๑) การสร้างและใช้ข้อมูลจากฐานเดียวกัน (Single Big Data) จัดทำ Dashboard สินค้าเกษตร (๒) การสร้างแพลตฟอร์มกลาง “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด” โดยคัดเลือกกลุ่มสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ และวิสาหกิจชุมชนเป็นกลุ่มนำร่องในการออกแบบจัดทำแพลตฟอร์มกลาง (๓) การสร้างความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ มาตรฐาน ความปลอดภัย และการตรวจสอบย้อนกลับและ (๔) การพัฒนาคนและผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด

๑.๒) ความร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยพัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม ในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดหวาน และมะเขือเทศ ร่วมกับบริษัทผู้รับซื้อในเครือข่ายสภาอุตสาหกรรม เป็นการดำเนินงานที่เน้นให้เกษตรกรรวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่ ด้วยกระบวนการจัดการที่ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น สนับสนุนแผนการตลาดที่ชัดเจนของอุตสาหกรรม ทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ และช่วงเวลาการรับซื้อ ทั้งนี้ พื้นที่เป้าหมาย คือ พื้นที่เกษตรกรที่ผลิตสินค้าตามเป้าหมายของอุตสาหกรรมที่ห่างจากแหล่งรับซื้อผลผลิตในรัศมีไม่เกิน ๑๐๐ กิโลเมตร เพื่อลดภาระต้นทุน การจัดการด้านโลจิสติกส์

๑.๓) การพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มโอกาสและการรับรู้ความต้องการของตลาด โดยการพัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ การจัดทำร้านค้าออนไลน์ให้กับสินค้าเกษตร ด้วยการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ พัฒนาระบบเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานอย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาต่อยอดระบบเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ การใช้งานของเกษตรกร เช่น การ Live จำหน่าย สินค้าทาง Facebook รวมถึงการเชื่อมโยงระบบจัดเก็บและขนส่งสินค้า ตลอดจนการเชื่อมโยงเครือข่าย/คลังสตอร์ ให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยการพัฒนากลไกเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

๒) ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีเกษตร ๔.๐ เพื่อพัฒนาภาคเกษตรกรรมโดยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดโซ่อุปทานและโซ่คุณค่า (Supply-Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด โดย

๒.๑) พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อเป็นต้นแบบเกษตรอัจฉริยะให้กับเกษตรกร รวมถึงเป็นกลไกส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตรผ่านการรวมกลุ่ม

๒.๒) พัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร การประดิษฐ์ นวัตกรรม รวมทั้งเครื่องจักรกล

เกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ของแต่ละจังหวัด โดยเชื่อมโยงการทำงานกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ เกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture) และเกษตรอัจฉริยะ

๒.๓) พัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) และส่งเสริมสถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ให้เป็นผู้ให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับการให้บริการทางการเกษตร และเป็นช่องทางเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่ได้อย่างครบวงจร

๓) ยุทธศาสตร์ ๓'S คือ "Safety" ความปลอดภัยของอาหาร "Security" ความมั่นคง มั่งคั่ง ของภาคการเกษตรและอาหาร และ "Sustainability" ความยั่งยืนของภาคการเกษตร

๓.๑) Safety เน้นสินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีความปลอดภัย เชื้อมันในระบบที่มีมาตรฐาน สามารถตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) มาตรฐานสินค้าเกษตรของไทยเป็นไปตามมาตรฐานสากล และมั่นใจว่าสินค้าเกษตรและอาหารของไทยผลิตด้วยความปลอดภัยทั้งระบบ เพื่อผู้บริโภคภายในประเทศ และส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ

๓.๒) Security เน้น ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) Food Security ไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญของโลก สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารได้เพียงพอ และสามารถผลิตเลี้ยงคนทั่วโลกได้ โดยมีตัวอย่างสินค้าดาวเด่นของไทย อาทิ ข้าว มันสำปะหลัง ไข่ สินค้าประมง (๒) Health Security ไทยมีมาตรการควบคุม ป้องกัน การระบาดของโรคที่เข้มนวด (๓) Biosecurity ไทยมีระบบควบคุม/ป้องกันโรคระบาดในสัตว์และพืช รวมทั้งศัตรูพืช การนำแอปพลิเคชัน e-Smart Plus มาใช้ในการประเมินความเสี่ยงฟาร์มสุกรแบบ Realtime สำหรับโรค African Swine Fever (ASF) และ (๔) Farmer Security เน้นการเสริมสร้างเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมเกษตรกรพอเพียง และ Smart Farmer, Young Smart Farmer เพื่อให้ภาคเกษตรมีความมั่นคง

๓.๓) Sustainability ระบบการทำเกษตรของไทยเน้นความยั่งยืน เช่น เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร การลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง มีการนำเทคโนโลยีฝนหลวงมาใช้ประโยชน์ มีการจัดสิทธิในการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้ความสำคัญกับความยั่งยืนของดิน การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และมีการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ รวมถึงการขับเคลื่อนโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio - Circular - Green Economy : BCG Economy) และ SDGs ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร

๔) ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน

๔.๑) การบูรณาการเพื่อพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและสนับสนุนข้อมูลที่ให้แก่เกษตรกรสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงตรวจสอบศักยภาพพื้นที่ โดยบูรณาการจัดทำระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) สำหรับเป็นเครื่องมือในการวางแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ ที่คำนึงถึงความเหมาะสมด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจสำหรับการเชื่อมโยงข้อมูล และช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดี โดยมีการรวบรวมข้อมูลและการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรให้ครอบคลุมทุกด้านทั้งสินค้า การตลาด และทรัพยากร และครอบคลุม พื้นที่ทั้ง ๗๗ จังหวัด เพื่อบริหารจัดการสินค้าเกษตรและทรัพยากรทางการเกษตร นำไปใช้วางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ รวมถึงการรับรู้ความต้องการคุณภาพและปริมาณของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

๔.๒) สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในด้านการพัฒนาการเกษตร การนำจุดแข็งหรือศักยภาพของแต่ละภาคส่วนมาร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาภาคเกษตรตลอดโซ่อุปทาน เช่น ความร่วมมือด้านการตลาดร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย แพลตฟอร์มตลาดออนไลน์ต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงด้านการตลาดให้มีความหลากหลาย ใช้ในการซื้อขายได้จริง

๕) ยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวศาสตร์พระราชา โดยน้อมนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริฯ เกษตรทฤษฎีใหม่ และโครงการหลวง ด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกลุ่มเกษตรกร เครือข่ายเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและพึ่งพาตนเองได้

๑.๒ แนวทางนโยบายหลัก ๑๕ ด้าน ประกอบด้วย

๑) นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” เป็นนโยบายหลักโดยเพิ่มช่องทางตลาดให้หลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) รถโมบาย ตลาดสด ตลาดชุมชน คราววานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับกระทรวงพาณิชย์ภายใต้โมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

๒) การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีอำนาจต่อรองในการซื้อขายผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชน เชื่อมโยงกับตลาดชุมชน/ตลาดเกษตรกร ตลาดสีเขียว (Green Market) และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ สามารถช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกร เอื้อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ ทั้งสังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้เข้มแข็งและยั่งยืน

๓) การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start Up เป็นหน่วยธุรกิจให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับสู่การให้บริการทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยีในการดูแลรักษา รถจักรกลในการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยว สำหรับให้บริการแก่พี่น้องเกษตรกรแบบครบวงจร

๔) การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) เพื่อสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างยั่งยืน ระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ และร่วมกันยกระดับคุณภาพผลผลิต และแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

๕) การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร โดยเชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก. เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture)

๖) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร เพื่อตอบสนองต่อโซ่อุปทานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรออนไลน์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีความสดใหม่และถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว รวมถึงพัฒนาระบบเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตร

๗) การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ มีการกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอสำหรับใช้ในการอุปโภค บริโภค และทำการเกษตร ตลอดจนป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย

๘) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้ตรงตามศักยภาพของที่ดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยกำหนดเขตความเหมาะสมในการทำการเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดผ่านข้อมูล Agri - Map

๙) การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อบ่มเพาะเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่

๑๐) การประกันภัยพืชผล ให้ความคุ้มครองความเสียหายหรือความสูญเสียต่อพืชผลที่เอาประกันภัย ซึ่งเกิดจากภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ลมพายุ ลูกเห็บตก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพทางรายได้และความมั่นคงในอาชีพให้แก่เกษตรกร รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทันท่วงที

๑๑) การส่งเสริมเกษตรกรรายย่อย เป็นเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหารของไทยให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยใน ๕ร ได้แก่ โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร

๑๒) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ ส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทางด้านการตลาดในอนาคต ทั้งสินค้าอาหารอนาคต (Future Food) และสินค้าเกษตรที่ตอบสนองผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Functional Food) รวมทั้งสินค้าเกษตรเพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

๑๓) การวิจัยและพัฒนา เพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทยบนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

๑๔) การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดีและเพียงพอต่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อการผลิตและการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

๑๕) การประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๒. แนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบแนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้กับผู้บริหารและบุคลากรของส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยสรุปเป็นแนวทางดำเนินงานหลักใน ๓ ด้าน ดังนี้

๒.๑ การกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย

- ๑) เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง
- ๒) ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรฐานราก
- ๓) ยกระดับศักยภาพแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่
- ๔) ผลักดันการสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- ๕) พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ
- ๖) ผลักดันการพัฒนา Big Data อย่างเป็นรูปธรรม
- ๗) ยกระดับ ศพก. ศูนย์พัฒนา Smart Farmer ครบวงจร
- ๘) ปรับปรุงกลไกและคณะทำงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๙) มอบหมายรองปลัดกระทรวงดูแลการขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๑๐) ปรับปรุงระบบประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบให้ทันสมัยเข้าถึงเกษตรกร

๒.๒ ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร ประกอบด้วย

- ๑) การแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19
- ๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
- ๓) การรับเรื่องราวร้องทุกข์และการเยี่ยมเยียนพี่น้องเกษตรกร
- ๔) การแก้ไขปัญหาหนี้สินให้เกษตรกร

๒.๓ วางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal) ประกอบด้วย

- ๑) สร้างเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่ชัดเจนและพัฒนา Smart Officer ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
- ๒) สร้างความตระหนักในวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม และสร้างอัตลักษณ์ของกระทรวงรวมทั้งยกระดับสวัสดิการเพื่อคนกระทรวง
- ๓) กำหนดตัวชี้วัดร่วมเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนบูรณาการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- ๔) ปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงให้สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวและแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศ
- ๕) สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง
- ๖) สร้างหอบังคับการ (Control Tower) เพื่อตรวจสอบ ติดตาม การบริหารแผนงานและงบประมาณของกระทรวง
- ๗) ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดให้เป็นแผนหลักด้านการเกษตรของกระทรวงในจังหวัด เพื่อบูรณาการงบประมาณและสร้างแนวร่วมการพัฒนา
- ๘) ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ตรวจราชการกรมเป็นผู้นำการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการในพื้นที่
- ๙) ผลักดันการศึกษาวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรทุกด้าน

๒.๑๑ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

ฉบับทบทวน

๑. เป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด

เป็นฐานการผลิตภาคการเกษตรและอาหารปลอดภัย อุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แหล่งท่องเที่ยวชั้นนำเชิงธรรมชาติ และศิลปวัฒนธรรมอันทรงคุณค่า

๒. พันธกิจ

- (๑) สร้างและฟื้นฟูทุนธรรมชาติและทรัพยากรน้ำ เพื่อเป็นฐานในการลงทุนทางอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และการท่องเที่ยว
- (๒) เพิ่มผลผลิตด้านการเกษตร อาหาร และส่งเสริมการท่องเที่ยว
- (๓) พัฒนาสินค้าเกษตรอุตสาหกรรมและอาหารให้มีคุณภาพปลอดภัย ได้มาตรฐาน และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (๔) สร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว พื้นที่เศรษฐกิจ และการค้าชายแดน
- (๕) ลดความรุนแรงปัญหาการกัดเซาะตลิ่งและชายฝั่ง
- (๖) การบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน

๓. ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาคุณภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรให้ได้มาตรฐาน

วัตถุประสงค์

- (๑) พัฒนาสินค้าเกษตร สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร มีคุณภาพปลอดภัย และได้มาตรฐาน และนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาพัฒนาสินค้า
- (๒) ส่งเสริมเกษตรกร และผู้ประกอบการให้มีความรู้ทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป
- (๓) ส่งเสริมการตลาดเพื่อช่องทางจำหน่ายสินค้า OTOP/SMEs

แผนงาน

- (๑) พัฒนาการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรให้ได้มาตรฐานและสร้างมูลค่าด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี
- (๒) พัฒนาเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร ผู้ประกอบการให้มีความเข้มแข็ง และส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตร

ตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนา

- (๑) ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น ๒ (ร้อยละ)
- (๒) รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP/SMEs เพิ่มขึ้น ๒๐ (ร้อยละ)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๒ ให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวระดับนานาชาติ

วัตถุประสงค์

- (๑) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและเส้นทางการท่องเที่ยวให้ทันสมัย สวยงาม เพื่อดึงดูดและรองรับนักท่องเที่ยว
- (๒) เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว และบริการการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๒

แผนงาน

- (๑) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและพัฒนาโครงข่ายคมนาคมให้มาตรฐานสากล
- (๒) ยกระดับคุณภาพบุคลากร การบริการด้านการท่องเที่ยว
- (๓) สนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวระดับนานาชาติ

ตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนา

- (๑) รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ๑๐ (ร้อยละ)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ รักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

- (๑) การกักเซาะชายฝั่งทะเลที่ได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสมกับสภาพพื้นที่
- (๒) พื้นที่ป่าไม้ ป่าชายเลน มีความอุดมสมบูรณ์ และความหลากหลายทางชีวภาพ
- (๓) ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอนุรักษ์ฟื้นฟูทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง
- (๔) ปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งลดลง

แผนงาน

- (๑) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่ง
- (๒) ป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง
- (๓) การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนา

- (๑) พื้นที่การกัดเซาะชายฝั่งได้รับการแก้ไขเพิ่มขึ้นอย่างน้อยปีละ ๕ กิโลเมตร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ เสริมสร้างขีดความสามารถด้านการค้า การลงทุน และ การค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน

วัตถุประสงค์

- (๑) พัฒนาผู้ประกอบการให้มีศักยภาพสูงขึ้น สามารถแข่งขันทางการค้าได้
- (๒) พัฒนาการค้า การลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะด้านสิ่งขจร

แผนงาน

- (๑) สร้างความเข้มแข็งให้ผู้ประกอบการและสร้างโอกาสในการค้า การตลาดและ การค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน

ตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนา

- (๑) รายได้จากการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)

๒.๑๒ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๑. เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

เมืองท่องเที่ยวทรงคุณค่าระดับนานาชาติ เกษตรปลอดภัย ด้านสิ่งขจรระเบียบเชิงเศรษฐกิจ แห่งอนาคต สังคมผาสุกภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. พันธกิจ

- (๑) พัฒนาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ให้เป็นเมืองท่องเที่ยวบนพื้นฐานเอกลักษณ์ของ จังหวัดสู่นานาชาติ
- (๒) ผลักดันจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันในด้านการผลิต สินค้าเกษตร อุตสาหกรรม การแปรรูปสับปะรด มะพร้าวสู่ตลาดโลกด้วยนวัตกรรม
- (๓) ส่งเสริมสร้างความสัมพันธ์ และพัฒนาด้านการค้า การลงทุน โลจิสติกส์ การท่องเที่ยวด้านสิ่งขจร และอาเซียน
- (๔) สร้างสังคมให้มั่นคง ผาสุก ตามหลักธรรมาภิบาล และยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง
- (๕) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดสมดุล

๓. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

เป้าประสงค์ที่ ๑ การเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเน้นการเพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขันการท่องเที่ยว เกษตร อุตสาหกรรม และการค้าชายแดน

ตัวชี้วัดความสำเร็จ : อัตราการขยายตัวผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕ ต่อปี

เป้าประสงค์ที่ ๒ ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและสร้างความมั่นคงทาง สังคมให้ทั่วถึงรวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาความมั่นคงบริเวณชายแดน

ตัวชี้วัดความสำเร็จ : จำนวนครัวเรือนที่มีรายได้ตกเกณฑ์ลดลงร้อยละ ๑๐ ต่อปี

เป้าประสงค์ที่ ๓ อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นฐานราก การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดความสำเร็จ : พื้นที่สีเขียวทุกประเภทเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๔๐ ต่อปี

๔. ประเด็นการพัฒนา วัตถุประสงค์ เป้าหมายและตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยวบนพื้นฐาน เอกลักษณ์ของจังหวัดสู่นานาชาติ

วัตถุประสงค์

เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว

เป้าหมายและตัวชี้วัด

- (๑) รายได้ด้านการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ๑๐ (ค่าเป้าหมายร้อยละ ๒ ต่อปี)
- (๒) จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ (ค่าเป้าหมายร้อยละ ๒ ต่อปี)

แนวทางการพัฒนา

- (๑) พัฒนาและค้นหาแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดให้มีคุณภาพ
- (๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานกระบวนการท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีมาตรฐานสากล
- (๓) ส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารจัดการของจังหวัด ภาครัฐ และเครือข่ายการท่องเที่ยว
- (๔) สร้างเสริมระบบข้อมูลข่าวสาร การประชาสัมพันธ์ และการตลาดด้านการท่องเที่ยว
- (๕) พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เสริมสร้างนวัตกรรมกระบวนการผลิต การแปรรูป และการตลาด เป็นสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม คุณภาพสูง

วัตถุประสงค์

เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในภาคการเกษตรและอุตสาหกรรม

เป้าหมายและตัวชี้วัด

- (๑) อัตราขยายตัวของ GPP ภาคเกษตร เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ (ค่าเป้าหมายร้อยละ ๒ ต่อปี)
- (๒) อัตราขยายตัวของแปลงใหญ่ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเท่ากับ ๑๐๐ ในปี ๒๕๗๐ (ค่าเป้าหมาย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี)

แนวทางการพัฒนา

- (๑) พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนระบบการผลิต สับปะรด มะพร้าว และสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม เพื่อการบริโภคและส่งออก
- (๒) พัฒนาระบบการผลิต การแปรรูป และการตลาด สับปะรด มะพร้าว ประมง ปศุสัตว์ และสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม ให้ได้คุณภาพเพื่อการบริโภค และการส่งออก

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ยกระดับศักยภาพด้านสิ่งขจร สร้างการเติบโตการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวเชื่อมต่อประเทศต่างๆ ในภูมิภาค

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมสร้างความสัมพันธ์ และพัฒนาด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว ด้านสิ่งขจร และอาเซียน

เป้าหมายและตัวชี้วัด

ร้อยละของมูลค่าการค้าชายแดนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕ (ค่าเป้าหมายเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ ต่อปี)

แนวทางการพัฒนา

- (๑) ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เพื่อสนับสนุนการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว
- (๒) พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว เพื่อสร้างโอกาสและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
- (๓) เสริมสร้างความสัมพันธ์และเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน/องค์กรในอาเซียน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมคุณภาพตามวิถีหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างสังคมให้มั่นคง ผาสุก ตามหลักธรรมาภิบาลและยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมายและตัวชี้วัด

- (๑) จำนวนครัวเรือนที่ตกเกณฑ์และสามารถพัฒนาได้ ร้อยละ ๙๐ มีรายได้เพิ่มขึ้น (ค่าเป้าหมายเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี)
- (๒) อัตราการคลอดในหญิงอายุ ๑๕ -๑๙ ปี ไม่เกินร้อยละ ๒๗ ต่อ ๑,๐๐๐ ประชากร (ค่าเป้าหมายลดลงร้อยละ ๒ ต่อปี)
- (๓) ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ลดลงร้อยละ ๑๒ (ค่าเป้าหมายลดลงร้อยละ ๒ ต่อปี)
- (๔) ปัญหาการลักลอบขนยาเสพติด, การลักลอบหลบหนีเข้าเมือง และกฎหมายทุกรูปแบบตามแนวชายแดนลดลงร้อยละ ๒๐ (ค่าเป้าหมายลดลงร้อยละ ๒ ต่อปี)

แนวทางการพัฒนา

- (๑) ยกระดับคุณภาพการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม รายได้ สุขภาพและการสาธารณสุข ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชนและภาคีเครือข่ายรวมทั้งภาคประชาสังคม
- (๒) เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยชายแดน พื้นที่ตอนใน ชายฝั่งทะเล เกาะแก่ง สร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถ และสร้างเครือข่ายประชาชนป้องกัน และแก้ไขปัญหาอาชญากรรม
- (๓) เสริมสร้างการป้องกันและลดอุบัติเหตุในการคมนาคม รวมถึงการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ
- (๔) ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ ยกระดับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างครบวงจรเพื่อให้เกิดความสมดุลยั่งยืนในระบบนิเวศ

วัตถุประสงค์

เพื่ออนุรักษ์ พื้นฟูรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นฐานการพัฒนาอย่างยั่งยืน

เป้าหมายและตัวชี้วัด

- (๑) พื้นที่สีเขียวทุกประเภทเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๔๐
(จังหวัดมีพื้นที่ป่าไม้ร้อยละ ๓๘.๗๗ ของพื้นที่จังหวัด)
- (๒) ระยะทางการกีดเซาะชายฝั่งทะเลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน ๓.๕ กม.
(ค่าเป้าหมายเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๕ ต่อปี)
- (๓) ร้อยละของปริมาณขยะที่มีการกำจัดถูกต้องตามหลักวิชาการเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๘๑
(ค่าเป้าหมายเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ ต่อปี)
- (๔) อัตราการเกิดขยะมูลฝอยต่อคนต่อวันลดลง
- (๕) คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งอยู่ในเกณฑ์ดีเพิ่มขึ้น
- (๖) ปริมาณความจุเก็บกักน้ำเพิ่มขึ้น
(ค่าเป้าหมายเพิ่มขึ้นเฉลี่ย ๒๔๓ ล้านลบม. ต่อปี)
- (๗) พื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคลดลง
(ค่าเป้าหมายลดลง ๖ หมู่บ้านต่อไป)
- (๘) จำนวนนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐

แนวทางการพัฒนา

- (๑) สร้างเสริมการอนุรักษ์รักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สัตว์ป่า พันธุ์พืช และสิ่งแวดล้อม
- (๒) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน
- (๓) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลและชายฝั่ง
- (๔) เสริมสร้างระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยกัดเซาะตลิ่งและชายฝั่งทะเล
- (๕) ลดปริมาณขยะและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะและของเสียอันตราย
- (๖) ส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ
ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ส่วนที่ ๒

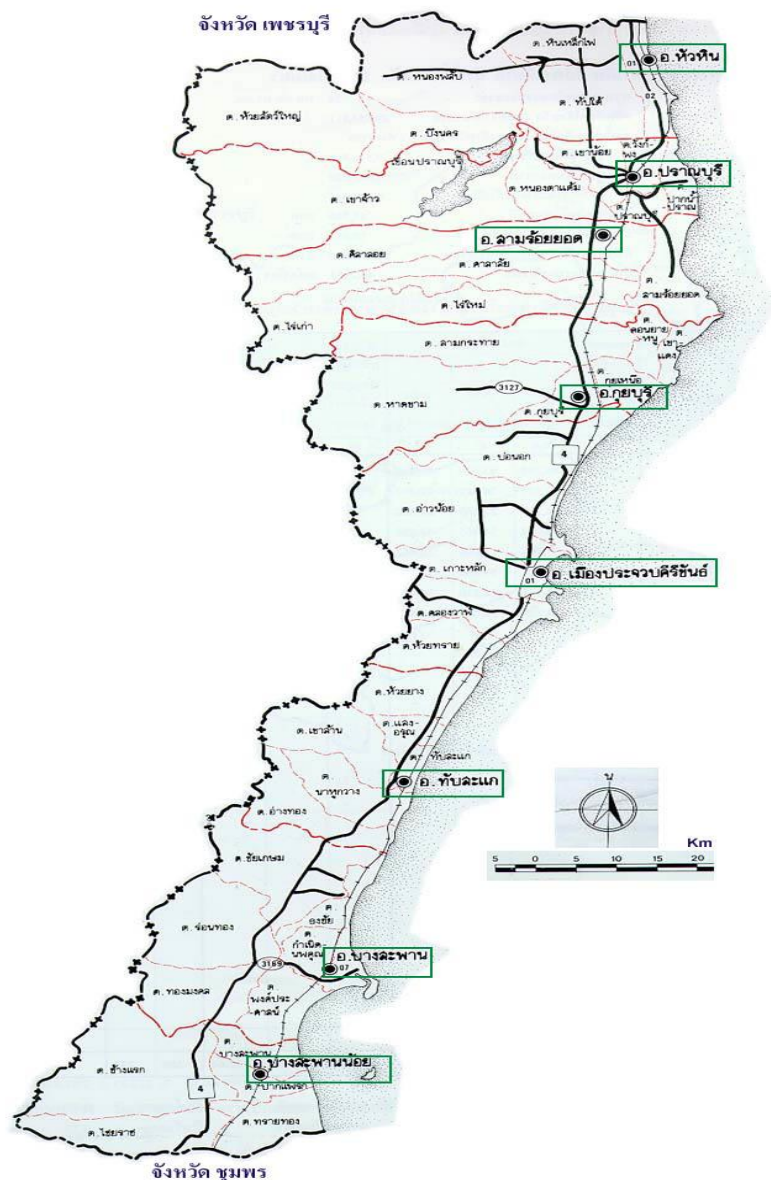
ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตั้งอยู่ทางภาคใต้ตอนบนของประเทศไทย อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๔ เมตร อยู่ประมาณที่ละติจูด 10.9° ถึง 12.6° เหนือ ลองจิจูด 99.2° ถึง 100.0° ตะวันออก มีเนื้อที่ประมาณ ๖,๓๖๗.๖๒ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓,๙๗๙,๗๖๒.๕๐ ไร่ ความยาวจากทิศเหนือจรดทิศใต้ประมาณ ๒๑๒ กิโลเมตรและชายฝั่งทะเลยาวประมาณ ๒๒๔.๘ กิโลเมตร มีส่วนที่แคบที่สุดของประเทศอยู่ในตำบลคลองวาฬ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จากอ่าวไทยถึงเขตแดนพม่า ประมาณ ๑๒ กิโลเมตร ระยะทางจากกรุงเทพมหานครตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) ประมาณ ๓๙๙ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๔ ชั่วโมงเศษ และตามเส้นทางรถไฟสายใต้ประมาณ ๓๑๘ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๔-๖ ชั่วโมง

๒. อาณาเขต

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอชะอำ อำเภอท่ายาง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ทะเลอ่าวไทย ความยาวชายฝั่งทะเลประมาณ ๒๒๔.๘ กิโลเมตร
- ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอท่าแซะ และอำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เทือกเขาตะนาวศรีเป็นพรมแดนทางธรรมชาติ

๓) **สภาพพื้นที่** จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีลักษณะพื้นที่ลาดเอียงจากด้านตะวันตกสู่ด้านตะวันออกของจังหวัดและมีภูเขาลูกโดดกระจายอยู่เป็นหย่อมๆ มีแม่น้ำลำคลองสั้นๆ ไหลผ่านพื้นที่โดยจะไหลจากทิศตะวันตกลงสู่อ่าวไทย ด้านตะวันออกมีชายฝั่งทะเลยาว ๒๒๔.๘ กิโลเมตร จุดพื้นที่ที่แคบที่สุดของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์อยู่ในเขต ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมือง วัดได้ระยะทาง ๑๒ กิโลเมตร และจุดที่กว้างที่สุดอยู่ในอำเภอหัวหิน วัดได้ ๖๐ กิโลเมตร ลักษณะพื้นที่ของจังหวัดด้านตะวันตกเป็นพื้นที่แบบภูเขา (hill and mountain) และแบบลูกคลื่นลอนชันถึงเนินเขา (rolling to hilly) พื้นที่ทั้ง ๒ นี้เกิดขึ้นตามแนวเหนือใต้ของจังหวัดโดยพื้นที่แบบภูเขาเป็นเทือกเขาที่สลับซับซ้อนที่มีชื่อเรียกว่า “เทือกเขาตะนาวศรี” มีความยาวประมาณ ๘๓๔ กิโลเมตร ซึ่งกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสหภาพเมียนมา มีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๗๕๐ เมตรขึ้นไปและในพื้นที่แบบลูกคลื่นลอนชันถึงเนินเขามีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๘๐-๑๘๐ เมตร พื้นที่ถัดมามีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนชัน (undulating to rolling) ซึ่งมีความลาดเทของพื้นที่อยู่ในช่วง ๕-๑๒ เปอร์เซ็นต์ อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๒๐-๘๐ เมตร และลักษณะพื้นที่ค่อยๆ ลาดลงเป็นพื้นที่ค่อนข้างเรียบจนถึงราบเรียบ (slightly undulating to nearly) ส่วนใหญ่พื้นที่จะมีลักษณะแคบๆ อยู่ติดกับชายฝั่งทะเล มีน้ำทะเลท่วมถึง บางบริเวณเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำมีน้ำท่วมตลอดปีสำหรับแม่น้ำลำคลองสายสำคัญๆ ที่ไหลผ่านได้แก่ แม่น้ำปราณบุรี คลองกุย คลองบึง คลองหินจวง คลองทับสะแก คลองจะกระ คลองกรูด คลองบางสะพาน คลองบางสะพานน้อยและคลองท่าแซะ เป็นต้น (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดิน)

๔) **ลักษณะดิน** จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีพื้นที่ทั้งสิ้น ๖,๓๖๗.๖๒ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓,๙๗๙,๗๖๒ ไร่ จากการสำรวจดินพบว่าจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีดินอยู่ ๓๐ กลุ่มชุดดิน มีเนื้อที่ประมาณ ๓,๗๑๔,๙๕๖ ไร่ หรือร้อยละ ๙๓.๓๔ ของพื้นที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด ๑๐ ประเภท มีเนื้อที่ประมาณ ๒๖๔,๘๐๖ ไร่หรือร้อยละ ๖.๖๖ ของพื้นที่จังหวัด สามารถจำแนกความเหมาะสมและข้อจำกัดของดินสำหรับการปลูกพืชจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในช่วงฤดูเพาะปลูกได้ดังนี้

ความเหมาะสมของกลุ่มชุดดินในการปลูกพืชเศรษฐกิจต่างๆ ไปในฤดูเพาะปลูกของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๑. ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว แต่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำมีเนื้อที่ประมาณ ๔๐,๑๕๓ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๐๑ ของพื้นที่จังหวัด
๒. ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว แต่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความเป็นกรดรุนแรงหรือดินเปรี้ยวจัด ดิน เนื้อดินเหนียวจัดและแน่นทึบมีเนื้อที่ประมาณ ๑๕,๘๐๐ ไร่หรือร้อยละ ๐.๔๐ ของพื้นที่จังหวัด
๓. ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว แต่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับเนื้อดินแน่นทึบหรือค่อนข้างเป็นทราย มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๘๐๐ ไร่หรือร้อยละ ๐.๐๗ ของพื้นที่จังหวัด
๔. ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว มีข้อจำกัดเนื่องจากดินเป็นดินเค็ม มีคราบเกลือลอยหน้า หรือมีชั้นดานแข็งที่สะสมเกลือจากผิวดิน ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๙๔,๘๙๔ ไร่หรือร้อยละ ๒.๓๘ ของพื้นที่จังหวัด

๕. ดินที่มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับปลูกข้าว มีข้อจำกัดรุนแรงมากที่มีน้ำแช่ขัง ในฤดูฝนเป็นดินทรายปนร่วน ปนเศษเปลือกหอย ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๒๔,๖๐๕ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๖๒ ของพื้นที่จังหวัด

๖. ดินที่ไม่มีความเหมาะสมปลูกข้าว มีข้อจำกัดเนื่องจากดินเป็นดินเค็มมีคราบเกลือ ลอยหน้า หรือมีชั้นดานแข็งที่สะสมเกลือจากผิวดิน ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ควรปล่อยเป็นป่าชายเลน มีเนื้อที่ประมาณ ๓๓,๖๘๑ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๘๕ ของพื้นที่จังหวัด

๗. ดินที่มีความเหมาะสมดีสำหรับปลูกพืชไร่ ไม้ผลและไม้ยืนต้น เนื้อดินเป็นดินร่วน หรือดินร่วนปนทรายปน มีเนื้อที่ประมาณ ๑๐๑,๕๗๕ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๕๕ ของพื้นที่จังหวัด

๘. ดินที่มีความเหมาะสมดีสำหรับปลูกพืชไร่ ไม้ผล และไม้ยืนต้น แต่มีข้อจำกัด เกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๐๔๑,๔๙๕ ไร่ หรือร้อยละ ๒๖.๑๗ เปอร์เซ็นต์ ของพื้นที่จังหวัด

๙. ดินที่มีความเหมาะสมดีสำหรับปลูกมะพร้าว มะม่วงหิมพานต์ ไม้ยืนต้น แต่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ เนื้อดินเป็นทรายจัด มีเนื้อที่ประมาณ ๒๘๐,๒๘๓ ไร่ หรือร้อยละ ๗.๐๔ ของพื้นที่จังหวัด

๑๐. ดินที่มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับปลูกไม้ใช้สอยโตเร็วหรือปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ มีข้อจำกัดคือเป็นดินลึกปานกลางถึงดินปนลูกรังพบชั้นเศษหินก้อนกรวดหรือหินพื้น มีเนื้อที่ประมาณ ๒๒๖,๗๒๒ ไร่หรือร้อยละ ๕.๖๙ ของพื้นที่จังหวัด

๑๑. ดินที่มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับปลูกไม้ใช้สอยโตเร็วหรือปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ มีข้อจำกัดคือเป็นดินตื้นพบชั้นเศษหินหรือหินพื้นภายใน ๕๐ ซม. มีเนื้อที่ประมาณ ๒๐๘,๕๗๑ ไร่หรือร้อยละ ๕.๒๔ ของพื้นที่จังหวัด

๑๒. ดินที่ไม่เหมาะสมสำหรับการทำการเกษตร เนื่องจากเป็นพื้นที่มีหินพื้นโผล่ปะปน มีก้อนหินเศษหินปะปนมากและมีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๖๔๔,๓๗๗ ไร่ หรือร้อยละ ๔๑.๓๒ ของพื้นที่จังหวัด

๑๓. หน่วยแผนที่ดินเบ็ดเตล็ด เป็นหน่วยของแผนที่ที่ได้แยกออกจากพื้นที่ดิน ที่มีศักยภาพในการใช้ประโยชน์หรือบริเวณที่ไม่เป็นดินตามธรรมชาติ ได้แก่ พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ พื้นที่อุทยานแห่งชาติ เกาะ พื้นที่เขตทหาร ที่ลุ่มชื้นแฉะ ที่ดินดัดแปลง บ่อ พื้นดินหินโผล่ พื้นที่ชุมชน หมู่บ้าน อำเภอสถานที่ราชการ วัด โรงเรียน และพื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๒๖๔,๘๐๖ ไร่ หรือร้อยละ ๖.๖๖ ของพื้นที่จังหวัด

ข้อเสนอแนะและแนวทางการจัดการปัญหาเรื่องดิน

๑. ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ทรัพยากรดินโดยทั่วไปของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เกิดจากวัตถุดิบกำเนิดดินที่เป็นดินทรายหรือตะกอนเนื้อหยาบ วัตถุดิบกำเนิดดินเหล่านี้มีธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืชต่ำ เนื้อดินเป็นดินปนทรายหรือดินทรายมีความสามารถในการดูดซับธาตุอาหารต่ำ และถูกชะพาลงไปในดินชั้นล่างหรือออกไปจากพื้นที่ได้ง่ายทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๘๙๔,๓๕๐ ไร่หรือร้อยละ ๒๒.๔๗ ของพื้นที่จังหวัด

แนวทางการแก้ไข การใช้ประโยชน์พื้นที่ดินบริเวณนี้ ควรมีการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุ เช่น ปุ๋ยหมัก อัตรา ๑-๔ ตันต่อไร่ ปุ๋ยคอก อัตรา ๑-๒ ตันต่อไร่ หรือปุ๋ยพืชสด อัตราเมล็ดพันธุ์ ๕-๑๐ กก.ต่อไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูกเพื่อช่วยปรับปรุงบำรุงดินเพิ่มผลผลิต และรักษาความสามารถในการผลิตของดินไม่ให้เสื่อมลงอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างยั่งยืน

๒. เป็นดินทรายจัด ดินทรายจัดจะมีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารของดินต่ำถึงต่ำมาก ธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืชสูญเสียไปในดินชั้นล่างหรือออกไปนอกพื้นที่ได้ง่าย เมื่อมีการให้น้ำหรือฝนตก ดินง่ายต่อการกร่อน ทำให้เกิดเป็นร่องลึกและกว้าง ขาดแคลนน้ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๒๘๘,๔๙๗ ไร่หรือร้อยละ ๗.๒๔ ของพื้นที่จังหวัด

แนวทางการแก้ไข การใช้ประโยชน์ของพื้นที่บริเวณนี้ ควรเลือกชนิดพืชที่ศักยภาพเหมาะสมมาใช้ปลูกเพื่อลดต้นทุนในการผลิต มีการปรับปรุงบำรุงดินร่วมกับมีระบบการอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปุ๋ยหมักอัตรา ๑-๔ ตันต่อไร่ ปุ๋ยคอกอัตรา ๑ - ๒ ตันต่อไร่ หรือปุ๋ยพืชสด อัตราเมล็ดพันธุ์ ๕-๑๐ กิโลกรัมต่อไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีและใช้วัสดุคลุมดิน ทำคันดิน ปลูกหญ้าแฝกหรือปลูกพืชเป็นแถบสลับพัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่พืชขาดแคลนน้ำ การใช้ปุ๋ยเคมีควรใช้ทีละน้อยแต่บ่อยครั้ง เพื่อลดการสูญเสียธาตุอาหารลงไปในดินชั้นล่างก่อนที่พืชจะนำไปใช้ได้หรือสูญเสียออกไปจากพื้นที่ เมื่อมีการให้น้ำหรือมีฝนตก

๓. ดินตื้น ดินตื้นถึงชั้นลูกรัง เศษหิน ก้อนหินปะปนอยู่ในเนื้อดินตั้งแต่ ๓๕ เซนติเมตรหรือมากกว่าโดยปริมาตรภายในความลึก ๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน หรือมีชั้นหินพื้นตื้นกว่า ๕๐ เซนติเมตรจากผิวดินตื้นจะเป็นอุปสรรคต่อการขนถ่ายของรากพืชลงไปหาอาหาร นอกจากนี้ยังมีพื้นที่เป็นดินน้อย ทำให้มีความสามารถในการดูดซับธาตุอาหารและอุ้มน้ำต่ำมาก พืชจะขาดน้ำและทำให้เหี่ยวเฉาไวกว่าพื้นที่อื่น มีเนื้อที่ ประมาณ ๑๔๗,๓๓๒ ไร่หรือร้อยละ ๓.๗๐ ของพื้นที่จังหวัด

แนวทางการแก้ไข เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและไม่มีเศษหินหรือก้อนหินอยู่บริเวณหน้าดินมาก เพราะจะเป็นอุปสรรคต่อการเกษตรกรรมและการดูแลรักษา โดยทำการเกษตรแบบวนเกษตรหรือแบบผสมผสาน ไม่ทำลายไม้พื้นล่าง ขุดหลุมปลูก พร้อมปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักอัตรา ๒๕-๕๐ กก.ต่อหลุมหรือปุ๋ยคอกอัตรา ๑๐-๒๐ กก.ต่อหลุมร่วมกับปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ใช้วัสดุคลุมดินหรือปลูกหญ้าแฝก เพื่อรักษาความชื้นและลดการกร่อนของดินพัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ฝนทิ้งชว่นานหรือพืชขาดน้ำสำหรับในพื้นที่ที่มีหินกระจัดกระจายอยู่บนดินมากไม่เหมาะสมต่อการเกษตร ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่าตามธรรมชาติ เป็นที่อยู่อาศัยเพาะพันธุ์ของสัตว์ป่าเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารสำหรับในพื้นที่ เสื่อมโทรมควรฟื้นฟูให้กลับมาเป็นป่าหรือปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

๔. ดินเค็ม ที่พบมี ๒ ลักษณะ ลักษณะที่ ๑ คือ ดินเค็มน้ำท่วมถึงชายทะเล มีปริมาณเกลือในดินมากจนพืชใช้ไม่ได้และลักษณะที่ ๒ คือ ปัญหาดินเค็มน้ำท่วมไม่ถึง คือ ดินมีปริมาณเกลือโซเดียมสูงมากทำให้โครงสร้างดินไม่ดีแน่นทึบแข็งไถพรวนยาก มีเนื้อที่ประมาณ ๕๖,๖๓๕ ไร่หรือร้อยละ ๑.๔๒ ของพื้นที่จังหวัด

แนวทางการแก้ไข ดินเค็มมีอินทรีย์วัตถุในดินปริมาณต่ำถึงต่ำมาก เนื่องจากเกลือเป็นตัวการทำให้อินทรีย์วัตถุถูกชะล้างออกไปจากดินในการปรับปรุงดินเค็มเพื่อปลูกพืชจึงจำเป็นต้องเพิ่มเติมความอุดมสมบูรณ์ให้กับดิน นอกจากนี้อินทรีย์วัตถุยังช่วยปรับปรุงคุณสมบัติทางกายภาพบางประการของดิน โดยจะช่วยเพิ่มความเสถียรของเม็ดดินช่องว่างในดิน ความเป็นประโยชน์ของน้ำในดินลดความหนาแน่นรวมของดินและช่วยให้การซึมน้ำของดินดีขึ้น ทำให้เกลือถูกชะล้างลงไปในชั้นดินล่าง

๕. ดินเปรี้ยวจัด คือ ดินที่เกิดจากตะกอนกร่อยเป็นดินมีสารประกอบของธาตุกำมะถันและกรดกำมะถันปะปนอยู่ในปริมาณมาก ทำให้ธาตุอาหารพืชในดินอยู่ในรูปที่พืชไม่สามารถดูดไปใช้ได้ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๕,๔๗๖ ไร่หรือร้อยละ ๐.๓๘ ของพื้นที่จังหวัด

แนวทางการแก้ไข มีหลายวิธีสำหรับดินที่มีปฏิกิริยาของดินเป็นกรดไม่รุนแรง อาจใช้วิธีการทำให้กรดเจือจางลง โดยการใช้น้ำชะล้างความเป็นกรดในดินหรือการขังน้ำไว้นานๆ แล้วระบายออกก่อนปลูกพืชร่วมกับการเลือกพันธุ์พืชที่ทนต่อดินกรด สำหรับการจัดการดินที่มีปฏิกิริยาของดินเป็นกรดรุนแรงมาก จะใช้วิธีการใส่วัสดุปูน เช่น ปูนมาร์ล ปูนขาว หินปูนบด หินปูนฝุ่น ผสมคลุกเคล้ากับหน้าดินในอัตราที่เหมาะสมตามความต้องการปูนของดินเพื่อช่วยลดความเป็นกรดในดินหรือใช้ปูนควบคู่ไปกับการใช้น้ำชะล้าง

และควบคุมระดับน้ำใต้ดินซึ่งเป็นวิธีการที่สมบูรณ์ที่สุดและใช้ได้ผลมากในพื้นที่ซึ่งดินเป็นกรดรุนแรงมาก และถูกปล่อยทิ้งร้างเป็นเวลานาน

๖. การกร่อนของดิน บางบริเวณมีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นถึงเป็นเนินเขาและมีเนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายทำให้ง่ายต่อการถูกกร่อนจากแรงกระแทกของเม็ดฝนและถูกพัดพาโดยน้ำที่ไหลบ่าผ่านผิวดินทำให้เกิดเป็นร่องกว้าง ทำความเสียหายกับพืชที่ปลูกและเป็นอุปสรรคต่อการจัดการที่ดินและการไถพรวน

แนวทางการแก้ไข การใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณนี้ ควรมีการไถพรวนให้น้อยที่สุดและไถวางความลาดชันปรับปรุงดินโดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยพืชสดร่วมกับปุ๋ยเคมี มีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ใช้วัสดุคลุมดิน ทำคันดิน ปลูกหญ้าแฝกหรือปลูกพืชเป็นแถบสลับในพื้นที่เป็นร่องที่เกิดจากการกร่อนควรไถกลบและปรับปรุงดินพร้อมเปลี่ยนทางเดินของน้ำไหลบ่า เพื่อไม่ให้เกิดการกร่อนซ้ำในพื้นที่เดิม

๗. พื้นที่ที่มีความลาดชันสูงหรือพื้นที่ภูเขา พื้นที่ที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ หรือเป็นพื้นที่ภูเขาไม่เหมาะสมต่อการเกษตรกรรม เนื่องจากยากต่อการจัดการดูแลรักษา ใช้มาตรการพิเศษในการอนุรักษ์ดินและน้ำทำให้เสียค่าใช้จ่ายสูงมากและยังเป็นการทำลายระบบนิเวศน์ของป่าอีกด้วย มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๖๔๔,๓๗๗ ไร่หรือร้อยละ ๔๑.๓๒ ของพื้นที่จังหวัด

แนวทางการแก้ไข ควรรักษาไว้ให้เป็นป่าตามธรรมชาติเป็นที่อยู่อาศัย และเพาะพันธุ์ของสัตว์ป่าเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร ถ้ามีความจำเป็นต้องนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ควรมีการสำรวจดินและเลือกใช้พื้นที่มีศักยภาพในการเกษตรเป็นดินลึกและมีความลาดชันไม่สูงมากนัก โดยทำการเกษตรแบบวนเกษตรและมีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

๘. หินพื้นโผล่ พื้นที่หินพื้นโผล่เป็นพื้นที่ที่มีหินพื้นโผล่กระจายอยู่ทั่วไปบนผิวดินมากกว่า ๙๐ เปอร์เซ็นต์ของพื้นผิวน้ำที่บริเวณนี้ไม่เหมาะสมทางด้านเกษตรกรรมควรปล่อยไว้ให้เป็นป่าตามธรรมชาติหรือปลูกสวนป่า มีเนื้อที่ประมาณ ๘๕,๒๐๓ ไร่หรือร้อยละ ๒.๑๔ ของพื้นที่จังหวัด

๙. การใช้ที่ดินไม่สอดคล้องกับความเหมาะสมของที่ดิน เกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำจำนวนมาก ใช้ประโยชน์ที่ดินโดยการปรับพื้นที่ในบริเวณที่ดินไร่นาใช้ทำนา ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ดินขาดแคลนน้ำได้ง่ายในช่วงฤดูเพาะปลูกข้าวที่ปลูกให้ผลผลิตต่ำทั้งที่พื้นที่เหล่านี้มีความเหมาะสมในการปลูกพืชไร่มากกว่าการปลูกข้าว นอกจากนี้ยังมีการใช้พื้นที่ลาดชันในการเพาะปลูกพืช ทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของดินและที่ดินเสื่อมสภาพตามมา สาเหตุของการใช้ที่ดินไม่สอดคล้องกับความเหมาะสมของที่ดิน ได้แก่ การขาดที่ดินทำกินหรือมีที่ดินไม่เพียงพอการขาดการวางแผนหรือการกำหนดเขตการใช้ที่ดินที่เหมาะสม เกษตรกรขาดความรู้ ความเข้าใจในการเลือกพื้นที่เพาะปลูกให้เหมาะสมกับชนิดของพืชและชนิดของการใช้ที่ดิน ไม่มีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม

(ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดิน)

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์อยู่ในเขตร้อนชื้น มี ๓ ฤดูกาล ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่ กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่ กลางเดือน ตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ อากาศโดยทั่วไปไม่ร้อนไม่หนาวจนเกินไป ความชื้นเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูงเนื่องจากอยู่ใกล้ทะเล ในปี ๒๕๖๓ มีปริมาณน้ำฝน ๙๗๐.๖ มิลลิเมตร/ปี ปริมาณฝนสูงสุด ๕๙.๓ มิลลิเมตร/วัน จำนวนวันที่ฝนตก ๑๐๐ วัน อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๘.๗ องศาเซลเซียส (เฉลี่ยต่ำสุด ๒๕.๕ องศาเซลเซียส เฉลี่ยสูงสุด ๓๒.๔ องศาเซลเซียส) ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๗๔.๐% (เฉลี่ยต่ำสุด ๖๒.๐% เฉลี่ยสูงสุด ๘๒.๔ %)

๑) **ฤดูกาล** จังหวัดประจวบคีรีขันธ์อยู่ในเขตมรสุมร้อนชื้น อากาศไม่ร้อนและหนาวจนเกินไป ความชื้นเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูงเนื่องจากอยู่ใกล้ทะเล แบ่งฤดูกาลออกเป็น ๓ ฤดู ดังนี้

๑.๑ **ฤดูร้อน** เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงว่างของลมมรสุมลักษณะอากาศโดยทั่วไปจะไม่ร้อนอบอ้าวมากนักเนื่องจากจังหวัดประจวบคีรีขันธ์อยู่ติดกับทะเล อย่างไรก็ตามช่วงเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวมากที่สุดจะอยู่ในช่วงเดือนเมษายน

๑.๒ **ฤดูฝน** เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดพาความชื้นจากทะเลและมหาสมุทรมาปกคลุมประเทศไทย ทำให้อากาศชุ่มชื้นและเริ่มมีฝนตกตั้งแต่ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป นอกจากนี้ในช่วงเดือนตุลาคมและพฤศจิกายนอาจได้รับอิทธิพลจากร่องมรสุมที่พาดผ่านบริเวณภาคใต้และอ่าวไทยและพายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนตัวเข้าใกล้หรือเข้าสู่ประเทศไทยในช่วงดังกล่าวด้วย

๑.๓ **ฤดูหนาว** เริ่มตั้งแต่ประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงประมาณ เดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทยและบริเวณความกดอากาศสูงจาก ประเทศจีน ซึ่งเป็นมวลอากาศเย็นจะแผลงมาปกคลุมประเทศไทยในช่วงดังกล่าว ทำให้อุณหภูมิลดลงทั่วไปและมีอากาศหนาวเย็นเป็นครั้งคราวโดยอุณหภูมิจะลดลงต่ำสุดในช่วงเดือนธันวาคมถึงมกราคม นอกจากนี้จังหวัดประจวบคีรีขันธ์จะยังคงมีฝนต่อไปอีกระยะหนึ่งจนถึงเดือนพฤศจิกายน

(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยา)

๒) ปริมาณน้ำฝน

ข้อมูลแสดงสถิติปริมาณน้ำฝน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ ๑ ปริมาณน้ำฝน ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔

ปี พ.ศ.	จำนวนปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)
๒๕๕๕	๑,๑๗๕.๘
๒๕๕๖	๑,๔๑๘.๕
๒๕๕๗	๙๙๘.๕
๒๕๕๘	๙๗๙.๑
๒๕๕๙	๑,๐๘๔
๒๕๖๐	๑,๔๗๔.๕
๒๕๖๑	๑,๔๒๒.๔
๒๕๖๒	๘๕๕.๑
๒๕๖๓	๙๖๙.๘
๒๕๖๔	๙๖๗.๕

(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยา)

๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

ข้อมูลแสดงสถิติอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ ๒ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔

ปี	อุณหภูมิ (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๕๕	๓๖.๓	๒๒.๔	๒๘.๐	๘๙	๔๗	๗๗
๒๕๕๖	๓๖.๓	๒๒.๒	๒๗.๗	๘๙	๔๕	๗๗
๒๕๕๗	๓๖.๒	๒๑.๒	๒๗.๘	๘๘	๔๕	๗๖
๒๕๕๘	๓๕.๗	๒๒.๐	๒๗.๘	๘๙	๔๙	๗๘
๒๕๕๙	๓๖.๓	๒๑.๔	๒๘.๓	๘๘	๔๕	๗๖
๒๕๖๐	๓๕.๗	๒๑.๖	๒๗.๘	๘๘	๔๕	๗๗
๒๕๖๑	๓๕.๔	๒๑.๖	๒๗.๖	๙๐	๕๐	๗๙
๒๕๖๒	๓๕.๘	๒๑.๘	๒๗.๘	๙๕.๒	๕๐.๑	๗๘
๒๕๖๓	๓๘.๔	๑๗.๓	๒๗.๙	๘๘	๖๓	๗๗
๒๕๖๔	๓๖.๕	๒๑.๐	๒๗.๘	๘๘	๕๑	๗๖

(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยา)

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ

๑) แหล่งน้ำผิวดิน พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติให้กำหนดลุ่มน้ำเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) จึงร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ศึกษาทบทวนการแบ่งพื้นที่ลุ่มน้ำใหม่ ผลการศึกษาสรุปให้ปรับปรุง ๒๕ ลุ่มน้ำเดิมเหลือ ๒๒ ลุ่มน้ำ

ตารางที่ ๓ ขอบเขตลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก (ลุ่มชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์)

จังหวัด	ลุ่มน้ำหลัก	ลุ่มน้ำสาขา	พื้นที่ (ตร.กม.)
ประจวบคีรีขันธ์	ลุ่มแม่น้ำเพชรบุรี- ประจวบคีรีขันธ์	๑) แม่น้ำปราณบุรี	๒,๙๙๑.๑๐
		๒) คลองเขาแดง	๔๙๓.๙๒
		๓) คลองกุยบุรี	๗๓๕.๐๒
		๔) ชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก (ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์)	๒,๓๘๘.๙๒
		๕) คลองบางสะพานใหญ่	๔๘๘.๓๓
รวม			๗,๐๙๗.๓๓

แหล่งน้ำธรรมชาติส่วนใหญ่เป็นสายสั้นๆ ที่เป็นอิสระแยกจากกันและไหลลงอ่าวไทยปัจจุบัน แหล่งน้ำต่างๆ อยู่ในสภาพต้นเขินจะมีน้ำมากเฉพาะในช่วงฤดูฝนส่วนในฤดูแล้งส่วนใหญ่จะแห้งใช้ประโยชน์ในด้านการเกษตรได้บ้างเพียงส่วนน้อยแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่

- แม่น้ำปราณบุรี ต้นน้ำมาจากเทือกเขาตะนาวศรีทางทิศตะวันตก ซึ่งเป็นเทือกเขาสูงและเป็นพรมแดนไทย - พม่าและเทือกเขาทางตะวันตกเฉียงเหนือบริเวณเขตอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ไหลลงสู่อ่าวไทยทางทิศตะวันออกที่ปากน้ำปราณบุรี อ่างเก็บน้ำปราณบุรีมีความยาวของลำน้ำประมาณ ๑๘๐ กิโลเมตร
- แม่น้ำกุยบุรี ต้นน้ำมาจากเทือกเขาตะนาวศรีและไหลจากทิศตะวันตกและทิศเหนือมาทางทิศตะวันออกมีความยาวของลำน้ำประมาณ ๖๗ กิโลเมตร

- **แม่น้ำบางสะพานใหญ่** เกิดจากเทือกเขาทางตะวันตกมีลำน้ำสาขาย่อยหลายสาย ไหลจากตะวันตกมารวมกันแล้วไหลไปทางทิศตะวันออกลงสู่อ่าวไทยท้ายอำเภอบางสะพานมีความยาวของลำน้ำประมาณ ๒๗ กิโลเมตร

- **คลองบึง** ไหลจากเทือกเขาสูงทางทิศตะวันตกไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ลงสู่อ่าวไทยบริเวณเหนืออำเภอมืองประจวบคีรีขันธ์ มีความยาวของลำน้ำประมาณ ๓๒ กิโลเมตร

- **คลองบางสะพานน้อย** เกิดจากภูเขาทางทิศตะวันตกและไหลไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือและตะวันออกลงสู่อ่าวไทยมีความยาวของลำน้ำประมาณ ๓๐ กิโลเมตร

๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่ทั้งสิ้น ๖,๓๖๗.๖๒ ตารางกิโลเมตร หรือ ๓,๙๗๙,๖๗๒.๕๐ ไร่ เป็นพื้นที่ป่าทั้งหมด ๑,๗๐๘,๔๘๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๙๒ ของพื้นที่จังหวัด โดยมีสภาพเป็นผืนป่าใหญ่ติดต่อกัน ตั้งแต่อำเภห้วยหินจนถึงอำเภอบางสะพานน้อย ลักษณะเป็นป่าดิบแล้ง และป่าเบญจพรรณ จำแนกพื้นที่ป่าไม้ออกเป็น ๓ ลักษณะ ประกอบด้วย

๑. พื้นที่อุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า มีจำนวน ๖ แห่ง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด อุทยานแห่งชาติป่ากุยบุรี อุทยานแห่งชาติหาดวนกร อุทยานแห่งชาติน้ำตก ห้วยยาง และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเสด็จในกรมหลวงชุมพรด้านทิศเหนือ รวมเนื้อที่ ๑,๑๒๗,๓๗๘ ไร่ ซึ่งอยู่ในความควบคุมดูแลของกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช

๒. พื้นที่วนอุทยาน มีจำนวน ๖ แห่ง ได้แก่ วนอุทยานปราณบุรี วนอุทยานท้าวโกษา วนอุทยานเขาตม่องลาย วนอุทยานห้วยน้ำซับ วนอุทยานป่ากลางอ่าวและวนอุทยานแม่รำพึง รวมเนื้อที่ ๑๐,๑๓๘ ไร่ อยู่ในความควบคุมดูแลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช

๓. พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ โดยการออกกฎกระทรวงประกาศให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติ มีจำนวน ๒๐ ป่า รวมเนื้อที่ ๑,๗๕๘,๕๕๗ ไร่ แต่พื้นที่ดังกล่าวบางส่วนได้นำไปออกพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและประกาศจัดตั้งวนอุทยานรวมทั้งได้ส่งมอบให้สำนักงานปฏิรูปที่ดิน นำไปปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมทำให้เหลือพื้นที่ที่ยังคงสภาพเป็นป่าสงวนแห่งชาติ เนื้อที่ประมาณ ๕๗๐,๙๗๒ ไร่ อยู่ในความควบคุมดูแลของกรมป่าไม้

รวมเนื้อที่ป่าทั้งสามลักษณะประมาณ ๑,๗๐๘,๔๘๘ ไร่ โดยมีสภาพเป็นผืนป่าใหญ่ติดต่อกัน ตั้งแต่อำเภห้วยหินถึงอำเภอบางสะพานน้อย ลักษณะป่าเป็นป่าดิบชื้น ป่าดิบแล้ง และป่าเบญจพรรณพันธุ์ไม้มีค่าทางเศรษฐกิจมีหลายชนิด เช่น มะค่า โรง ชิงชัน แดงยาง ไม้จันทน์ และไม้เกดซึ่งเป็นไม้ประจำจังหวัด และสัตว์ป่ามีความหลากหลาย ได้แก่ ช้างป่า อยู่เป็นฝูงใหญ่ที่สุดของประเทศและพบสัตว์ป่าที่มีความสำคัญ

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์แบ่งการปกครองออกเป็น ๘ อำเภอ ๔๘ ตำบล ๔๓๕ หมู่บ้าน มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๖๑ แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ เทศบาล ๑๖ แห่ง (เทศบาลเมือง ๒ แห่ง และเทศบาลตำบล ๑๔ แห่ง) และองค์การบริหารส่วนตำบล ๔๔ แห่ง

ตารางที่ ๔ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ	ที่ว่าการอำเภอ ห่างจาก ศาลากลาง จังหวัด (กม.)	จำนวน (แห่ง)				
				ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	เทศบาล เมือง/ ตำบล	อบต.
๑) หัวหิน	๘๓๘.๙๐	๑๓.๑๕	๘๘	๗	๖๓	-	๑/๑	๕
๒) ปราณบุรี	๗๖๕.๓๗	๑๒.๐๐	๗๑	๖	๔๓	-	-/๓	๕
๓) สามร้อยยอด	๘๗๑.๙๐	๑๓.๖๗	๕๖	๕	๔๑	-	-/๒	๕

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ	ที่ว่าการอำเภอ ห่างจาก ศาลากลาง จังหวัด (กม.)	จำนวน (แห่ง)				
				ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	เทศบาล เมือง/ ตำบล	อบต.
๔) กุยบุรี	๙๓๕.๔๐	๑๔.๖๘	๓๔	๖	๔๗	-	-/๒	๖
๕) เมืองฯ	๘๔๔	๑๓.๒๐	-	๖	๖๓	๑	๑/๒	๕
๖) ทับสะแก	๕๓๘	๘.๔๐	๔๓	๖	๖๕	-	-/๑	๖
๗) บางสะพาน	๘๖๘	๑๓.๖๐	๘๘	๗	๗๑	-	-/๓	๗
๘) บางสะพานน้อย	๗๒๐	๑๑.๓๐	๑๐๙	๕	๔๑	-	-/๑	๕
รวม	๖๓๘๑.๕๗	๑๐๐	-	๔๘	๔๓๔	๑	๒/๑๕	๔๔

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีประชากรรวม ๓๗๙,๔๑๔ คน แยกเป็นชาย ๑๙๐,๖๕๗ คน

หญิง ๑๘๘,๗๕๗ คน

ตารางที่ ๕ จำนวนประชากรของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

อำเภอ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวมประชากร (คน)	จำนวนครัวเรือน
๑) หัวหิน	๒๔,๕๙๗	๒๖,๓๐๘	๕๐,๙๐๕	๒๖,๕๙๓
๒) ปราณบุรี	๒๙,๘๑๕	๒,๔๖๗๐	๕๔,๔๘๕	๒๖,๔๗๔
๓) สามร้อยยอด	๑๕,๘๒๔	๑๖,๐๖๓	๓๑,๘๘๗	๑๑,๙๖๑
๔) กุยบุรี	๑๗,๑๔๙	๑๗,๖๗๔	๓๔,๘๒๓	๑๐,๙๕๕
๕) เมืองประจวบฯ	๓๒,๕๙๗	๓๒,๔๐๔	๖๕,๐๐๑	๒๕,๖๑๖
๖) ทับสะแก	๒๑,๒๖๗	๒๑,๘๘๓	๔๓,๑๕๐	๑๔,๕๕๓
๗) บางสะพาน	๓๐,๘๘๘	๓๑,๒๗๐	๖๒,๑๕๘	๒๕,๘๓๐
๘) บางสะพานน้อย	๑๘,๖๑๔	๑๘,๕๖๙	๓๗,๑๘๓	๑๕,๘๑๓
รวม	๑๙๐,๗๕๑	๑๘๘,๘๔๑	๓๗๙,๕๙๒	๑๕๙,๐๖๘

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๑.๓ ข้อมูลลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม

๑) การศึกษา : สถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา ข้าราชการครู/บุคลากร

สารสนเทศทางการศึกษา เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะข้อมูลและสารสนเทศเป็นหัวใจสำคัญต่อการกำหนดนโยบาย การวางแผน และการพัฒนาการศึกษา ตลอดจนการควบคุม ติดตามและประเมินผล แผนงานและโครงการต่าง ๆ ให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้น สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จึงได้รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ ด้านการศึกษาของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จัดเตรียมความพร้อมเด็กก่อนเข้าสู่ระบบโรงเรียน จัดการศึกษาและเสริมสร้าง การเรียนรู้ตลอดชีวิตให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ได้แก่

๒) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง สถานที่ดูแลและให้การศึกษาเด็กอายุระหว่าง ๒ - ๕ ปี สังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๓๒ แห่ง จำแนกเป็นอำเภอกุยบุรี ๑๕ แห่ง อำเภอทับสะแก ๑๘ แห่ง อำเภอบางสะพาน

๒๖ แห่ง อำเภอบางสะพานน้อย ๑๕ แห่ง อำเภอปราณบุรี ๑๓ แห่ง อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ ๑๕ แห่ง อำเภอสำเริญเขต ๑๒ แห่ง และอำเภอหัวหิน ๒๐ แห่ง

๓) สถานศึกษาในระบบ

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีสถานศึกษาจำแนกตามสังกัด ทั้งหมด ๔๓๓ แห่ง ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอหัวหิน ๗๓ แห่ง อำเภอปราณบุรี ๕๐ แห่ง อำเภอสำเริญเขต ๔๔ แห่ง อำเภอกุยบุรี ๔๕ แห่ง อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ ๖๖ แห่ง อำเภอทับสะแก ๔๗ แห่ง อำเภอบางสะพาน ๗๐ แห่ง อำเภอบางสะพานน้อย ๓๘ แห่ง ตารางที่ ๖ จำนวนสถานศึกษาที่จำแนกตามสังกัด พ.ศ. ๒๕๖๔

สังกัด	จำนวนสถานศึกษา	ร้อยละ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	๒๒๘	๕๒.๖๖
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)	๓๖	๘.๓๑
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)	๖	๑.๓๙
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)	๑	๐.๒๓
โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	๒๑	๔.๘๕
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ศพด.)	๑๓๒	๓๐.๔๘
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.)	๑	๐.๒๓
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.)	๘	๑.๘๕
รวม	๔๓๓	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ ๗ จำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ต่อประชากรจำแนกตามระดับชั้น
ปีการศึกษา ๒๕๖๓

ระดับชั้น	ประชากรวัยเรียน		จำนวนนักเรียน (คน)	ร้อยละของนักเรียน ต่อประชากรวัยเรียน
	อายุ (ปี)	จำนวน (คน)		
เตรียมอนุบาล (สช./ศพด.)	๒	๕,๖๕๒	๒,๒๗๖	๔๐.๒๗
รวม	๒	๕,๖๕๒	๒,๒๗๖	๔๐.๒๗
ก่อนประถมศึกษา				
อ.๑/ศพด.	๓	๕,๖๘๒	๕,๖๑๐	๙๘.๗๓
อ.๒/ศพด.	๔	๕,๘๕๗	๖,๖๔๐	๑๑๑.๓๓
อ.๓/ศพด.	๕	๖,๑๙๓	๖,๗๐๔	๑๐๘.๒๕
รวม	๒-๕	๒๓,๓๘๔	๒๑,๒๓๐	๙๐.๗๙
ประถมศึกษา				
ป.๑	๖	๖,๒๗๒	๗,๑๕๕	๑๑๔.๐๘
ป.๒	๗	๖,๙๙๓	๗,๓๐๔	๑๐๔.๔๕
ป.๓	๘	๖,๕๗๑	๗,๓๑๒	๑๑๑.๒๘
ป.๔	๙	๖,๓๖๒	๖,๘๒๖	๑๐๗.๒๙
ป.๕	๑๐	๖,๕๒๔	๖,๘๒๖	๑๐๔.๖๓
ป.๖	๑๑	๖,๖๘๓	๖,๙๖๖	๑๐๔.๒๓
รวม	๖-๑๑	๓๙,๔๐๕	๔๒,๓๘๙	๑๐๗.๕๗
มัธยมศึกษาตอนต้น				
ม.๑	๑๒	๖,๘๙๑	๖,๙๒๘	๑๐๐.๕๔
ม.๒	๑๓	๖,๘๖๗	๖,๗๔๕	๙๘.๒๒
ม.๓	๑๔	๖,๘๐๑	๖,๒๓๘	๙๑.๗๒
รวม	๑๒-๑๔	๒๐,๕๕๙	๑๙,๙๑๑	๙๖.๘๕

ระดับชั้น	ประชากรวัยเรียน		จำนวนนักเรียน (คน)	ร้อยละของนักเรียน ต่อประชากรวัยเรียน
	อายุ (ปี)	จำนวน (คน)		
มัธยมศึกษาตอนปลาย				
ม.๔/ปวช.๑	๑๕	๖,๗๗๙	๕,๔๙๗	๘๑.๐๙
ม.๕/ปวช.๒	๑๖	๖,๕๑๗	๔,๖๕๙	๗๑.๔๙
ม.๖/ปวช.๓	๑๗	๖,๔๖๒	๓,๙๖๕	๖๑.๓๖
รวม	๑๕-๑๗	๑๙,๗๕๘	๑๔,๑๒๑	๗๑.๔๗
รวมทั้งสิ้น	๒-๑๗	๑๐๓,๑๐๖	๙๗,๖๕๑	๙๔.๗๑

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

หมายเหตุ คำนวณนักเรียนต่อประชากร โดยใช้จำนวนนักเรียนต่อจำนวนประชากรภายในจังหวัด ซึ่งพบว่า ในระดับชั้นประถมศึกษา มีจำนวนนักเรียนมากกว่าจำนวนประชากรวัยเรียน เนื่องจาก มีนักเรียนที่มีได้มีภูมิลำเนาอยู่ในทะเบียนราษฎรของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์แต่เข้าเรียนในสถานศึกษาของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เช่น นักเรียนสัญชาติไทยที่ย้ายตามผู้ปกครองที่อพยพมาทำงานแต่ไม่ได้ย้ายทะเบียนบ้านและนักเรียนต่างสัญชาติที่เข้ามาเข้าเรียนในประเทศไทย เช่น พม่า ลาว กัมพูชา เป็นต้น

๔) การมีงานทำ : ผู้มีงานทำ ๒๗๔,๙๒๔ คน (ภาคการเกษตร ๘๕,๙๑๒ คน ร้อยละ ๓๑.๒๕ นอกภาคการเกษตร มีจำนวน ๑๘๙,๐๑๒ คน (ร้อยละ ๖๘.๗๕) โดยกลุ่มผู้ทำงานนอกภาคการเกษตรทำงานในอุตสาหกรรมสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ ๑) การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมยานยนต์ มากที่สุด ๕๘,๗๔๑ คน (ร้อยละ ๒๑.๓๗) ๒) ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร ๓๐,๐๘๐ คน (ร้อยละ ๑๐.๙๔) และ ๓) การก่อสร้าง ๒๕,๗๐๖ คน (ร้อยละ ๙.๓๕)

ตารางที่ ๘ ประชากรในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามเพศ และสถานภาพแรงงานไทย ปี ๒๕๖๔

สถานภาพแรงงาน	ชาย	หญิง	รวม
ผู้อยู่ในวัยแรงงาน (อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป)	๑๘๙,๙๓๘	๑๘๖,๐๖๗	๓๗๖,๐๐๕
๑. ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	๑๔๗,๕๘๒	๑๑๕,๘๕๒	๒๖๓,๔๓๔
๑.๑ ผู้มีงานทำ	๑๔๔,๕๐๙	๑๑๔,๐๗๒	๒๕๘,๕๘๑
๑.๒ ผู้ว่างงาน	๓,๐๗๓	๑,๗๗๙	๔,๘๕๒
๑.๓ กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	-	-	-
๒. ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	๔๒,๓๕๖	๗๐,๒๑๕	๑๑๒,๕๗๑
๒.๑ ทำงานที่บ้าน	๔,๒๗๒	๓๔,๗๕๕	๓๙,๐๒๖
๒.๒ เรียนหนังสือ	๑๓,๑๘๕	๑๓,๑๑๕	๒๖,๓๐๐
๒.๓ อื่น ๆ	๒๔,๘๙๙	๒๒,๓๔๕	๔๗,๒๔๗

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และสำนักงานแรงงานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ ๙ ผู้มีงานทำของประชากรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามอุตสาหกรรม ๒๑ อุตสาหกรรม
ไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๔

หน่วย : คน

ประเภทอุตสาหกรรม	ชาย	หญิง	รวม
ยอดรวม	๑๕๐,๔๒๓	๑๑๖,๖๔๗	๒๖๗,๐๗๐
ภาคเกษตรกรรม	๕๒,๒๖๐	๒๘,๒๙๐	๘๐,๕๕๐
๑. เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๕๒,๒๖๐	๒๘,๒๙๐	๘๐,๕๕๐
นอกภาคเกษตรกรรม			
๒. การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	๖๔๓	๑๐๕	๗๔๘
๓. การผลิต	๑๕,๖๘๘	๑๑,๑๘๖	๒๖,๘๗๔
๔. ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำและระบบปรับอากาศ	-	-	-
๕. การจัดหา น้ำ การจัดการและการบำบัดน้ำเสียและสิ่ง ปฏิกูล	๙๕๔	๗๗๔	๑,๗๒๘
๖. การก่อสร้าง	๒๒,๑๗๖	๕,๒๗๕	๒๗,๔๕๑
๗. การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์	๒๕,๔๐๔	๒๕,๒๖๐	๕๐,๖๖๔
๘. ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๑๓,๐๒๖	๒๐,๔๔๔	๓๓,๔๗๐
๑๐. ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๔๑๑	๑๔๙	๕๖๐
๑๑. กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	๓๙๓	๑,๖๓๓	๒,๐๒๖
๑๒. กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	๗๒๖	๑,๒๓๓	๑,๙๕๙
๑๓. กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และเทคนิค	๗๑๕	๕๘๗	๑,๓๐๒
๑๔. กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	๒,๔๘๑	๗๖๒	๓,๒๔๓
๑๕. การบริหารราชการ การป้องกันประเทศการ ประกันสังคม	๖,๔๙๔	๒,๓๗๗	๘,๘๗๑
๑๖. การศึกษา	๑,๔๕๘	๔,๕๒๕	๕,๙๘๓
๑๗. กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	๙๒๒	๕,๐๘๐	๖,๐๐๒
๑๘. ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	๒๓๐	๑,๔๑๐	๑,๖๔๐
๑๙. กิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ	๑,๕๙๗	๔,๖๖๔	๖,๒๖๑
๒๐. กิจกรรมการจ้างงานในครัวเรือนส่วนบุคคล	๕๐๘	๒,๖๐๖	๓,๑๑๔
๒๑. กิจกรรมขององค์การระหว่างประเทศ	-	-	-

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และสำนักงานแรงงานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๕) การสาธารณสุข : สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐและเอกชน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รวมทั้งสิ้น ๙๕ แห่ง แยกเป็นสถานบริการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ประกอบด้วย โรงพยาบาลทั่วไป (ระดับ S) จำนวน ๒ แห่ง (โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ และโรงพยาบาลหัวหิน) โรงพยาบาลชุมชนขนาด ๑๕๐ เตียง (ระดับ Mb) จำนวน ๑ แห่ง (โรงพยาบาลบางสะพาน) โรงพยาบาลชุมชน ๖๐ เตียง (ระดับ F๒) จำนวน ๓ แห่ง (โรงพยาบาลปราณบุรี สามร้อยยอด และทับสะแก) โรงพยาบาลชุมชน ๓๐ เตียง (ระดับ F๒) จำนวน ๒ แห่ง (โรงพยาบาลกุยบุรี และบางสะพานน้อย) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๘๑ แห่ง ครอบคลุมทุกตำบล และศูนย์สุขภาพชุมชนสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๓ แห่ง คือ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม ๒ แห่ง (โรงพยาบาลค่ายธนระวีร์ และโรงพยาบาลกองบิน ๕) โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานบรรเทาทุกข์ และประชานามัยพิทักษ์ (สถานีกาชาดหัวหินเฉลิมพระเกียรติ) สถานบริการภาคเอกชน ประกอบด้วย โรงพยาบาลเอกชน จำนวน ๒ แห่ง

(โรงพยาบาลซานเปาโลหัวหิน และโรงพยาบาลกรุงเทพหัวหิน) และคลินิกเอกชน จำนวน ๑๙๖ แห่ง (กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๓) รวมจำนวนเตียงทั้งสิ้น ๑,๓๑๘ เตียง (เตียงต่อประชากร = ๑:๔๒๐.๔๒)

๔) ศาสนา : ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ รองลงมา คือ ศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์ ตามลำดับผู้นับถือศาสนาพุทธ จำนวน ๕๔๕,๔๒๖ คน คิดเป็น ๙๘.๕๐% จังหวัดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีวัดจำนวน ๒๔๖ แห่ง ได้รับวิสุงคามสีมาแล้ว ๑๗๓ แห่ง จากจำนวนวัดทั้งหมดจำแนกเป็นมหานิกาย ๒๒๕ แห่ง ธรรมยุต ๒๑ แห่ง มีวัดที่เป็นพระอารามหลวง ๔ แห่ง มีวัดร้าง ๑ แห่ง สำนักปฏิบัติธรรม ๒๘ แห่ง เป็นมหานิกาย ๒๖ แห่ง ธรรมยุต ๒ แห่ง โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดธรรมิการามวรวิหาร ๑ แห่ง จำนวนพระภิกษุทั้งสองนิกาย ๑,๓๒๕ รูป มหานิกาย ๑,๒๕๘ รูป ธรรมยุต ๘๗ รูป จำนวนสามเณรทั้งสองนิกาย ๘๓ รูป เป็นมหานิกาย ๔๖ รูป ธรรมยุต ๓๗ รูป ศาสนาอิสลาม ๕,๘๐๐ คน คิดเป็น ๐.๙๐% มัสยิด ๑๓ แห่ง ศาสนาคริสต์ ๑,๑๐๐ คน คิดเป็น ๐.๖๐% โบสถ์ ๓๕ แห่ง

๑.๔ โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เชื่อมระหว่างภาคกลางกับภาคใต้ โดยมีถนนเพชรเกษมเป็นเส้นทางคมนาคมสายหลัก ทำให้การติดต่อระหว่างจังหวัดกับจังหวัด หรือกับอำเภอเป็นไปด้วยความสะดวกและเป็นทางผ่านของรถไฟ และรถโดยสารหลายเส้นทางเข้าสู่ภาคใต้

รถยนต์โดยสารประจำทาง แยกเป็น

รถยนต์ เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) เป็นเส้นทางสายหลักที่จะเดินทางสู่ภาคใต้ ซึ่งจะต้องผ่านจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีรถโดยสารประจำทางธรรมดาและรถโดยสารประจำทางปรับอากาศให้บริการกรุงเทพฯ – ประจวบคีรีขันธ์ ระยะทางประมาณ ๓๒๓ กิโลเมตร

รถไฟ จากสถานีรถไฟหัวลำโพง – ประจวบฯ โดยขบวนรถเร็ว รถธรรมดา รถด่วน รถด่วนพิเศษ รถดีเซลราง และสปรีนเตอร์ ระยะทางประมาณ ๓๑๘ กิโลเมตร

การคมนาคมทางอากาศ มีสนามบิน ๒ แห่ง

๑) สนามบินกองบิน ๕ กองพลบินที่ ๔ เป็นสนามบินของกองทัพอากาศ ตั้งอยู่ชายทะเลบริเวณเขาล้อมหมวก และอ่าวมะนาว อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์

๒) ท่าอากาศยานหัวหิน ถนนเพชรเกษม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ระยะทางจากกรุงเทพมหานครประมาณ ๒๒๖ กิโลเมตร ห่างจากอำเภอหัวหินไปทางทิศเหนือประมาณ ๗ กิโลเมตร พื้นที่ทั้งหมด ๔๖๘ ไร่ ๑ งาน ๕๒.๒๑ ตารางวา มีอาคารผู้โดยสารขนาด ๗,๒๐๐ ตารางเมตร รองรับผู้โดยสารขาเข้าและขาออกรวมกันในชั่วโมงคับคั่งได้ ๓๐๐ คน (เข้า ๑๕๐/ออก ๑๕๐) พื้นที่ทางวิ่ง (RUN WAY) ขนาด ๓๕ x ๒,๑๐๐ เมตร และพื้นที่ลานจอดอากาศยาน (APRON) ขนาด ๘๐ x ๑๕๕ ตารางเมตร สามารถจอดอากาศยานแบบ B-๗๓๗ ได้ ๒ ลำ ในเวลาเดียวกัน นอกจากนี้ท่าอากาศยานยังเป็นศูนย์ฝึกการบิน สถาบันการบินพลเรือน และ ศูนย์ฝนหลวงหัวหิน ซึ่งดูแลพื้นที่ภาคใต้ตอนบน ปัจจุบันมีสายการบินที่ให้บริการคือ สายการบินแอร์เอเชีย (Air Asia) นำเครื่อง A๓๒๐ จำนวนผู้โดยสาร ๑๘๐ ที่นั่ง เปิดให้บริการประจำเส้นทางหัวหิน – เชียงใหม่ และหัวหิน – อุดรธานี รายละเอียดตามตาราง

ตารางที่ ๑๐ สถิติเที่ยวบินและผู้โดยสารท่าอากาศยานหัวหิน ปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔ ณ เดือน กรกฎาคม

ปี	เครื่องบินระหว่างประเทศ		เครื่องบินภายในประเทศ		เครื่องบินและอื่นๆ	ผู้โดยสาร		รวม
	แบบเช่าเหมาลำ	แบบมีตารางบิน	แบบเช่าเหมาลำ	แบบมีตารางบิน		ขาเข้า	ขาออก	
๒๕๖๑	๒๓ เที่ยวบิน	๑๓๑ เที่ยวบิน	๑๙๓ เที่ยวบิน	-	๔๒,๒๐๓ เที่ยวบิน	๑๘,๐๓๘ คน	๑๖,๘๕๙ คน	๓๔,๘๙๗ คน
๒๕๖๒	๒๑ เที่ยวบิน	๓๑๘ เที่ยวบิน	๑๘๒ เที่ยวบิน	-	๓๙,๗๙๓ เที่ยวบิน	๔๕,๐๒๐ คน	๔๓,๖๕๓ คน	๘๘,๖๗๓ คน
๒๕๖๓	๑๘ เที่ยวบิน	๙๐ เที่ยวบิน	๖๕ เที่ยวบิน	๑๖๘ เที่ยวบิน	๖,๔๗๐ เที่ยวบิน	๕,๒๔๘ คน	๕,๖๙๙ คน	๑๐,๙๔๗ คน
๒๕๖๔	-	-	-	๔๘ เที่ยวบิน	๓,๔๙๗ เที่ยวบิน	๑,๗๐๑ คน	๑,๖๔๙ คน	๓,๓๕๐ คน

ที่มา : ท่าอากาศยานหัวหิน

หมายเหตุ : ระบบข้อมูลสถิติปัจจุบัน จัดเก็บข้อมูลผู้โดยสารแบบแยกขาเข้า - ขาออก โดยไม่สามารถดูข้อมูลแบบแยกระหว่างประเทศกับภายในประเทศได้

เชียงใหม่ – หัวหิน/Chiang Mai – Hua Hin				หัวหิน – เชียงใหม่/ Hua Hin - Chiang Mai			
เที่ยวบิน/Flight	ออก/Depart	ถึง/Arrive	วัน/Day	เที่ยวบิน/Flight	ออก/Depart	ถึง/Arrive	วัน/Day
FD๓๙๐๐	๐๙.๔๐ น.	๑๑.๐๐ น.	ศ.-อ./Fri. Sun	FD๓๙๐๑	๑๕.๐๑ น.	๑๖.๓๐ น.	ศ.-อ./Fri. – Sun

อุดรธานี – หัวหิน/Udon Thani - Hua Hin				หัวหิน – อุดรธานี/ Hua Hin - Udon Thani			
เที่ยวบิน/Flight	ออก/Depart	ถึง/Arrive	วัน/Day	เที่ยวบิน/Flight	ออก/Depart	ถึง/Arrive	วัน/Day
FD๓๙๑๐	๑๓.๒๕ น.	๑๔.๔๐ น.	ศ.-อ./Fri. Sun	FD๓๙๑๑	๑๑.๓๐ น.	๑๒.๕๕ น.	ศ.-อ./Fri. – Sun

ที่มา : ท่าอากาศยานหัวหิน

หมายเหตุ : ปัจจุบันสายการบินหยุดบินชั่วคราว เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาด COVID-๑๙

๓) การคมนาคมทางน้ำ: จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีท่าเรือที่สำคัญ ๑ ท่า คือ ท่าเรือประจวบคีรีขันธ์ อยู่บริเวณอ่าวเทียน ตำบลแม่รำพึง อำเภอบางสะพาน เป็นของบริษัทท่าเรือประจวบจำกัด ได้รับอนุญาตจากกระทรวงคมนาคมให้ประกอบกิจการท่าเรือพาณิชย์ โดยให้บริการบรรทุกขนถ่ายเป็นสินค้า ที่เกี่ยวกับเหล็กของเรือสทริเรีย และสินค้าอื่นๆ เช่น น้ำมันปาล์ม แร่ โคน-กระบือ สายเคเบิล เครื่องรอก อุปกรณ์เชื่อมสายเคเบิล ฯลฯ ส่วนของท่าเรือประกอบด้วยท่าเทียบเรือ ๔ ท่า ความยาวทั้งสิ้น ๖๙๕ เมตร ซึ่งสามารถให้บริการแก่เรือได้คราวละ ๔ ลำ โดยมีความลึกสูงสุด ๑๔ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง สามารถรองรับเรือที่มีขนาดสูงสุด ๘๐,๐๐๐ เดทเวทตัน (DWT) เส้นทางเดินเรือที่สำคัญ ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น ฮองกง ไต้หวัน เวียดนาม อเมริกา สิงคโปร์ และมาเลเซีย

ในปีพ.ศ. ๒๕๖๓ มีจำนวนเรือเข้า - ออก ทั้งหมด ๑๗๘ ลำ ปริมาณสินค้าเข้ามีจำนวน ๑,๑๖๔,๒๗๔.๔๖๐ ตัน และมีปริมาณสินค้าออก ๖๕,๙๐๔,๖๐๖ ตัน

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ระหว่างเดือนมกราคม ๒๕๖๔ – เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔ มีจำนวนเรือเข้า-ออก ทั้งหมด ๑๔๔ ลำ ปริมาณสินค้าเข้ามีจำนวน ๙๒๐,๗๔๕.๙๐๙ ตัน และมีปริมาณสินค้าออก ๒๔,๓๐๖.๙๕๐ ตัน จำนวนปริมาณลดลง คาดว่าเกิดจากสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-๑๙

ตารางที่ ๑๑ ปริมาณเรือเข้า – ออก และปริมาณสินค้าเข้า – ออก ณ ท่าเรือประจวบ

ปี พ.ศ.	จำนวนเรือเข้า-ออก (ลำ)	จำนวนค่าเข้า (ตัน)	จำนวนสินค้าออก (ตัน)
๒๕๕๗	๒๓๔	๑,๘๕๔,๐๙๙.๓๕	๙๐,๑๕๔.๒๔
๒๕๕๘	๒๒๕	๑,๘๑๔,๔๐๖.๔๗	๑๕,๑๔๓.๗๘
๒๕๕๙	๓๐๑	๒,๑๒๘,๖๙๒.๔๓	๕๗,๕๑๓.๑๔
๒๕๖๐	๒๕๘	๑,๘๕๓,๘๑๗.๘๔	๕๓,๗๙๒.๓๔
๒๕๖๑	๓๑๐	๒,๒๔๓,๔๐๑.๒๙๑	๑๒๗,๘๗๘.๐๐๕
๒๕๖๒	๒๕๕	๑,๙๙๓,๑๓๒.๘๑๐	๖๕,๕๐๕.๒๔๖
๒๕๖๓	๑๗๘	๑,๑๖๔,๒๗๔.๔๖๐	๖๕,๙๐๔.๖๐๖
๒๕๖๔	๑๔๔	๙๒๐,๗๔๕.๙๐๙	๒๔,๓๐๖.๙๕๐
รวม ๘ ปี	๑,๙๐๕	๑๓,๙๗๒,๖๑๐.๕๖	๕๐๐,๑๙๘.๓๑

ที่มา : ด้านศุลกากรประจวบคีรีขันธ์

๑.๔.๒ ไฟฟ้า

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ (พฤษภาคม) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีจำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้จำนวน ๒๓๙,๑๕๖ ครัวเรือน จำแนกเป็นรายอำเภอ ดังนี้ อำเภอที่มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้ามากที่สุด คือ อำเภอหัวหิน มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า ๗๖,๑๕๙ ครัวเรือน รองลงมาคือ อำเภอปราณบุรี ๔๙,๖๙๗ ครัวเรือน อำเภอบางสะพาน ๔๒,๒๑๒ ครัวเรือน อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ ๓๖,๕๖๗ ครัวเรือน อำเภอทับสะแก ๑๙,๕๙๗ ครัวเรือน และอำเภอกุยบุรี ๑๔,๙๒๔ ครัวเรือน

ประปา

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์อยู่ในเขตความรับผิดชอบของสำนักงานประปา เขต ๓ ราชบุรี การประปาส่วนภูมิภาคที่ให้บริการชุมชนในจังหวัดมี ๔ แห่ง และเป็นบริการประปาของเทศบาลหัวหิน ๑ แห่ง มีปริมาณการผลิตน้ำ รวม ๕๗,๒๕๕,๑๖๔ ลูกบาศก์เมตร ประกอบด้วย

- การประปาประจวบคีรีขันธ์ แหล่งจ่ายน้ำประปา ๒ แห่ง คือ อ่างเก็บน้ำคลองบึง และอ่างเก็บน้ำยางชุม ใช้แหล่งน้ำดิบ กำลังการผลิต ๖๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง (๕,๑๘๔,๐๐๐ ลบ.ม./ปี)

- การประปาปราณบุรี แหล่งจ่ายน้ำประปา ๔ แห่ง ใช้แหล่งน้ำดิบ ๒ แห่ง คือ เขื่อนปราณบุรี และแม่น้ำปราณบุรีกำลังการผลิต ๑,๖๕๐ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง (๑๔,๒๕๖,๐๐๐ ลบ.ม./ปี) มีแผนการเพิ่มกำลังผลิตแล้วเสร็จในเดือน มีนาคม ๒๕๖๔ เพิ่มขึ้นอีก ๕๐๐ ลบ.ม./ชม. รวมกำลังผลิตทั้งสิ้น ๒,๑๕๐ ลบ.ม./ชม. (๑๘,๕๗๖,๐๐๐ ลบ.ม./ปี)

- การประปา กุยบุรี แหล่งจ่ายน้ำประปา ๑ แห่ง ใช้แหล่งน้ำดิบจากแม่น้ำกุยบุรี กำลังการผลิต ๑,๐๕๐ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง (๖,๓๐๒,๕๖๔ ลบ.ม./ปี)

- การประปาบางสะพาน แหล่งจ่ายน้ำประปา ๓ แห่ง ใช้แหล่งน้ำดิบจากคลองบางสะพาน คลองร้อนทอง อ่างเก็บน้ำช่องลม และอ่างเก็บน้ำข้างแรก กำลังการผลิต ๖๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง (๕,๒๕๖,๐๐๐ ลบ.ม./ปี)

- การประปาเทศบาลเมืองหัวหินเป็นหน่วยงานในสังกัดเทศบาลเมืองหัวหิน รับน้ำดิบจาก ๒ แหล่ง คือ ปราณบุรีและเขื่อนแก่งกระจาน มีกำลังการผลิตรวม ๓,๔๒๐ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง (๒๗,๔๖๒,๖๐๐ ลบ.ม./ปี) จ่ายน้ำให้เทศบาลเมืองหัวหินและบริเวณใกล้เคียง

ตารางที่ ๑๒ สถิติการใช้น้ำประปาส่วนภูมิภาคสาขาประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ.๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ (ณ เดือน พฤษภาคม ๒๕๖๔)

การประปาส่วนภูมิภาค เขต ๓	ปี พ.ศ.๒๕๖๒		ปี พ.ศ.๒๕๖๓		ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ณ เดือน พ.ค. ๖๔	
	ปริมาณน้ำ จำหน่าย (ลบ.ม.)	จำนวน ผู้ใช้น้ำ (ราย)	ปริมาณน้ำ จำหน่าย (ลบ.ม.)	จำนวน ผู้ใช้น้ำ (ราย)	ปริมาณน้ำ จำหน่าย (ลบ.ม.)	จำนวน ผู้ใช้น้ำ (ราย)
๑. การประปาสาขาประจวบฯ	๓,๖๔๔,๓๗๒	๑๔,๕๐๗	๒,๕๒๒,๕๙๕	๑๔,๗๗๘	๒,๔๖๐,๒๙๗	๑๕,๒๓๘
๒. การประปาสาขากุยบุรี	๔,๒๘๕,๘๓๑	๑๕,๐๐๔	๕,๓๖๑,๙๒๐	๑๕,๔๐๘	๓,๑๒๙,๔๒๒	๑๕,๘๗๒
๓. การประปาสาขาปราณบุรี	๗,๔๕๒,๘๘๔	๒๕,๕๕๗	๘,๔๘๙,๒๑๑	๒๙,๔๗๓	๕,๕๗๑,๑๗๐	๓๐,๓๘๓
๔. การสาขางบางสะพาน	๑,๖๔๘,๔๙๔	๑๑,๐๙๓	๑,๖๘๘,๔๑๖	๑๑,๕๖๓	๒,๐๒๙,๐๖๕	๑๒,๐๑๑
รวม	๑๗,๐๓๑,๕๘๑	๖๖,๑๖๑	๑๘,๐๖๒,๑๔๒	๗๑,๒๒๒	๑๓,๑๘๙,๙๕๔	๗๓,๕๐๔

ที่มา : สำนักงานประปาส่วนภูมิภาคสาขาประจวบคีรีขันธ์

๑.๔.๓ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด (โปรดทำเครื่องหมาย)

- มีด่าน ศุลกากร ๑. ที่ตั้ง : ด้านสิงขร ต.คลองวาฬ อ.เมือง จ.ประจวบคีรีขันธ์
ประเภท : ด่านชายแดน (ด่านชายแดน ท่าเรือ ท่าอากาศยาน คนเดินเท้า อื่นๆ)
๒. ที่ตั้ง : ท่าเรือสทวิริยา ต.แม่รำพึง อ.บางสะพาน จ.ประจวบคีรีขันธ์
ประเภท : ท่าเรือ (ด่านชายแดน ท่าเรือ ท่าอากาศยาน คนเดินเท้า อื่นๆ)
- ตรวจพืช ที่ตั้ง : (ด่านตรวจพืชประจวบคีรีขันธ์ ๙๙/๗ ถ.มหาสารคาม
ต.ประจวบคีรีขันธ์ จ.ประจวบคีรีขันธ์)
- มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี
- ที่ตั้งสถานกักกันพืช ไม่มี มี
- ตรวจประมง ที่ตั้ง : จุดผ่อนปรนพิเศษด้านสิงขร หมู่ที่ ๖ ต.คลองวาฬ อ.เมืองฯ
จ.ประจวบคีรีขันธ์
- มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี
- ที่ตั้งสถานกักกันสัตว์น้ำ ไม่มี มี
- ปศุสัตว์ ที่ตั้ง : ด่านกักสัตว์ประจวบคีรีขันธ์ ต.ห้วยยาง อ.ทับสะแก
จ.ประจวบคีรีขันธ์
- มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี
- ที่ตั้งด่านกักกันสัตว์ ไม่มี มี

๑.๔.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

โทรศัพท์

๑) การให้บริการโทรศัพท์ในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่อยู่ในความรับผิดชอบของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) โดยการให้บริการโทรศัพท์ ในปี ๒๕๖๔ (ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๔) มีจำนวนเลขหมายโทรศัพท์ให้บริการรวม ๔๒,๐๕๒ เลขหมาย เลขหมายที่มีผู้เข้าใช้บริการแล้ว ๑๔,๒๑๖ เลขหมาย คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๘๑ แยกเป็น

๑.๑ หมายเลขราชการ	จำนวน	๑,๖๖๖	หมายเลข
๑.๒ หมายเลขบ้าน	จำนวน	๗,๓๙๗	หมายเลข
๑.๓ หมายเลขธุรกิจ	จำนวน	๔,๐๔๒	หมายเลข
๑.๔ หมายเลขสาธารณะ	จำนวน	๕๕๙	หมายเลข
๑.๕ อื่น ๆ (ใช้ในกิจการ ทีโอที)	จำนวน	๕๕๒	หมายเลข

๒) โทรศัพท์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีศูนย์บริการลูกค้าและจำนวนชุมสายโทรศัพท์ ในปี ๒๕๖๔ ณ เดือน เมษายน ๒๕๖๔ จำนวน ๖ ศูนย์บริการ รับผิดชอบ ๑๑๔ ชุมสาย

๒.๑ ศูนย์บริการลูกค้า สาขาหัวหิน	จำนวน ๓๗	ชุมสาย
๒.๒ ศูนย์บริการลูกค้า สาขาปราณบุรี	จำนวน ๑๖	ชุมสาย
๒.๓ ศูนย์บริการลูกค้า สาขากุยบุรี	จำนวน ๑๓	ชุมสาย
๒.๔ ศูนย์บริการลูกค้า สาขาประจวบฯ	จำนวน ๑๖	ชุมสาย
๒.๕ ศูนย์บริการลูกค้า สาขาทับสะแก	จำนวน ๑๔	ชุมสาย
๒.๖ ศูนย์บริการลูกค้า สาขาบางสะพาน	จำนวน ๑๘	ชุมสาย

หมายเหตุ : ไม่รวมเลขหมายของบริษัทร่วมการงาน TT&T

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๑.๕.๑ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป : สำนักงานคลังจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คาดว่าเศรษฐกิจจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ปี ๒๕๖๔ จะขยายตัวร้อยละ ๐.๘ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ (-๐.๒) - ๒.๐ ต่อปี) เพิ่มขึ้นจากประมาณการเดิม ณ เดือนธันวาคมที่ขยายตัวร้อยละ ๐.๕ สาเหตุมาจากการผลิตรวมของจังหวัด (ภาคบริการ ภาคอุตสาหกรรม และภาคเกษตรกรรม) อาจกลับมาค่อย ๆ ฟื้นตัวจากปี ๒๕๖๓ แต่การกลับมาฟื้นตัวอาจเป็นไปได้ค่อนข้างช้าเป็นค่อยไป เนื่องจากผลกระทบที่ผู้ประกอบการได้รับค่อนข้างรุนแรง และส่งผลกระทบต่อธุรกิจอย่างหนัก ด้านการบริโภคภาคเอกชน และด้านการลงทุน ขยับตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน คาดว่ารัฐบาลจะเร่งการใช้จ่ายเงินมากขึ้น เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว และอาจผลักดันส่งเสริมให้เกิดการลงทุนใหม่ ๆ ให้กับผู้ประกอบการผ่านการปล่อยสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ เพื่อเศรษฐกิจหลังการระบาดหนักของเชื้อไวรัส COVID - ๑๙ คลี่คลาย กลับมาฟื้นตัวได้

๑.๕.๑.๑ ด้านอุปทาน (การผลิตรวม) ในปี ๒๕๖๔ มีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ ๒.๓ จากปีก่อน (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ (๑.๑ - ๓.๕ ต่อปี) เพิ่มขึ้นจากประมาณการเดิม ณ เดือนธันวาคมที่ขยายตัวร้อยละ ๒.๑ สาเหตุสำคัญมาจากการเกิดการระบาดของเชื้อไวรัส COVID - ๑๙ ระลอกใหม่ในช่วงปลายปี ๒๕๖๓ และยังคงต่อเนื่องมาจนถึงต้นปี ๒๕๖๔ แต่หากการแพร่ระบาดไม่ยืดเยื้อ คลี่คลายโดยเร็ว เศรษฐกิจของจังหวัดในภาคบริการ จำนวนนักท่องเที่ยวอาจกลับมาเพิ่มขึ้น ธุรกิจการท่องเที่ยว และสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ค่อย ๆ กลับมาฟื้นตัวตามลำดับ รวมทั้ง การผลิตภาคอุตสาหกรรม การผลิตสินค้าและส่งออกสินค้าคาดว่าจะกลับมาดำเนินการได้ตามปกติ สำหรับ การผลิตภาคเกษตร คาดว่าปริมาณผลผลิต จะออกสู่ตลาดเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ เนื่องจากราคาสินค้าเกษตรโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี สร้างกำลังใจให้กับเกษตรกรในการเร่งผลผลิตของตัวเองออกสู่ตลาด

๑.๕.๑.๒ ด้านอุปสงค์ (การใช้จ่ายรวม) ในปี ๒๕๖๔ มีแนวโน้มขยายตัวที่ร้อยละ ๐.๔ จากปีก่อน (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ (-๐.๖) - ๑.๖ ต่อปี) เพิ่มขึ้นจากประมาณการเดิม ณ เดือนธันวาคมที่ขยายตัวร้อยละ ๐.๓ เนื่องจากการใช้จ่ายภาครัฐ คาดว่าจะขยายตัวจากรายจ่ายลงทุน รัฐบาลยังคงมีมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลออกสู่ภูมิภาคด้วยงบประมาณค่อนข้างสูงอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการดำเนินนโยบายต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนและผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID - ๑๙ สำหรับด้านการลงทุนภาคเอกชน คาดว่าหากสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัส COVID - ๑๙ คลี่คลายโดยเร็ว ผู้ประกอบการจะมีกำลังในการลงทุนใหม่ หรือการขยายธุรกิจด้านการบริโภคภาคเอกชน แม้ว่าการใช้จ่ายจะยังคงชะงัก แต่คาดว่าจะมีสัญญาณการใช้จ่ายของประชาชนปรับตัว ดีขึ้น เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓

๑.๕.๑.๓ ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจภายในจังหวัด อัตราเงินเฟ้อทั่วไปมีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ ๑.๕ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๐.๕ - ๒.๐ ต่อปี) ลดลงจากประมาณการเดิม ณ เดือนธันวาคมที่ขยายตัวร้อยละ ๑.๘ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ตามราคาสินค้าอุปโภค - บริโภคในครัวเรือน ประกอบกับราคาอาหารสดที่ปรับเพิ่มขึ้น

๑) **ด้านอุปทาน** เศรษฐกิจด้านอุปทานในปี ๒๕๖๓ หดตัวร้อยละ -๑๕.๘ จากปี ๒๕๖๒ โดยเฉพาะการผลิตภาคบริการ และการผลิตภาคอุตสาหกรรม มีสัญญาณการซบเซาอย่างชัดเจนจากสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัส COVID - ๑๙ ทั้งจากการเปิดประเทศ ส่งผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยว การปิดสถานประกอบการต่าง ๆ ทำให้แรงงานถูกเลิกจ้าง การว่างงานสูงขึ้น การผลิตภาคเกษตรกรรม สาเหตุจากพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัด ได้แก่ สับปะรด มะพร้าว และมะม่วง รวมทั้งผลผลิตทางทะเล ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดลดลง สำหรับในปี ๒๕๖๔ คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๒.๗ เพิ่มขึ้นจากประมาณการเดิม เดือนธันวาคม ที่ขยายตัวร้อยละ ๒.๑ สาเหตุสำคัญมาจากการผลิตภาคบริการ ภาคเกษตรกรรม และภาคอุตสาหกรรม กลับมาฟื้นตัวหากจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID - ๑๙ คลี่คลายโดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑.๑) ภาคเกษตรกรรม ในปี ๒๕๖๓ หดตัวร้อยละ -๑๓.๕ จากปี ๒๕๖๒ ตามปริมาณผลผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัด (มะพร้าวและยางพารา) ผลผลิตด้านปศุสัตว์และผลผลิตทางทะเล ปรับตัวลดลง สำหรับในปี ๒๕๖๔ คาดว่าการผลิตในการภาคเกษตรกรรมจะขยายตัวร้อยละ ๒.๓ เพิ่มขึ้นจากประมาณการเดิม เดือนธันวาคมที่ขยายตัวร้อยละ -๐.๒ จากปี ๒๕๖๓ สะท้อนจากเครื่องชี้วัดที่สำคัญ ดังนี้

ปริมาณผลผลิตสับปะรด ในปี ๒๕๖๓ ขยายตัวร้อยละ ๑๕.๔ จากปี ๒๕๖๒ สาเหตุมาจากราคาขยับตัวสูง เกษตรกรเร่งเก็บเกี่ยวเพื่อให้สามารถออกจำหน่ายได้ในราคาสูง สำหรับในปี ๒๕๖๔ คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๐.๗ ปรับตัวดีขึ้นจากปี ๒๕๖๓ เพิ่มขึ้นจากประมาณการเดิม เดือนธันวาคมที่ขยายตัวร้อยละ ๖.๒ เนื่องจากแรงจูงใจในด้านราคา ยังอยู่ในเกณฑ์ดี

ปริมาณผลผลิตมะพร้าว ในปี ๒๕๖๓ หดตัวร้อยละ -๑๒.๖ ปรับตัวดีขึ้นจากปี ๒๕๖๒ สำหรับในปี ๒๕๖๔ คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๔.๕ เพิ่มขึ้นจากประมาณการเดิม เดือนธันวาคมที่หดตัวร้อยละ -๓.๗ เนื่องจากแรงจูงใจในด้านราคาเมื่อปีก่อนขยับตัวสูง

๑.๒) ภาคอุตสาหกรรม ในปี ๒๕๖๓ หดตัวร้อยละ -๕.๗ จากปี ๒๕๖๒ จากสถานการณ์ตลาดการส่งออกซบเซาจากผลกระทบการระบาดของเชื้อไวรัส COVID - ๑๙ ประกอบกับ การประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๖๒ ส่งผลให้โรงงานขนาดเล็ก มีจำนวนลดลงจากระบบโรงงาน สำหรับในปี ๒๕๖๔ คาดว่าการผลิตภาคอุตสาหกรรมจะขยายตัวที่ร้อยละ ๑.๗ จากปี ๒๕๖๓ เพิ่มขึ้น จากประมาณการเดิม เดือนธันวาคมที่ขยายตัวร้อยละ ๐.๖ สะท้อนจากเครื่องชี้วัดที่สำคัญ ดังนี้

ปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคอุตสาหกรรม ในปี ๒๕๖๓ หดตัวร้อยละ -๑๔.๕ จากปี ๒๕๖๒ จากสถานการณ์ตลาดการส่งออกซบเซา และค่าเงินบาทที่ยังคงแข็งค่า ส่งผลให้โรงงานลดกำลังการผลิตลง สำหรับในปี ๒๕๖๔ คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ ๔.๘ จากปี ๒๕๖๓ เพิ่มขึ้นจากประมาณการเดิม เดือนธันวาคมที่ขยายตัวร้อยละ ๒.๒ หากการระบาดของเชื้อไวรัส COVID - ๑๙ ไม่ยืดเยื้อ คาดว่าสถานการณ์ภาคอุตสาหกรรมจะกลับเข้าสู่ภาวะปกติได้

จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม ในปี ๒๕๖๓ มีโรงงานรวมทั้งหมดจำนวน ๔๒๒ โรง เพิ่มขึ้น ๓ โรง เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๒ สำหรับในปี ๒๕๖๔ คาดว่าจำนวนโรงงานจะเพิ่มขึ้น จำนวน ๑ โรง โดยมีจำนวน ๔๒๓ โรง ลดลงจากประมาณการเดิม เดือนธันวาคมที่คาดว่าจำนวนโรงงานจะเพิ่มขึ้นจำนวน ๒ โรง

๑.๓) ภาคบริการ ในปี ๒๕๖๓ หดตัวร้อยละ -๒๒.๒ จากปี ๒๕๖๒ จากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID - ๑๙ โรงแรมและสถานบริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยวต้องปิดตัว ทำให้ภาคบริการต้องชะงักในช่วงระยะเวลาหนึ่ง สำหรับในปี ๒๕๖๔ คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๓.๕ จากปี ๒๕๖๓ ลดลงจากประมาณการเดิม เดือนธันวาคมที่ขยายตัวร้อยละ ๓.๗ สาเหตุสำคัญมาจากร้านอัตราการขยายตัวของปี ๒๕๖๓ ต่ำผิดปกติ คาดว่าในปี ๒๕๖๔ ภาคบริการค่อย ๆ ฟื้นตัวตามลำดับ สะท้อนจากเครื่องชี้วัดที่สำคัญ ดังนี้

รายได้ของผู้ประกอบการขายส่ง ขายปลีก ในปี ๒๕๖๓ หดตัวร้อยละ -๖.๖ จากปี ๒๕๖๒ สาเหตุเนื่องจากประชาชนมีรายได้ลดลง กำลังซื้อของผู้บริโภคลดลงตาม สำหรับในปี ๒๕๖๔ คาดว่ายังคงหดตัวที่ร้อยละ -๐.๙ จากปี ๒๕๖๓ เพิ่มขึ้นจากประมาณการเดิม เดือนธันวาคมที่หดตัวร้อยละ -๑.๕

ปริมาณการใช้ไฟฟ้าของโรงแรม ในปี ๒๕๖๓ หดตัวร้อยละ -๒๔.๒ จากปี ๒๕๖๒ จากการระบาดของเชื้อไวรัส COVID - ๑๙ ธุรกิจโรงแรมในจังหวัดถูกสั่งให้ปิดการให้บริการชั่วคราว สำหรับในปี ๒๕๖๔ คาดว่าขยายตัวร้อยละ ๑๐.๒ จากปี ๒๕๖๓ ลดลงจากประมาณการเดิม เดือนธันวาคมที่ขยายตัวร้อยละ ๑๑.๐

๑.๕.๒ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Products : GPP) เศรษฐกิจจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์โดยรวม ปี ๒๕๖๒ พิจารณาจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ปี ๒๕๖๒ ณ ราคาประจำปี มีมูลค่าเท่ากับ ๙๘,๖๐๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๙๓,๓๘๑ ล้านบาท ในปีที่ผ่านมา เท่ากับ ๒,๒๒๓ ล้านบาท มูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์มวลรวม ปี ๒๕๖๒ ขยายตัวร้อยละ ๒.๓๘ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เป็นผลมาจากการขยายตัวของการผลิตภาคเกษตรที่ขยายตัวร้อยละ ๒๑.๗๑ ขณะที่ การผลิตนอกภาคเกษตร หดตัวร้อยละ ๒.๒๒ โครงสร้างทางเศรษฐกิจหลักพิจารณาจากตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ปี ๒๕๖๒ ณ ราคาประจำปี ประกอบด้วยสาขาการผลิตที่สำคัญ ๕ สาขา ตามลำดับ คือ **สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง** ซึ่งมีสัดส่วนสูงที่สุด (ร้อยละ ๒๒.๙ ของ GPP) **สาขาอุตสาหกรรม** (ร้อยละ ๒๒.๓ ของ GPP) **สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร** (ร้อยละ ๑๔.๑ ของ GPP) **สาขาการขนส่ง การขายปลีก** (ร้อยละ ๑๒.๓ ของ GPP) **สาขากิจกรรมทางการเงิน และการประกันภัย** (ร้อยละ ๕.๑ ของ GPP)

ตารางที่ ๑๓ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (GPP) ปี ๒๕๖๒

ลำดับที่	สาขา	มูลค่า ล้านบาท	ร้อยละ ของ GPP
ภาคเกษตร		๒๑,๘๖๐	๒๒.๙
๑	สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๒๑,๘๖๐	๒๒.๙
นอกภาคเกษตร		๗๓,๗๔๔	-๒.๒๒
๒	สาขาการทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	๗๖๒	๐.๘
๓	สาขาอุตสาหกรรม	๑๘,๖๐๒	๑๙.๕
๔	สาขาไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	๑,๗๐๕	๑.๘
๕	สาขาการจัดการน้ำ การจัดการ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และสิ่งปฏิกูล	๒๙๑	๐.๓
๖	สาขาก่อสร้าง	๔,๐๒๓	๔.๒
๗	สาขาการขนส่ง และการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์	๑๑,๗๖๘	๑๒.๓
๘	สาขาการขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	๒,๘๙๐	๓.๐
๙	สาขาที่พักแรม และบริการด้านอาหาร	๑๓,๕๑๖	๑๔.๑
๑๐	สาขาข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๑,๑๕๐	๑.๒
๑๑	สาขาทางการเงินและการประกันภัย	๔,๘๗๓	๕.๑
๑๒	สาขากิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	๓,๒๗๗	๓.๔
๑๓	สาขากิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	๒๕๐	๐.๓
๑๔	สาขากิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	๑,๒๓๔	๑.๓
๑๕	สาขาการบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ	๓,๕๕๔	๓.๗
๑๖	สาขาการศึกษา	๒,๕๖๓	๒.๗
๑๗	สาขากิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	๒,๐๒๒	๒.๑
๑๘	สาขาศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	๕๔๙	๐.๖
๑๙	สาขากิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	๗๑๖	๐.๘
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Products)		๙๕,๖๐๔	
ผลิตภัณฑ์จังหวัดเฉลี่ยต่อบุคคล (Per capita GPP, Baht)		๑๙๕,๙๒๓	
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)		๔๘๘	

ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ค่าเฉลี่ยต่อหัวของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในปี ๒๕๖๒ เท่ากับ ๑๙๕,๙๒๓ บาท/คน/ปี เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ ๒.๒๕

๑.๖ ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ด้านสังคม การท่องเที่ยว แรงงาน วัฒนธรรม

การบริหารจัดหางานในประเทศ ไตรมาส ๒ ในปี ๒๕๖๕ นายจ้าง/สถานประกอบการ ได้แจ้งตำแหน่งงานว่าง จำนวน ๔๖๓ อัตรา โดยมีผู้สมัครงาน ๗๕ คน และได้รับการบรรจุงาน ๔๒๕ คน

ส่วนตำแหน่งงานว่างตามระดับการศึกษาที่ต้องการสูงสุดคือ มัธยมศึกษา มีความต้องการ ร้อยละ ๔๙.๒๔ (๒๒๘ อัตรา) รองลงมาเป็นระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า ร้อยละ ๒๔.๑๙ (๑๑๒ อัตรา) ตามลำดับ

สำหรับอาชีพที่มีการบรรจุมากที่สุด คือ อาชีพขั้นพื้นฐาน ร้อยละ ๘๑.๔๑ (๓๔๖ คน) รองลงมาคือช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องและเสมียน เจ้าหน้าที่ ร้อยละ ๕.๘๘ (๒๕ คน) และพนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด ร้อยละ ๔.๙๔ (๒๑ อัตรา)

การใช้แรงงานต่างด้าว จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือจำนวน ๒๘,๒๒๖ คน จำแนกเป็นกลุ่มต่างๆ ดังนี้

๑. คนต่างด้าว มาตรา ๕๙ ประเภททั่วไป จำนวน ๘๐๐ คน
๒. คนต่างด้าว ประเภทนำเข้าตาม MOU (เมียนมา ลาว และกัมพูชา) จำนวน ๑,๙๘๖ คน
๓. คนต่างด้าว มาตรา ๖๒ ประเภทส่งเสริมการลงทุน จำนวน ๓๖ คน
๔. คนต่างด้าว มาตรา ๖๓ ประเภทชนกลุ่มน้อย จำนวน ๔๘๑ คน
๕. คนต่างด้าวตามมติ ครม. (เมียนมา ลาว และกัมพูชา) จำนวน ๓๒,๒๖๓ คน

แรงงานไทยในต่างประเทศ มีผู้แจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศ จำนวนทั้งสิ้น ๒ คน ขออนุญาตไปทำงานต่างประเทศ จำนวน ๕ คน ไปโดยวิธี Re-Entry จำนวน ๕ คน ส่วนภูมิภาคที่แรงงานไปทำงาน (๑) ภูมิภาคเอเชีย จำนวน ๓ คน (๖๐.๐๐) และ (๒) ภูมิภาคอื่นๆ จำนวน ๒ คน (ร้อยละ ๔๐.๐๐)

การพัฒนาศักยภาพแรงงาน การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน พบว่ามีผู้เข้ารับการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานทั้งสิ้น ๖๐ คน แบ่งเป็นกลุ่มอาชีพช่างธุรกิจและบริการ จำนวน ๔๐ คน รองลงมาคือช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ จำนวน ๒๐ คน โดยผ่านการฝึกทั้งสิ้น ๑๐๐ คน (ร้อยละ) ของจำนวนผู้เข้ารับการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานทั้งหมด

ส่วนการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน จำนวน ๙๙ คน ในกลุ่มอาชีพช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ จำนวน ๖๘ คน และไม่มีผู้ผ่านการทดสอบ

การคุ้มครองแรงงาน มีการตรวจสถานประกอบการ ๕๕ แห่ง ลูกจ้างผ่านการตรวจ จำนวน ๑,๕๑๓ คน พบว่าสถานประกอบการที่ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานจำนวน ๓๗ แห่ง (ร้อยละ ๖๗.๒๗) และปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย จำนวน ๑๘ แห่ง (ร้อยละ ๓๒.๗๓) ในประเภทการขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และรถจักรยานยนต์

การตรวจความปลอดภัยในการทำงาน มีการตรวจความปลอดภัยในสถานประกอบกิจการทั้งสิ้น ๒๖ แห่ง ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ ๘๒๓ คน พบว่าสถานประกอบการที่ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย จำนวน ๑๓ แห่ง (ร้อยละ ๕๐.๐๐) และปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย จำนวน ๑๓ แห่ง (ร้อยละ ๕๐.๐๐)

การประสบอันตราย/เจ็บป่วยจากการทำงาน มีการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานจำนวน ๕๒ คน โดยประเภทของความร้ายแรง พบว่า ส่วนใหญ่จะหยุดงานไม่เกิน ๓ วัน จำนวน ๓๒ คน (ร้อยละ ๖๑.๕๔) และหยุดงานเกิน ๓ วัน จำนวน ๑๗ คน (ร้อยละ ๓๒.๖๙) และตาย จำนวน ๓ คน (ร้อยละ ๕.๗๘)

การเลิกจ้างแรงงาน มีการเลิกจ้าง จำนวน ๒๘ แห่ง จำนวนผู้ถูกเลิกจ้าง ๘๗ คน สูงสุด ๒ อันดับแรก ได้แก่ ๑) การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมยานยนต์ ๗ แห่ง (ร้อยละ ๒๕.๐๐) ลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง ๑๖ คน และ ๒) การผลิต และโรงแรมภัตตาคาร ๔ แห่ง (ร้อยละ ๑๔.๒๙) ลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง ๑๒ คน

การสวัสดิการ มีการส่งเสริมการจัดสวัสดิการด้านแรงงานในสถานประกอบการ จำนวน ๑๒๒ แห่ง ลูกจ้างได้รับการส่งเสริม จำนวน ๔,๒๘๖ คน ได้แก่ ๑) สวัสดิการด้านการเงินและบริการ จำนวน ๑๐ แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง ๒๙๕ คน ๒) สวัสดิการที่จัดให้ครอบคลุมถึงครอบครัวลูกจ้าง จำนวน ๑๖ แห่ง ลูกจ้าง ๑,๑๓๗ คน และ ๓) สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย จำนวน ๕๐ แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง ๑,๓๐๐ คน และ ๔) สวัสดิการอื่นๆ จำนวน ๔๖ แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง ๑,๕๕๔ คน

การประกันสังคม สถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคม จำนวน ๓,๕๙๐ แห่ง ผู้ประกันตนทั้งสิ้น ๒๓๒,๘๕๒ คน เป็นผู้ประกันตน มาตรา ๓๓ จำนวน ๕๙,๔๘๓ คน ผู้ประกันตน มาตรา ๓๙ จำนวน ๑๑,๖๓๒ คน ผู้ประกันตน มาตรา ๔๐ จำนวน ๑๖๑,๗๓๗ คน และมีสถานพยาบาลในสังกัดประกันสังคมที่อยู่ในสถานพยาบาลของรัฐบาล จำนวน ๔ แห่ง

กองทุนประกันสังคม มีการจ่ายเงินกองทุน ๑๓๓,๓๓๑,๑๓๒.๑๘ บาท ผู้ใช้บริการ มีจำนวน ๔๖,๒๐๔ คน (ร้อยละ ๒๑.๓๙) ประเภทประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนใช้บริการสูงสุด ได้แก่ สงเคราะห์บุตร จำนวน ๒๖,๑๘๖ คน (ร้อยละ ๕๓.๑๘) สำหรับปริมาณการจ่ายเงินประโยชน์ทดแทน พบว่ากรณีเจ็บป่วย มีการจ่ายสูงสุดถึง ๔๐,๖๐๖,๔๓๔.๕๒ บาท (ร้อยละ ๒๙.๐๔)

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีสถานประกอบกิจการแจ้งหยุดกิจการชั่วคราว ตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ จำนวน ๑๑ แห่ง ลูกจ้าง ๙๐๗ คน

การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ำมนุษย์ด้านแรงงาน จากการตรวจแรงงานในสถานประกอบการกิจการประเภท ๑) เรือประมงและกิจการเกี่ยวเนื่อง ๒) โรงแรมและที่พัก ๓) แปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและแปรรูปสัตว์น้ำ ๔) ปศุสัตว์ ๕) ก่อสร้าง และ ๖) โลจิสติกส์และเกี่ยวเนื่อง ผลการดำเนินงาน ๔๑ แห่ง ลูกจ้าง ๑,๓๐๔ คน

การช่วยเหลือความเดือดร้อนด้านอาชีพ มี ๒ กิจกรรม ได้แก่ ๑) กิจกรรมจ้างงานเร่งด่วน ๔ กิจกรรม จำนวนผู้เข้าร่วม ๑ คน และ ๒) กิจกรรมพัฒนาทักษะฝีมือ ๔ หลักสูตร จำนวนผู้เข้าร่วม ๘๐ คน

TO BE NUMBER ONE ป้องกันปัญหาอาชญากรรม มีการตรวจเยี่ยมการตั้งชมรมฯ จำนวน ๓๕ แห่ง และศูนย์เพื่อนใจในสถานประกอบการ จำนวน ๒๕ แห่ง

การส่งเสริมแรงงานนอกระบบ ประชาชนในพื้นที่ได้รับการด้านแรงงานผ่านเครือข่ายอาสาสมัครแรงงาน ๑) ผู้ได้รับการส่งเสริม ๕๖๘ คน ๒) ผู้ได้รับการพัฒนา ๒๘๕ คน และ ๓) ผู้ได้รับการคุ้มครอง/การช่วยเหลือ/สิทธิประโยชน์ ๒๕๘ คน

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๒.๑ ครักเรือเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีประชากรรวมทั้งสิ้น ๕๔๘,๘๑๕ ราย/๒๕๘,๘๘๒ ครักเรือ จำนวนเกษตรกรและครักเรือที่ประกอบอาชีพด้านการเกษตรกร ๑๔๙,๕๑๘ ราย (ร้อยละ ๒๗.๒๔) /๕๙,๙๗๐ ครักเรือ (ร้อยละ ๒๓.๑๖)

ตารางที่ ๑๔ จำนวนครัวเรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคการเกษตร ปี ๒๕๖๔

อำเภอ	จำนวนครัวเรือน	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	ร้อยละจำนวน ครัวเรือนเกษตรกร/ ครัวเรือนทั้งหมด	จำนวนแรงงาน ภาคเกษตร (ราย)
๑. หัวหิน	๒๖,๕๙๓	๗,๙๗๘	๓๐.๖๖	๑๕,๓๘๖
๒. ปราณบุรี	๒๖,๔๗๔	๘,๘๓๓	๓๔.๕	๑๕,๖๙๐
๓. สามร้อยยอด	๑๑,๙๖๑	๕,๘๙๗	๕๐.๔๗	๑๓,๖๙๗
๔. กุยบุรี	๑๐,๙๕๕	๘,๓๕๗	๗๗.๕๒	๑๗,๐๕๔
๕. เมืองประจวบฯ	๒๕,๖๑๖	๖,๔๕๕	๒๕.๘๓	๑๓,๗๕๕
๖. ทับสะแก	๑๔,๕๕๓	๑๑,๕๐๙	๖๔.๖๗	๒๒,๘๖๒
๗. บางสะพาน	๒๕,๘๓๐	๑๕,๙๓๑	๓๙.๑๓	๓๐,๖๙๘
๘. บางสะพานน้อย	๑๕,๘๑๓	๕,๕๙๑	๓๕.๓๖	๑๔,๐๗๖
รวม ๘ อำเภอ	๑๕๗,๗๙๕	๗๐,๕๕๑	๔๐.๒๗	๑๔๓,๒๑๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีสภาพดินที่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืชไร่มากที่สุดรองลงมาเป็นปลูกไม้ยืนต้นและพื้นที่ทำนา ปลูกพืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับ และพืชสมุนไพรตามลำดับ แต่เนื่องจากลักษณะภูมิศาสตร์ที่ตั้งของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีความยาวมาก พื้นที่ต่างๆของจังหวัดจึงมีความแตกต่างในเรื่องอุณหภูมิและความชื้น กล่าวคือ พื้นที่ตั้งแต่อำเภอหัวหินถึงอำเภอกุยบุรีจะมีปริมาณน้ำฝนและความชื้นน้อยกว่าพื้นที่เขตอำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ ถึงอำเภอบางสะพานน้อยจึงมีความแตกต่างในชนิดพืชที่ปลูกดังกล่าวที่ว่า“สายเหนือพืชไร่ สายใต้ไม้ผล”

ตารางที่ ๑๕ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปี ๒๕๖๔

อำเภอ	พื้นที่การเกษตร (ไร่)					
	ข้าว	พืชไร่	พืชผัก	ไม้ผล/ ไม้ยืนต้น	ไม้ดอกไม้ ประดับ	พืชสมุนไพร
หัวหิน	๓๘๕	๑๑๐,๘๘๘	๓,๕๗๑	๗๐,๕๖๓	๖๐	๕,๖๐๓
ปราณบุรี	๑,๗๒๐	๗๓,๙๖๓	๒,๑๑๖	๕๙,๓๒๑	๒๐๔	๕๙๑
สามร้อยยอด	๗,๗๖๗	๑๒๙,๓๐๓	๖๔๓	๙๐,๐๘๒	๑๐	๔๐
กุยบุรี	๘,๘๙๓	๕๗,๘๕๐	๒,๐๓๔	๕๘,๔๕๓	๗๘	๑,๓๗๕
เมืองฯ	๑,๗๑๐	๕๕,๐๘๔	๔๒๕	๑๐๓,๗๑๑	๑๓	๒,๔๘๑
ทับสะแก	๑,๙๐๔	๘,๖๐๔	๑๙๙	๑๖๕,๗๔๗	-	๒
บางสะพาน	๑,๓๐๔	๒๔,๕๑๗	๕๗๓	๒๒๕,๓๘๑	-	๗
บางสะพานน้อย	๒๑๗	๒๐,๒๑๕	๒๒๓	๑๑๑,๖๗๙	๘	๓๑
รวม	๒๔,๑๐๐	๔๘๒,๘๘๔	๙,๗๘๔	๘๘๔,๙๓๗	๒๙๓	๑๐,๑๓๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จากข้อมูลดังตารางข้างต้น พบว่า การปลูกพืชในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ภาพรวมมีการปลูกไม้ผลไม้ยืนต้นมากเป็นอันดับหนึ่ง และพืชไร่เป็นลำดับรองลงมา ตามลำดับ ปัจจุบันมีการส่งเสริมให้เกษตรกร มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐานสินค้าเกษตรรับรองเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้มีปริมาณที่สูงขึ้น และมีคุณภาพได้มาตรฐานสินค้าเกษตรรับรองไปสู่การตลาดที่มั่นคงมากขึ้น รวมทั้งเพื่อให้เกษตรกรใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างคุ้มค่าจึงปรับเปลี่ยนจากระบบการปลูกพืชเชิงเดี่ยวมาเป็นปลูกพืชแซม การปลูกพืชแบบผสมผสาน และการทำการเกษตรแบบไร่นาสวนผสมกันมากขึ้น

และสภาพพื้นที่ที่ขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรจึงทำให้สถานการณ์การปลูกพืชที่ใช้น้ำมาก เช่น การทำนาข้าวลดลง เนื่องจากมีมาตรการส่งเสริมให้เกษตรกรลดพื้นที่ปลูกข้าวลดลง และปรับเปลี่ยนการทำเกษตรไปปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อยแทนการปลูกข้าว หรือเปลี่ยนจากการทำนาในพื้นที่ไม่เหมาะสมไปเป็นพืชอื่นที่สร้างรายได้เพิ่มขึ้นทดแทน

๒.๓) แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ **พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน** กรมชลประทานได้ดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรในเขตจังหวัดโดยดำเนินการก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก จนถึงปัจจุบัน รวม ๑๒๓ โครงการ ดังนี้

๑. โครงการชลประทานขนาดใหญ่ ๑ โครงการ คือ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปราณบุรี ความจุ ๓๙๑.๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทาน/พื้นที่รับประโยชน์ ๒๓๕,๗๕๐ ไร่

๒. โครงการชลประทานขนาดกลางมี ๑๐ โครงการ เป็นโครงการอ่างเก็บน้ำ ๘ โครงการ ฝาย ๑๐๘.๗๕ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทาน ๖๖,๘๖๕ ไร่

๓. โครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน ๑๑๒ โครงการ แบ่งเป็น

- โครงการตามพระราชดำริ จำนวน ๓๘ โครงการ พื้นที่รับประโยชน์ ๒๑,๙๔๐ ไร่ ความจุ ๗.๐๒๖ ล้านลูกบาศก์เมตร

- โครงการชลประทานขนาดเล็กที่ไม่ถ่ายโอน (กชช.) จำนวน ๙ โครงการ พื้นที่รับประโยชน์ ๑๐,๖๐๐ ไร่ ความจุรวม ๒.๖๘๕ ล้านลูกบาศก์เมตร

- โครงการชลประทานขนาดเล็ก (ปชด.) จำนวน ๑๑ โครงการ พื้นที่รับประโยชน์ ๑๕,๓๙๐ ไร่ ความจุรวม ๓.๒๘ ล้านลูกบาศก์เมตร

๔. โครงการชลประทานขนาดเล็กถ่ายโอนให้อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๕๔ โครงการ พื้นที่รับประโยชน์ ๔๖,๗๘๖ ความจุรวม ๑๐.๔๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

๕. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าถ่ายโอนให้อยู่ในความรับผิดชอบส่วนท้องถิ่น ๑ โครงการ พื้นที่รับประโยชน์ ๑,๐๐๐ ไร่

๒.๓.๒ แหล่งน้ำอื่นๆ

๒.๔) ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปีการผลิต ๒๕๖๔

ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

ชนิดพืช	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่ให้ผลผลิต (ไร่)	ปริมาณผลผลิต (ตัน,ผล)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาที่ได้รับเฉลี่ย (บาท/กก.)
สับปะรด	๓๗๘,๑๑๖	๑๖๔,๓๖๙	๖๕๐,๘๗๖	๓,๙๖๐	๖
มะพร้าว	๓๕๓,๕๘๘	๓๓๑,๐๕๙	๒๗๔,๗๒๗,๓๘๔	๘๗๓	๑๕-๑๖
ยางพารา (แผ่นดิบ)	๒๗๖,๕๕๙	๒๖๑,๖๙๘	๔๗,๐๒๓	๑๗๘	๖๐
ปาล์มน้ำมัน	๑๕๑,๑๗๘	๑๔๐,๖๘๘	๓๓๑,๑๑๙	๒,๔๓๕	๗.๕๐
มะม่วง	๔๙,๑๐๙	๔๓,๗๗๐	๕๑,๐๕๙.๒๒	๑,๑๖๖.๕๓	๔๐-๑๐๐
อ้อยโรงงาน	๑๖,๖๖๑	๑๖,๕๔๖	๑๓๙,๖๙๕.๙๙	๘,๔๔๒.๘๙	๑,๒๖๘
ทุเรียน	๑๔,๙๑๗	๑๒,๑๐๙.๙๗	๑๐,๙๓๔	๑,๑๗๕	๑๒๕
ว่านหางจระเข้	๙,๓๘๖	๘,๙๓๐	๑๒๕,๒๒๒.๑๓	๑๔,๐๒๒.๖๓	๒.๕๐-๓๐

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๒.๔.๒ ด้านการปลูกสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๔

ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลด้านการปลูกสัตว์ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

ชนิดสัตว์	จำนวนเกษตรกร (ราย)	ข้อมูลผลผลิต (ตัว/ตัน)	ราคาเฉลี่ย (บาท/หน่วย)
โคเนื้อ	๑๓,๔๒๖	๓๓,๔๓๑	๙๔.๑๔
สุกร	๒,๐๖๔	๒๒๓,๔๕๔	๘๐-๙๐
แพะ	๑,๐๙๖	๑๗,๒๔๔	๑๑๙.๘๕
ไก่เนื้อ	๑๕๐	๖,๖๐๔,๕๙๘	๕๐
น้ำนมดิบ	๑,๐๕๙	๖๔,๑๑๒.๒๕	๑๘.๑๑

ที่มา : สำนักงานปลุกสัตว์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๒.๔.๓ ด้านการประมง

ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลด้านการประมงของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปี ๒๕๖๔

ชนิดสินค้า	เกษตรกร	พื้นที่เลี้ยง	ปริมาณผลผลิต (ตัน)	ราคาปัจจุบัน (บาท/กก.)
กุ้งขาวแวนนาไม	๑,๐๐๖	๑๒,๓๐๘	๑๙,๕๐๖	๑๖๐-๑๘๐
ปลากะพงขาว	๖๙	๑,๑๗๑.๐๔	๘๐๓.๕๐	๑๗๐

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ GI (Geographical Indication)

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์และขึ้นทะเบียน GI (Geographical Indication) ๒ ชนิด ได้แก่ “ทุเรียนปาละฮู” และ “มะพร้าวทับสะแก”

๑. ทุเรียนปาละฮู เป็นทุเรียนพันธุ์หอมทองเป็นผลไม้ชนิดแรกของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่ได้รับการจดทะเบียนสินค้า GI สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์กับกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ลักษณะเด่น เมล็ดสับเล็ก เนื้อมาก เนื้อแห้งละเอียด สีเหลืองอ่อน มีความมันมากกว่า ความหวาน หอม กรอบนอกนุ่มใน ทำให้เป็นที่ชื่นชอบของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ พื้นที่ปลูก ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๒. มะพร้าวทับสะแก ลักษณะเด่น ผลมีขนาดใหญ่ เนื้อสีขาวหนา มีค่าความมันของกะทิ รสชาติหอมพื้นที่ปลูก ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน อำเภอบางสะพานน้อย และอำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ (พื้นที่ ๓ ตำบล ได้แก่ ตำบลคลองวาฬ ตำบลห้วยทรายและตำบลห้วยทราย)

ตารางที่ ๑๙ ผลผลิตสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

ชนิดสินค้า	พื้นที่ (ไร่)	จำนวนปริมาณผลผลิต (ตัน/ปี)
ทุเรียน (ปาละฮู)	๑,๓๒๘.๕๐	๑,๐๘๒
มะพร้าว (ทับสะแก)	๒๙๕,๘๔๘	๒๖,๙๗๗.๒๘

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีสินค้าที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ประกอบด้วย ด้านพืช ประมง ปศุสัตว์และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ประกอบด้วย ด้านพืช (เกษตรผสมผสาน (พืชผัก มะม่วง) ว่านหางจระเข้ มะพร้าว) และด้านปศุสัตว์ (โคนมและไข่ไก่อินทรีย์) รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๒๐ มาตรฐานสินค้าเกษตรของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	หน่วยนับ (ราย/แปลง)	พื้นที่ (ไร่)
GAP		
๑) ด้านพืช (สับปะรด มะพร้าว มะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวอ่อน มะม่วงน้ำดอกไม้ ทุเรียน ขนุน และพืชผักอื่นๆ)	๒,๒๙๗/๒,๗๑๑	๓๕,๒๔๔.๒๘
๒) ด้านประมง(ฟาร์ม)	๕๙๕	๑๓,๓๙๕.๓๒
๓) ด้านปศุสัตว์(ฟาร์ม)	๒๘๗	-
เกษตรอินทรีย์		
๑) ด้านพืช		
- มาตรฐาน PGS (มะพร้าว ทุเรียน และเกษตรผสมผสาน)	๖๑	๕๙๖.๗๐
- มาตรฐาน มกษ. Organic Thailand (มะพร้าว ว่านหางจระเข้ เห็ด กาแฟ ข้าว และเกษตรผสมผสาน)	๕๗	๕๗๖.๑๐
- มาตรฐานสากล (มกท. EU, NL, IFOAM, UADA)	๘๖	๒,๘๓๖
- มะพร้าว	๘๕	๒,๗๙๖
- พืชผัก	๑	๔๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๒.๔.๖ สินค้า OTOP ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้ผลผลิตและแหล่งรับซื้อวัตถุดิบในพื้นที่ ชุมชน ซึ่งมีหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องระดับจังหวัดให้การสนับสนุนด้านการอบรมให้ความรู้การแปรรูปผลผลิตให้ได้ตามมาตรฐาน ตลอดจนการรวมกลุ่มและการบริหารจัดการ ด้านการตลาด มีสินค้า OTOP ดังนี้

ตารางที่ ๒๑ สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สินค้า	กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต
๑. ทุเรียน	วิสาหกิจชุมชน บ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน
๒. ผ้าทอมือ	กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านเขาเต่า ตำบลหนองแก อำเภอหัวหิน
๓. ชิคเซคไส้สับปะรด	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเขาน้อยพัฒนา ตำบลเขาน้อย อำเภอปราณบุรี
๔. ชิคเซคไส้สับปะรด	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านทุ่งเคล็ด ตำบลศาลาลัย อำเภอสามร้อยยอด
๕. น้ำว่านหางจระเข้ในน้ำลิ้นจี่	กลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรสามร้อยยอด ตำบลสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด
๖. ชิคเซคไส้สับปะรด	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรร่องแก้ว ตำบลเกาะหลัก อำเภอเมืองฯ
๗. ว่านหางจระเข้ในน้ำองุ่นขาว	บริษัท ไวลด์ วอเตอร์ เกท จำกัด ตำบลบ่ออก อำเภอเมืองประจวบฯ
๘. มะพร้าวเคลือบช็อคโกแลตและชาเขียว	วิสาหกิจชุมชนจันทมะพร้าวทับสะแก ตำบลทับสะแก อำเภอทับสะแก
๙. น้ำมะพร้าว	บริษัท เดอะเกรท เวิร์จิ้น โคโคไนท์ ออยล์ จำกัด ตำบลอ่างทอง อำเภอทับสะแก
๑๐. แยมบุขาคอแล	วิสาหกิจชุมชนฟิวส์โคโคไนท์ ตำบลเขาน้อย อำเภอทับสะแก

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๒.๔.๗ การเพาะปลูกและผลผลิตเกี่ยวเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ ๒๒ การเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเกี่ยวเกี่ยวรายเดือนสินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓ หน่วย : ร้อยละ

ชนิดสินค้า	ปี ๒๕๖๒												ปี ๒๕๖๓											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๑) นาปี - ช่วงเวลาการเพาะปลูก - ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)																								
๒) นาปรัง - ช่วงเวลาการเพาะปลูก - ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)																								
๓) สับปะรด - ช่วงเวลาการเพาะปลูก - ช่วงเวลา การออกผลผลิต (ร้อยละ)																								
๔) มะพร้าว - ช่วงเวลาการเพาะปลูก - ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)																								
๕) มะม่วง (น้ำดอกไม้) - ช่วงเวลาการเพาะปลูก - ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)																								
๖) ปาล์มน้ำมัน - ช่วงเวลาการเพาะปลูก - ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)																								
๗) ยางพารา - ช่วงเวลาการเพาะปลูก - ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)																								

๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๕.๑ สหกรณ์ภาคการเกษตร

๑. สหกรณ์การเกษตร รวมทั้งสิ้น ๒๙ แห่ง สมาชิก ๔๑,๒๙๖ ราย
๒. สหกรณ์ประมง รวมทั้งสิ้น ๒ แห่ง สมาชิก ๓๙๕ ราย
๓. สหกรณ์นิคม รวมทั้งสิ้น ๑ แห่ง สมาชิก ๗,๒๔๒ ราย

๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แบ่งออกเป็น ๘ อำเภอ ๕ กลุ่ม ประกอบด้วย

ตารางที่ ๒๓ กลุ่มเกษตรกรและสมาชิกเกษตรกรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปี ๒๕๖๔

ประเภทกลุ่มเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)	สมาชิก (ราย)	สถานการณ์ดำเนินธุรกิจกลุ่ม (แห่ง)		
			ดำเนินการ	หยุดดำเนินการ	เลิก/ชำระบัญชี
กลุ่มเกษตรกรทำนา	๓	๕๐๒	๓	-	-
กลุ่มเกษตรกรทำสวน	๑๔	๔,๐๒๖	๑๔	-	-
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์	๘	๘๕๓	๘	-	-
กลุ่มเกษตรกรทำไร่	๘	๑,๒๖๙	๘	-	-
กลุ่มเกษตรกรทำประมง	๑	๕๘	๑	-	-
รวมทั้งสิ้น	๓๔	๖,๗๐๘	๓๔	-	-

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แบ่งออกเป็น ๙ ด้าน ๘ อำเภอ ได้แก่ ด้านฝนหลวง ด้านบัญชี ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ด้านหมอดิน ด้านเกษตรหมู่บ้าน ด้านสหกรณ์ ด้านชลประทาน และด้านเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ ๒๔ จำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประจำปี ๒๕๖๓ หน่วย : ราย

อำเภอ	ด้านอาสาสมัครเกษตรกร (ราย)									หมายเหตุ
	ฝนหลวง	บัญชี	ประมง	ปศุสัตว์	หมอดิน	เกษตรหมู่บ้าน	สหกรณ์	ชลประทาน	เศรษฐกิจการเกษตร	
หัวหิน	๖	๗	๔	๓๑	๖๖	๖๕	๕	๒	๑	
ปราณบุรี	๓	๑๕	๘	๕๑	๔๘	๔๔	-	-	๑	
สามร้อยยอด	๓	๑๐	๘	๑๓	๔๒	๔๑	-	-	๑	
กุยบุรี	๑๐	๖	๘	๘๐	๕๓	๔๗	-	-	๑	
เมืองประจวบฯ	๕	๒๒	๘	๔๘	๖๓	๖๓	๔	๘	๑	
ทับสะแก	๗	๑๐	๘	๑๔	๕๓	๖๕	-	๔	๑	
บางสะพาน	๘	๒๑	๖	๑๕	๖๖	๗๑	๒	-	๑	
บางสะพานน้อย	๗	๙	๘	๒๗	๔๓	๔๑	๕	๑	๑	
รวม	๔๙	๑๐๐	๕๘	๒๗๙	๔๓๔	๔๓๗	๑๖	๑๕	๘	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๒.๗ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๗.๑ ข้อมูลด้านการพัฒนาเกษตรกรเป็น Smart Farmer และ Young Smart Farmer

ตารางที่ ๒๕ ข้อมูลเกษตรกร Smart Farmer และ Young Smart Farmer จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๔

หน่วย : รายปี พ.ศ.	Smart Farmer (SF)	Young Smart Farmer (YSF)	รวม
๒๕๕๗	-	๒๕ ราย	๒๕ ราย
๒๕๕๘	-	๔๑ ราย	๔๑ ราย
๒๕๕๙	-	๓๓ ราย	๓๓ ราย
ปี พ.ศ.	Smart Farmer (SF)	Young Smart Farmer (YSF)	รวม
๒๕๖๐	๕๐๕ ราย	๓๕ ราย	๕๔๐ ราย
๒๕๖๑	๗๘๗ ราย	๓๖ ราย	๘๒๓ ราย
๒๕๖๒	๑๖๐ ราย	๔๐ ราย	๒๐๐ ราย
๒๕๖๓	๑๖๐ ราย	๔๐ ราย	๒๐๐ ราย
๒๕๖๔	๑๖๐ ราย	๔๐ ราย	๒๐๐ ราย
รวม	๑,๗๗๒ ราย	๒๙๐ ราย	๒,๐๖๒ ราย

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๒.๗.๒ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ศูนย์หลักจำนวน ๘ ศูนย์/อำเภอ ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑๕๒ ศูนย์ มาตรฐาน GAP ๖ ศูนย์ (มะพร้าว, สับปะรด, ข้าว) Organic ๑ ศูนย์ (มะพร้าวอินทรีย์) RSPO ๑ ศูนย์ (ปาล์มน้ำมัน) สมาชิกแปลงใหญ่ ๗ ศูนย์

ตารางที่ ๒๖ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ.๒๕๖๔

ที่	รายชื่อ	ตำบล	อำเภอ	ชนิดพืช	ศูนย์เครือข่าย (จำนวน)
๑	นายรุ่งเรือง ไล้รักษา	หินเหล็กไฟ	หัวหิน	สับปะรด	๑๖
๒	นายสุรพล เพ็องสุวรรณ	ปราณบุรี	ปราณบุรี	มะพร้าว	๑๔
๓	นายพีธี ทองสวัสดิ์	ศาลาลัย	สามร้อยยอด	มะม่วงน้ำดอกไม้	๑๖
๔	นายพศิน พัฒนพลชัย	กุยบุรี	กุยบุรี	มะพร้าว	๑๗
๕	นายวิสูตร วิทยานันท์	อ่าวน้อย	เมืองฯ	สับปะรด	๒๔
๖	นางกัณดา คนขยัน	เขาล้าน	ทับสะแก	มะพร้าว	๒๒
๗	นายประเสริฐ ยุวกาฬกุล	ธงชัย	บางสะพาน	มะพร้าว	๑๘
๘	นายฉันท คำอุ้นสาร	ทรายทอง	บางสะพานน้อย	ปาล์มน้ำมัน	๑๓
รวม					๑๔๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๒.๗.๓ แหล่งแปรรูป ตลาดกระจายสินค้า และข้อมูลสำคัญระดับจังหวัด

ตารางที่ ๒๗ แหล่งแปรรูป ตลาดกระจายสินค้าและข้อมูลสำคัญระดับจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๔)

ที่	ชื่อสินค้า	แหล่งแปรรูปที่สำคัญ		ตลาดกระจายสินค้า			
				ในจังหวัด		นอกจังหวัด	
		แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ
๑	สับปะรด	๒๑	๑. บริษัท ทิปโก้ฟู้ดส์ (ประเทศไทย) จำกัด มหาชน ๒. บริษัท ปราณบุรีสับปะรดกระป๋อง จำกัด ๓. บริษัท กุยบุรีผลไม้กระป๋อง จำกัด ๔. บริษัท ผลไม้กระป๋องประจวบ จำกัด ๕. บริษัท ไทยยอดทิพย์ จำกัด ๖. บริษัท เถกิงอุตสาหกรรมสับปะรดกระป๋อง จำกัด ๗. บริษัท เนเชอรัล ฟรุต จำกัด ๘. บริษัท ปราณบุรี โฮเตอิ จำกัด				
			๙. บริษัท พี.ที.อินเตอร์ฟู้ด (๒๐๐๔) จำกัด ๑๐. บริษัท ควอลิตี้ โฟนแอปเปิลโปรดักส์ จำกัด ๑๑. บริษัท โดลไทยแลนด์ จำกัด ๑๒. บริษัท ผลไม้กระป๋องสยาม(๑๙๘๘) จำกัด ๑๓. บริษัท สยามอุตสาหกรรมเกษตรอาหาร จำกัด (มหาชน) ๑๔. บริษัท พี.เอส.พี.สยามฟู้ดส์อินดัสทรี จำกัด ๑๕. บริษัท เจริญฟู้ดส์ อุตสาหกรรม จำกัด ๑๖. บริษัท ชิก ฟู้ดส์ (ประเทศไทย) จำกัด ๑๗. บริษัท พี.เอส.พี.สยามฟู้ดส์อินดัสทรี จำกัด ๑๘. บริษัท มายเอ็นดีเวอร์ (๒๐๐๕) จำกัด ๑๙. บริษัท สับปะรดปราณบุรี (ประเทศไทย) จำกัด ๒๐. บริษัท สยามฟู้ดการ์เด้น จำกัด ๒๑. บริษัท โรงงานช่างน้อยปราณบุรี จำกัด				

ที่	ชื่อสินค้า	แหล่งแปรรูปที่สำคัญ		ตลาดกระจายสินค้า			
				ในจังหวัด		นอกจังหวัด	
		แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ
๒	มะพร้าว	๕	๑. บริษัท เยียร์บับ จำกัด ๒. บริษัท ที.ซี.ไอ.ฟู๊ดส์ จำกัด (กะทิ) ๓. โรงงานที่บิบน้ำมันมะพร้าวทวีกิจ (สกัดน้ำมันมะพร้าว) ๔. บริษัท ไทย อกริ ฟู๊ดส์ จำกัด (กะทิ) ๕. บริษัท อุตสาหกรรมมะพร้าว ทับสะแก (๑๙๘๖) จำกัด (กะทิ,มะพร้าวอบแห้ง)	๒	๑. สหกรณ์ชาวสวนมะพร้าว ประจวบฯ จำกัด ๒.บริษัทเยียร์บับจำกัด	๒	๑. บริษัทเทพผดุงพรมะพร้าว จำกัด ๒. บริษัท ไทย เอกกรินฟู๊ดส์ จำกัด (มหาชน)
๓	ปาล์ม น้ำมัน	๔	๑. บริษัท วีวี น้ำมันปาล์ม จำกัด ๒. บริษัท ศรีสุขปาล์ม จำกัด ๓. บริษัท ศิริรัตน์ ฟู๊ด แอนด์เอ็นเนอร์ยี จำกัด ๔. บริษัท เอ.เอส.ที.ปาล์มมอยล์ จำกัด	๔	๑. สหกรณ์การเกษตรบางสะพานน้อย จำกัด ๒. สหกรณ์ชาวไร่ สับปะรดสามร้อยยอด จำกัด ๓. สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธกส.ประจวบฯ จำกัด ๔. สหกรณ์ผลิตปุ๋ยอินทรีย์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินบางสะพานน้อย จำกัด	๑	บริษัทชุมพรอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด
๔	ยางพารา	-		๑๔	๑. สหกรณ์การเกษตรบางสะพานน้อย จำกัด ๒. สหกรณ์ชาวไร่ สับปะรดสามร้อยยอด จำกัด ๓. สหกรณ์กองทุนสวนยางบางสะพาน จำกัด ๔. สหกรณ์กองทุนสวนยางร้อนทองพัฒนา จำกัด ๕. สหกรณ์กองทุนสวนยางพงศ์ประศาสน์ จำกัด ๖. สหกรณ์ผู้ผลิตยางบางสะพานน้อย จำกัด ๗. สหกรณ์ชาวสวนยางพาราประจวบฯ จำกัด ๘. สหกรณ์ชาวสวนยางหัวหิน จำกัด ๙. สหกรณ์สวนยางปราณบุรี จำกัด ๑๐. สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนบ้านหนองมะค่า จำกัด	๓	๑. ฉัตรชัยการยาง ๒. เต็นการยาง ๓. ตลาดประมุลยาง

ที่	ชื่อสินค้า	แหล่งแปรรูปที่สำคัญ		ตลาดกระจายสินค้า			
				ในจังหวัด		นอกจังหวัด	
		แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ
					๑๑. สหกรณ์เครดิต ยูเนี่ยนวังน้ำเขียว พัฒนา จำกัด ๑๒. กลุ่มเกษตรกรทำ สวนชัยเกษม ๑๓. ตลาดประมุลยาง ๑๔. กลุ่มเกษตรกรทำ สวนไชยราช		
๕	ข้าวนาปี	๓	๑. โรงสีเต็งธัญญา ๒. โรงสีหนองตาแต้ม ๓. โรงสีวิวัฒนาการะเกตุ				
๖	ข้าวนา ปรัง	๓	๑. โรงสีเต็งธัญญา ๒. โรงสีหนองตาแต้ม ๓. โรงสีวิวัฒนาการะเกตุ				
๗	อ้อย	๑	๑. บริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาลปรานบุรี จำกัด				
๘	หน่อไม้ฝรั่ง			๑	กลุ่มสมาชิกเกษตร ธรรมชาติ	๒	๑. บริษัทเนเจอร์ล แอนด์ พรีเมียม ฟู้ด จำกัด ๒. บริษัท สยามแม็คโคร
๙	ไก่เนื้อ	๘	๑. หจก.สามร้อยยอดฟู้ดส์ ๒. โรงฆ่าสัตว์ปีกอมรรรัตน์ อำเภอสามร้อยยอด ๓. โรงฆ่าสัตว์ปีกจันทร์ฉาย อำเภอสามร้อยยอด ๔. โรงฆ่าสัตว์ปีกเจี๊ยะเพียรไก่อสด อ.กุยบุรี ๕. โรงฆ่าสัตว์ปีกสมโภชน์ อ.กุยบุรี ๖. ทองคำฟู้ดส์ อำเภอกุยบุรี ๗. ธนกรฟู้ดส์ อำเภอบางสะพาน ๘. เพ็ญจันทร์ฟาร์ม อำเภอบางสะพาน	๔	๑. ตลาดอ.สามร้อยยอด ๒. ตลาดไร่ใหม่ อำเภอ สามร้อยยอด ๓. ตลาดในพื้นที่อำเภอ กุยบุรี ๔. ตลาดอำเภอ บางสะพาน		
๑๐	ไก่พื้นเมือง	๘	๑. หจก.สามร้อยยอดฟู้ดส์ ๒. โรงฆ่าสัตว์ปีกอมรรรัตน์ อำเภอ สามร้อยยอด ๓. โรงฆ่าสัตว์ปีกจันทร์ฉาย อำเภอสามร้อยยอด ๔. โรงฆ่าสัตว์ปีกเจี๊ยะเพียรไก่อสด อำเภอกุยบุรี ๕. โรงฆ่าสัตว์ปีกสมโภชน์ อำเภอกุยบุรี ๖. ทองคำฟู้ดส์ อำเภอกุยบุรี ๗. ธนกรฟู้ดส์ อำเภอบางสะพาน ๘. เพ็ญจันทร์ฟาร์ม อำเภอบางสะพาน	๔	๑. ตลาด อำเภอสาม ร้อยยอด ๒. ตลาดไร่ใหม่ อำเภอสามร้อยยอด ๓. ตลาดในพื้นที่ อำเภอกุยบุรี ๔. ตลาดอำเภอบาง สะพาน		
๑๑	โคเนื้อ	๒	๑. โรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลกำเน็ด นพคุณ อำเภอ บางสะพาน ๒. โรงฆ่าอึ้งเหนย อ.กุยบุรี	๒	๑. ตลาดในพื้นที่อำเภอ บางสะพาน ๒. ตลาดอำเภอกุยบุรี		
๑๒	เป็ดไข่	๑	ฟาร์มเป็ดไข่นายณรงค์ห้วยวกุย อำเภอ ทับสะแก	๑	ร้านจำหน่ายของชำ ในเขตอำเภอทับสะแก, อำเภอบางสะพาน	๑	จุดจำหน่ายสินค้าอำเภอ ไชยยา จังหวัดสุราษฎร์ฯ

ที่	ชื่อสินค้า	แหล่งแปรรูปที่สำคัญ		ตลาดกระจายสินค้า			
				ในจังหวัด		นอกจังหวัด	
		แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ
๑๓	โคนม	๑	องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) ภาคใต้	๙	๑. สหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์คอำเภอหนองจอก ๒. สหกรณ์โคนมไทย - เดนมาร์คห้วยสัตว์ใหญ่ จำกัด ๓. สหกรณ์โคนมไทย - เดนมาร์คประจวบฯ จำกัด ๔. สหกรณ์โคนมไทย เดนมาร์คบ้านเนินดินแดง จำกัด ๕. สหกรณ์โคนมกุยบุรี จำกัด ๖. สหกรณ์โคนม บางสะพาน จำกัด ๗. อสค.ปราณบุรี ๘. บจก. กลุ่มผู้เลี้ยงโคนมประจวบฯ ๙. บจก. ดีเอ็มฟาร์ม	๑๓	๑. สหกรณ์โคนม นครปฐม จำกัด ๒. สหกรณ์โคนมพัทลุง จำกัด ๓. บจก. ตอยยี่บัน ฟู้ดส์ ๔. โครงการสวนพระองค์สวนจิตรลดา ๕. หจก. เซาท์เทิร์น แดรี่ ๖. หจก. นครแดรี่ พลัส ๗. หจก. สุราษฎร์เฟรช มิลค์ จำกัด ๘. บจก. ยูไนเต็สดาเรียฟู้ดส์ ๙. บมจ. ฟริสแลนด์คัมพินา (ประเทศไทย) ๑๐. ฟาร์มชินบัญชร ๑๑. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ๑๒. โรงนมกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ๑๓. บจก. ดัชมิลล์
๑๔	กุ้งทะเล เพาะเลี้ยง			๑	สหกรณ์ผู้เลี้ยงกุ้งลุ่มน้ำสามร้อยยอด - ปราณบุรี จำกัด	๑	บริษัท อ้นดามันซีฟู้ด

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, การยางแห่งประเทศไทย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์,
สำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตร
และสหกรณ์ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๑.๑ จุดแข็ง (Strengths : S)

- ๑.๑.๑) เป็นแหล่งผลิตและแปรรูปสับปะรด มะพร้าว โคนเนื้อ โคนม และกุ้งทะเลเพื่อการส่งออก และการบริโภคที่สำคัญของประเทศ
- ๑.๑.๒) มีโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปสับปะรด น้านมดิบ ในพื้นที่จังหวัดเพียงพอสามารถรองรับผลผลิตได้
- ๑.๑.๓) สินค้าเกษตรของชุมชนที่มีชื่อเสียง เช่น ทุเรียน มะพร้าว ช่วยเพิ่มช่องทางการท่องเที่ยวทางการเกษตรและถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ผู้ที่สนใจ
- ๑.๑.๔) สินค้าทางการเกษตรได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) คือ มะพร้าวทับสะแก และทุเรียนป่าละอู ส่งผลให้ผลผลิตมีมูลค่าสูงขึ้น
- ๑.๑.๕) มีเส้นทางคมนาคมสะดวก เป็นจุดเชื่อมต่อภายในประเทศระหว่างภาคใต้ภูมิภาคต่างๆ และเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน (เมียนมาร์)
- ๑.๑.๖) มีท่าเรือน้ำลึกรองรับการขนส่งสินค้าที่ได้มาตรฐาน
- ๑.๑.๗) พื้นที่มีศักยภาพในการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญตลอดจนด้านการปศุสัตว์และการประมง
- ๑.๑.๘) เป็นแหล่งวัตถุดิบในการผลิตวัสดุปรับปรุงดิน เช่น ขุยมะพร้าว, มูลวัว

๑.๒ จุดอ่อน (Weakness: W)

- ๑.๒.๑) แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรนอกเขตชลประทานไม่เพียงพอ และระบบการส่งน้ำไม่ทั่วถึง
- ๑.๒.๒) เกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาขายผลผลิตทางการเกษตรได้ด้วยตนเอง
- ๑.๒.๓) เกษตรกรหันมาปลูกพืชตามกระแสส่งผลให้ผลผลิตล้นตลาด และราคาผลผลิตตกต่ำ
- ๑.๒.๔) เกษตรกรขาดความรู้และทักษะในกระบวนการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร สินค้าเกษตรปลอดภัย ตั้งแต่วางแผนการผลิต การตลาด การบริหารจัดการผลผลิต
- ๑.๒.๕) เกษตรกรบางส่วนไม่สามารถใช้เทคโนโลยี/นวัตกรรม เพื่อเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ จึงทำให้ไม่สามารถเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าและทำเกษตรออนไลน์ได้
- ๑.๒.๖) การบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ยังไม่ทันต่อสถานการณ์ความเดือดร้อนของเกษตรกรในพื้นที่
- ๑.๒.๗) สถาบันเกษตรกร/องค์กรและเกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความเข้มแข็ง เนื่องจากการบริหารจัดการภายในองค์กรต้องได้รับการเสริมสร้างประสิทธิภาพให้มากขึ้น
- ๑.๒.๘) ข้อมูลทางด้านการเกษตรไม่เป็นเอกภาพ และขาดความต่อเนื่องในการเก็บรวบรวมเพื่อให้ข้อมูลเป็นปัจจุบัน
- ๑.๒.๙) เกษตรกรขาดทักษะในการปรับปรุงคุณภาพดิน ส่งผลให้สภาพดินที่ใช้ในการเพาะปลูกขาดความอุดมสมบูรณ์
- ๑.๒.๑๐) โครงสร้างพื้นฐานที่เป็นปัจจัยต่อการพัฒนาด้านการเกษตรไม่เพียงพอ (ถนน ไฟฟ้า)
- ๑.๒.๑๑) ทรัพยากรการเกษตรในพื้นที่เสื่อมโทรมและถูกทำลาย

๒. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๒.๑ โอกาส (Opportunities: O)

- ๒.๑.๑) นโยบายภาครัฐทุกระดับให้การสนับสนุนด้านการเกษตร และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
- ๒.๑.๒) ตลาดโลกมีความต้องการสินค้าเกษตรและพืชสมุนไพรมากขึ้น
- ๒.๑.๓) แนวโน้มกระแสบริโภคนิยมสินค้าเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ และเกษตรแปรรูป มีมากขึ้น
- ๒.๑.๔) การมีนโยบาย Thailand Riviera ส่งผลต่อการพัฒนาภายในพื้นที่จังหวัด
- ๒.๑.๕) โครงการรถไฟรางคู่ ทำให้การเดินทางและการขนส่งสินค้าทางการเกษตรสะดวกและรวดเร็วขึ้น
- ๒.๑.๖) นโยบาย OTOP นวัตกรรม เชื่อมต่อชุมชนกับแหล่งท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงพื้นที่
- ๒.๑.๗) นโยบายการเปิดการค้าชายแดน (จุดผ่อนปรนพิเศษด้านสิ่งขจร) ส่งผลดีต่อภาคการเกษตรและการค้า
  - ๒.๑.๘) ความก้าวหน้าทางนวัตกรรมและเทคโนโลยี ช่วยในการจัดการการผลิต เช่น Smart Farmer และเกิดช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรมากขึ้น เช่น LINE Facebook Lazada ฯลฯ ส่งผลต่อการใช้แรงงานที่ลดลงและรายได้ที่เพิ่มขึ้น

๒.๒ ภัยคุกคาม (Threats: T)

- ๒.๒.๑) การจัดการปัญหาเอกสารสิทธิ์ในที่ดินทำกินการเกษตรของภาครัฐ ยังไม่ทั่วถึง
- ๒.๒.๒) นโยบายภาครัฐด้านการเกษตรมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ส่งผลให้แนวทางการพัฒนาขาดความต่อเนื่อง
- ๒.๒.๓) ต้นทุนการผลิตมีราคาสูงขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจ อันเนื่องมาจากความขัดแย้งระหว่างประเทศ ทำให้ประสบปัญหารายได้ลดลง
- ๒.๒.๔) โรคอุบัติใหม่ในคน สัตว์ และพืช ยังคงมีต่อเนื่อง
- ๒.๒.๕) ภัยธรรมชาติ (น้ำท่วม, ภัยแล้ง, การกัดเซาะและพังทลายของดิน)
- ๒.๒.๖) การใช้มาตรการกีดกันและการแข่งขันทางการค้า ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- ๒.๒.๗) การรวมกลุ่มของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ส่งผลต่อการเคลื่อนย้ายทรัพยากรอย่างเสรี ส่งผลให้เกิดโรคระบาด และการเปลี่ยนแปลงสายพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ การนำเข้าผลผลิต

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
๑) เป็นแหล่งผลิตและแปรรูปสับปะรด มะพร้าว ทุเรียน ทุเรียน และกุ้งทะเลเพื่อการส่งออก และการบริโภคที่สำคัญของประเทศ ๒) มีโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปสับปะรด น้ำนมดิบ ในพื้นที่จังหวัดเพียงพอสามารถรองรับผลผลิตได้ ๓) สินค้าเกษตรของชุมชนที่มีชื่อเสียง เช่น ทุเรียน มะพร้าว ช่วยเพิ่มช่องทางการท่องเที่ยวทางการเกษตรและถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ผู้ที่สนใจ ๔) สินค้าทางการเกษตรได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) คือ มะพร้าวทับสะแก และทุเรียนป่าละอู ส่งผลให้ผลผลิตมีมูลค่าสูงขึ้น ๕) มีเส้นทางคมนาคมสะดวก เป็นจุดเชื่อมต่อภายในประเทศระหว่างภาคใต้ภูมิภาคต่างๆ และเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน (เมียนมาร์) ๖) มีท่าเรือน้ำลึกรองรับการขนส่งสินค้าที่ได้มาตรฐาน ๗) พื้นที่มีศักยภาพในการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญตลอดจนด้านการปศุสัตว์และการประมง ๘) เป็นแหล่งวัตถุดิบในการผลิตวัสดุปรับปรุงดิน เช่น ขุยมะพร้าว, มูลวัว	๑) แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรนอกเขตชลประทานไม่เพียงพอ และระบบการส่งน้ำไม่ทั่วถึง ๒) เกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาขายผลผลิตทางการเกษตรได้ด้วยตนเอง ๓) เกษตรกรหันมาปลูกพืชตามกระแสส่งผลให้ผลผลิตล้นตลาด และราคาผลผลิตตกต่ำ ๔) เกษตรกรขาดความรู้และทักษะในกระบวนการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร สินค้าเกษตรปลอดภัย ตั้งแต่วางแผนการผลิต การตลาด การบริหารจัดการผลผลิต ๕) เกษตรกรบางส่วนไม่สามารถใช้เทคโนโลยี/นวัตกรรมเพื่อเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ จึงทำให้ไม่สามารถเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าและทำเกษตรออนไลน์ได้ ๖) การบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ยังไม่ทันต่อสถานการณ์ความเดือดร้อนของเกษตรกรในพื้นที่ ๗) สถาบันเกษตรกร/องค์กรและเกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความเข้มแข็ง เนื่องจากการบริหารจัดการภายในองค์กรต้องได้รับการเสริมสร้างประสิทธิภาพให้มากขึ้น ๘) ข้อมูลทางการเกษตรไม่เป็นเอกภาพ และขาดความต่อเนื่องในการเก็บรวบรวมเพื่อให้ข้อมูลเป็นปัจจุบัน ๙) เกษตรกรขาดทักษะในการปรับปรุงคุณภาพดิน ส่งผลให้สภาพดินที่ใช้ในการเพาะปลูกขาดความอุดมสมบูรณ์ ๑๐) โครงสร้างพื้นฐานที่เป็นปัจจัยต่อการพัฒนาด้านการเกษตรไม่เพียงพอ (ถนน ไฟฟ้า) ๑๑) ทรัพยากรการเกษตรในพื้นที่เสื่อมโทรมและถูกทำลาย
โอกาส (Opportunity)	ภัยคุกคาม (Threat)
๑) นโยบายภาครัฐทุกระดับให้การสนับสนุนด้านการเกษตร และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง ๒) ตลาดโลกมีความต้องการสินค้าเกษตรและพืชสมุนไพรมากขึ้น ๓) แนวโน้มกระแสบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ และเกษตรแปรรูป มีมากขึ้น ๔) การมีนโยบาย Thailand Riviera ส่งผลต่อการพัฒนาภายในพื้นที่จังหวัด ๕) โครงการรถไฟรางคู่ ทำให้การเดินทาง และการขนส่งสินค้าทางการเกษตรสะดวกและรวดเร็วขึ้น ๖) นโยบาย OTOP นวัตกรรม เชื่อมต่อชุมชนกับแหล่งท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงพื้นที่ ๗) นโยบายการเปิดการค้าชายแดน (จุดผ่อนปรนพิเศษด่านสิงขร) ส่งผลดีต่อภาคการเกษตรและการค้า ๘) ความก้าวหน้าทางนวัตกรรมและเทคโนโลยีช่วยในการจัดการการผลิต เช่น Smart Farmer และเกิดช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรมากขึ้น เช่น LINE Facebook Lazada ฯลฯ ส่งผลต่อการใช้แรงงานที่ลดลงและรายได้ที่เพิ่มขึ้น	๑) การจัดการปัญหาเอกสารสิทธิในที่ดินทำกินการเกษตรของภาครัฐ ยังไม่ทั่วถึง ๒) นโยบายภาครัฐด้านการเกษตรมีการเปลี่ยนแปลง ส่งผลให้แนวทางการพัฒนาขาดความต่อเนื่อง ๓) ต้นทุนการผลิตมีราคาสูงขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจ อันเนื่องมาจากความขัดแย้งระหว่างประเทศ ทำให้ประสบปัญหารายได้ลดลง ๔) โรคอุบัติใหม่ในคน สัตว์ และพืช ยังคงมีต่อเนื่อง ๕) ภัยธรรมชาติ (น้ำท่วม, ภัยแล้ง, การกัดเซาะและพังทลายของดิน) ๖) การใช้มาตรการกีดกันและการแข่งขันทางการค้า ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ๗) การรวมกลุ่มของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ส่งผลต่อการเคลื่อนย้ายทรัพยากรอย่างเสรี ส่งผลให้เกิดโรคระบาดและการเปลี่ยนแปลงสายพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ การนำเข้าผลผลิต

การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาเชิงรุก เชิงแก้ไข เชิงป้องกัน และเชิงรับ

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	S จุดแข็ง (ภายใน) ๑) เป็นแหล่งผลิตและแปรรูปสับปะรด มะพร้าว โคเนื้อ โคนม และกุ้งทะเล เพื่อการส่งออก และการบริโภคที่สำคัญของประเทศ ๒) มีโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปสับปะรด น้ำมดดิบ ในพื้นที่จังหวัดเพียงพอสามารถรองรับผลผลิตได้ ๓) สินค้าเกษตรของชุมชนที่มีชื่อเสียง เช่นทุเรียน มะพร้าว ช่วยเพิ่มช่องทางการท่องเที่ยวทางการเกษตรและถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ผู้ที่สนใจ ๔) สินค้าทางการเกษตรได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) คือ มะพร้าวทับสะแก และทุเรียนป่าละอู ส่งผลให้ผลผลิตมีมูลค่าสูงขึ้น ๕) มีเส้นทางคมนาคมสะดวก เป็นจุดเชื่อมต่อภายในประเทศระหว่างภาคใต้ภูมิภาคต่างๆ และเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน (เมียนมาร์) ๖) มีท่าเรือน้ำลึกรองรับการขนส่งสินค้าที่ได้มาตรฐาน ๗) พื้นที่มีศักยภาพในการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญตลอดจนด้านการปศุสัตว์และการประมง ๘) เป็นแหล่งวัตถุดิบในการผลิตวัสดุปรับปรุงดิน เช่น ขุยมะพร้าว, มูลวัว	W จุดอ่อน (ภายใน) ๑) แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรนอกเขตชลประทานไม่เพียงพอ และระบบการส่งน้ำไม่ทั่วถึง ๒) เกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาขายผลผลิตทางการเกษตรได้ด้วยตนเอง ๓) เกษตรกรหันมาปลูกพืชตามกระแสส่งผลให้ผลผลิตล้นตลาด และราคาผลผลิตตกต่ำ ๔) เกษตรกรขาดความรู้และทักษะในกระบวนการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร สินค้าเกษตรปลอดภัย ตั้งแต่วางแผนการผลิต การตลาด การบริหารจัดการผลผลิต ๕) เกษตรกรบางส่วนไม่สามารถใช้เทคโนโลยี/นวัตกรรม เพื่อเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ จึงทำให้ไม่สามารถเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าและทำเกษตรออนไลน์ได้ ๖) การบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ยังไม่ทันต่อสถานการณ์ความเดือดร้อนของเกษตรกรในพื้นที่ ๗) สถาบันเกษตรกร/องค์กรและเกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความเข้มแข็ง เนื่องจากการบริหารจัดการภายในองค์กรต้องได้รับการเสริมสร้างประสิทธิภาพให้มากขึ้น ๘) ข้อมูลทางด้าน การเกษตรไม่เพียงพอ และขาดความต่อเนื่องในการเก็บรวบรวมเพื่อให้ข้อมูลเป็นปัจจุบัน ๙) เกษตรกรขาดทักษะในการปรับปรุงคุณภาพดิน ส่งผลให้สภาพดินที่ใช้ในการเพาะปลูกขาดความอุดมสมบูรณ์ ๑๐) โครงสร้างพื้นฐานที่เป็นปัจจัยต่อการพัฒนาด้านการเกษตร ไม่เพียงพอ (ถนน ไฟฟ้า) ๑๑) ทรัพยากรการเกษตรในพื้นที่เสื่อมโทรมและถูกทำลาย
O โอกาส(ภายนอก) ๑) นโยบายภาครัฐทุกระดับให้การสนับสนุนด้านการเกษตร และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง ๒) ตลาดโลกมีความต้องการสินค้าเกษตรและพืชสมุนไพรมากขึ้น ๓) แนวโน้มกระแสบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ และเกษตรแปรรูปมีมากขึ้น ๔) การมีนโยบาย Thailand Riviera ส่งผลต่อการพัฒนาภายในพื้นที่จังหวัด ๕) โครงการรถไฟรางคู่ ทำให้การเดินทางและการขนส่งสินค้าทางการเกษตรสะดวกและรวดเร็วขึ้น ๖) นโยบาย OTOP นวัตกรรมี เชื่อมต่อชุมชนกับแหล่งท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงพื้นที่ ๗) นโยบายการเปิดการค้าชายแดน (จุดผ่อนปรนพิเศษด่านสิงขร) ส่งผลดีต่อภาคการเกษตรและการค้า ๘) ความก้าวหน้าทางนวัตกรรมและเทคโนโลยีช่วยในการจัดการการผลิต เช่น Smart Farmer และเกิดช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรมากขึ้น เช่น LINE Facebook Lazada ฯลฯ ส่งผลต่อการใช้แรงงานที่ลดลงและรายได้ที่เพิ่มขึ้น	SO กลยุทธ์เชิงรุก S๓S๔O๑O๒O๓O๖O๘ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น S๑S๗S๘O๑O๒O๓ เกษตรปลอดภัย S๑S๗S๘O๑O๒O๓ เกษตรชีวภาพ S๑S๒S๓S๗O๑O๒O๓O๘O๕ เกษตรแปรรูป S๑S๓S๗O๑O๘ เกษตรอัจฉริยะ S๑S๓S๔S๗S๘O๑O๓O๖ การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร S๓S๔S๕S๗O๑O๔O๕O๖O๗ ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม	WO กลยุทธ์เชิงแก้ไข W๓W๔W๕W๗O๓O๖O๗ การยกระดับศักยภาพของเกษตรกรรายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ W๑W๔W๕W๑๑O๑O๒O๓O๖ การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ W๔W๖W๙W๑๑O๒O๓O๖O๗ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล W๕W๗W๘O๑O๔O๕O๖O๗O๘ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการนำข้อมูลให้ครบทุกมิติและเป็นปัจจุบัน โดยนำข้อมูลสารสนเทศภาคเกษตรที่เป็นเอกภาพไปใช้ประโยชน์ W๑W๔W๕W๖W๗W๘W๑๐O๑O๘ การบริการจัดการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมีประสิทธิภาพ และมีแผนการดำเนินงานเชิงรุกอย่างบูรณาการ

T ภัยคุกคาม (ภายนอก)	ST	WT
๑) การจัดการปัญหาเอกสารสิทธิในที่ดินทำกิน การเกษตรของภาครัฐ ยังไม่ทั่วถึง ๒) นโยบายภาครัฐด้านการเกษตรมีการเปลี่ยนแปลง ส่งผลให้แนวทางการพัฒนาขาดความต่อเนื่อง ๓) ต้นทุนการผลิตมีราคาสูงขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจ อันเนื่องมาจากความขัดแย้งระหว่างประเทศ ทำให้ประสบปัญหารายได้ลดลง ๔) โรคอุบัติใหม่ในคน สัตว์ และพืช ยังคงมีต่อเนื่อง ๕) ภัยธรรมชาติ (น้ำท่วม, ภัยแล้ง, การกัดเซาะ และพังทลายของดิน) ๖) การใช้มาตรการกีดกันและการแข่งขันทางการค้า ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ๗) การรวมกลุ่มของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ส่งผลต่อการเคลื่อนย้ายทรัพยากรอย่างเสรี ส่งผลให้เกิดโรคระบาด และการเปลี่ยนแปลงสายพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ การนำเข้าผลผลิต	กลยุทธ์เชิงป้องกัน S๑S๗T๒T๖ การป้องกันและแก้ไขปัญหา ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร S๑S๒S๕S๖S๗T๑T๒T๓T๖T๗ กาเสริมสร้างทุนทางสังคม S๑S๒S๔S๕T๕T๖ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว S๑S๒S๔S๕T๕T๖ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ S๑S๓S๔S๗T๑T๕ ส่งเสริมให้มีแหล่งน้ำไร่นานอกเขตชลประทาน S๑S๓S๔S๕T๓T๕ ส่งเสริมการตรวจคุณภาพดินให้เกษตรกรในพื้นที่	กลยุทธ์เชิงรับ W๒W๓W๔W๕W๖W๗T๒T๓T๖ การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ W๑W๔W๕W๗T๑T๒ การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก W๖T๑T๖T๗ งาม วิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ เพื่อเป็นเกษตรมูลค่าสูง

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ประจวบคีรีขันธ์ ระยะ ๕ ปี

(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

เป็นแหล่งผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรกรมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

๒. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- ๒.๑ อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาเกษตรในจังหวัด เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒ ต่อปี
- ๒.๒ อัตราผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๐.๕ ต่อปี
- ๒.๓ รายได้เงินสุทธิครัวเรือนเกษตรกร เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี
- ๒.๔ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (๑) สหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ ๑ และ ๒ อย่างน้อยร้อยละ ๙๕ (๒) วิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง อย่างน้อยร้อยละ ๒๐
- ๒.๕ เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการน้ำ รวม ๖๖,๘๖๕ ไร่

๓. ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร

เป้าหมาย

- ๑) ปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานประมงได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจด้านประมง

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- ๑) สินค้าประมงส่งออกของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ไม่ถูกตีกลับจากสหภาพยุโรป เนื่องจากสาเหตุ IUU (ร้อยละ) ๑๐๐
- ๒) การใช้แรงงานในเรือประมงพาณิชย์ถูกต้องตามกฎหมาย (ร้อยละ) ๑๐๐

แนวทางการพัฒนา

- ๑) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร

โครงการสำคัญ

- ๑) โครงการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ด้านประมง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร

เป้าประสงค์

- ๑) สินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์ และอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
- ๒) ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น
- ๓) ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น
- ๔) ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น
- ๕) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพิ่มขึ้น
- ๖) วิสาหกิจชุมชนและเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้ประกอบการมีรายได้เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- ๑) อัตราการขยายตัวของ (GPP) ภาคการเกษตร (ร้อยละ) ๒ ต่อปี
- ๒) ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์ม/แปลงที่นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ทั้งพืช ปศุสัตว์ ประมง เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า (ร้อยละ) ๘ ต่อปี
- ๓) มูลค่าผลผลิตของสินค้าเกษตรสำคัญ (สับปะรด มะพร้าว ปาล์มน้ำมัน ยางพารา น้ำมันดิบ โคเนื้อ ไก่เนื้อ ไก่ไข่ สุกร กุ้งขาวแวนนาไม ปลากระพง) ไม่น้อยกว่า (ร้อยละ) ๑๐ ต่อปี
- ๔) อัตราการขยายตัวปริมาณธุรกิจของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑ ต่อปี
- ๕) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า (ร้อยละ) ๑๐ ต่อปี
- ๖) วิสาหกิจชุมชนและเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้ประกอบการมีรายได้ ไม่น้อยกว่า (ร้อยละ) ๑๐ ต่อปี

แนวทางการพัฒนา

- ๑) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น
- ๒) เกษตรปลอดภัย
- ๓) เกษตรชีวภาพ
- ๔) เกษตรแปรรูป
- ๕) เกษตรอัจฉริยะ
- ๖) การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร
- ๗) ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม
- ๘) การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่

โครงการสำคัญ

- ๑) โครงการยกระดับการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมสู่ตลาด เศรษฐกิจดิจิทัล

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร

เป้าประสงค์

- ๑) เกษตรกรเป้าหมายได้รับการพัฒนาตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ๒) เกษตรกรสูงวัยมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
- ๓) ศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานรากเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- ๑) เกษตรกรเป้าหมายที่น้อมนำแนวพระราชดำริไปปฏิบัติและได้ผลจริงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
- ๒) เกษตรกรสูงวัยที่ผ่านการอบรมด้านการประกอบอาชีพ และนำไปปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า (ร้อยละ) ๕
  - ๒.๑) เกษตรกรสูงวัยผ่านการอบรมด้านการประกอบอาชีพ ไม่น้อยกว่า (ร้อยละ) ๕ จากประชากรเกษตรสูงวัยทั้งหมด
  - ๒.๒) เกษตรกรสูงวัยผ่านการอบรมด้านการประกอบอาชีพ และนำไปปฏิบัติไม่น้อยกว่า (ร้อยละ) ๘๐

- ๓) เกษตรกรได้รับสิทธิเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน จำนวน ๑๓๕ (ราย) ต่อปี
 ๓.๑) เกษตรกรได้รับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ จำนวน ๕๐๐ (ราย)
 ภายในปี ๒๕๗๐

แนวทางการพัฒนา

- ๑) การเสริมสร้างทุนทางสังคม
- ๒) การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก
- ๓) การยกระดับศักยภาพของเกษตรกรรายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ
- ๔) การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

โครงการสำคัญ

- ๑) โครงการพัฒนาเกษตรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ **บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน** เป้าประสงค์

- ๑) ลดการเผาในพื้นที่เกษตร
- ๒) การบริหารจัดการน้ำภาคเกษตรอย่างทั่วถึง

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- ๑) ลดการเผาในพื้นที่เกษตร จำนวน ๕๐๐ ไร่
- ๒) ๒.๑) ปริมาตรเก็บกักน้ำเพิ่มขึ้น จำนวน ๔๙๙.๗๕ ล้านลูกบาศก์เมตร
- ๒.๒) พื้นที่ได้รับการป้องกันและลดผลกระทบจากอุทกภัยจำนวน ๘๕,๐๐๐ ไร่
- ๒.๓) พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๖,๖๐๐ ไร่

แนวทางการพัฒนา

- ๑) การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ
- ๒) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว
- ๓) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ
- ๔) การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตร
 ทั้งระบบให้เป็นไป ตามมาตรฐานสากล
- ๕) ส่งเสริมให้มีแหล่งน้ำไร่นานอกเขตชลประทาน
- ๖) ส่งเสริมการตรวจคุณภาพดินให้เกษตรกรในพื้นที่

โครงการสำคัญ

- ๑) โครงการจัดการดินและน้ำแบบมีส่วนร่วม เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตไม้ผล
 ไม้ยืนต้น ในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองบางสะพานใหญ่

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ **พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร** เป้าประสงค์

- ๑) ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการนำเข้าสู่ข้อมูลให้ครบทุกมิติและเป็นปัจจุบัน
 โดยนำข้อมูลสารสนเทศภาคเกษตรที่เป็นเอกภาพไปใช้ประโยชน์
- ๒) การบริการจัดการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมีประสิทธิภาพ
 และมีแผนการดำเนินงานเชิงรุกอย่างบูรณาการ
- ๓) งานวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรที่มีการนำไปใช้ประโยชน์
 เพื่อเป็นเกษตรมูลค่าสูง

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- ๑) ข้อมูลสารสนเทศการเกษตรถูกนำไปใช้ในการขับเคลื่อน (ร้อยละ) ๙๐
- ๒) การเผยแพร่งานวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรในระดับพื้นที่ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง
- ๓) งานวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรในพื้นที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์ ไม่น้อยกว่า ๓ เรื่อง

แนวทางการพัฒนา

- ๑) การพัฒนาบริการประชาชน
- ๒) การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ
- ๓) การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ
- ๔) การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร

โครงการสำคัญ

- ๑) โครงการ เพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อนภาคการเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๔. แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กับแผน ๓ ระดับ

แผนระดับ ๑	ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน - เป้าหมาย ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น - ประเด็น การเกษตรสร้างมูลค่า ประเด็นย่อย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ

แผนระดับ ๒	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร - เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ ผลผลิตทั้งหมดรวมใน ประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ เกษตรปลอดภัย - เป้าหมายแผนย่อย สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึง ผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน	แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูป เรื่องความเท่าเทียม และการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม ประเด็นการยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตในระดับบุคคล	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ - หมุดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตร และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง - เป้าหมายการพัฒนา มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น - แนวทางการพัฒนา การยกระดับขีดความสามารถของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

แผนระดับ ๓	แผนพัฒนาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ “เมืองท่องเที่ยวทรงคุณค่าระดับนานาชาติ เกษตรปลอดภัย ด้านสิ่งแวดล้อมเศรษฐกิจแห่งอนาคต สังคมผาสุก ภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เสริมสร้างนวัตกรรม กระบวนการผลิต การแปรรูป และการตลาดเป็น สินค้าเกษตรอุตสาหกรรม คุณภาพสูง	แผนพัฒนาภาคกลาง “ฐานการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง” นำความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์มาพัฒนายกระดับ กระบวนการผลิตอุตสาหกรรม	แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี”	แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทย ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG “เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลาย ทางชีวภาพให้มีคุณภาพดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม” การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

สาระสำคัญของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นแหล่งผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรกรมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย - อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาเกษตรในจังหวัด เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒ ต่อปี - อัตราผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๐.๕ ต่อปี - รายได้เงินสุทธิดครัวเรือนเกษตรกร เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี - สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (๑) สหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ ๑ และ ๒ อย่างน้อยร้อยละ ๙๕ (๒) วิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง อย่างน้อยร้อยละ ๒๐ - เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการน้ำ รวม ๖๖,๘๖๕. ไร่

ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๑. เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร	๒. ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตร	๓. สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร	๔. บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน	๕. พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร

โครงการสำคัญ	๑. โครงการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ด้านประมง	๑. โครงการยกระดับการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมสู่ตลาดเศรษฐกิจดิจิทัล	๑. โครงการพัฒนาเกษตรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer)	๑. โครงการจัดการดินและน้ำแบบมีส่วนร่วม เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตไม้ผล ไม้ยืนต้นในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองบางสะพานใหญ่	๑. โครงการ เพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อนภาคการเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร	๑. สินค้าประมงส่งออกของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ไม่ถูกตีกลับจากสหภาพยุโรปเนื่องจากสาเหตุ IUU (ร้อยละ)	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
	๒. การใช้แรงงานในเรือประมงพาณิชย์ถูกต้องตามกฎหมาย (ร้อยละ)	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตร	๑. อัตราการขยายตัวของ (GPP) ภาคการเกษตร (ร้อยละ) ต่อปี	๒	๒	๒	๒	๒	๑๐
	๒. ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์ม/แปลงที่นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ทั้งพืช ปศุสัตว์ ประมงเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า (ร้อยละ) ต่อปี	๘	๘	๘	๘	๘	๔๐
	๓. มูลค่าผลผลิตของสินค้าเกษตรสำคัญ (สับปะรด มะพร้าว ปาล์มน้ำมัน ยางพารา น้ำมันดิบ โคเนื้อ ไก่เนื้อ ไข่ไก่ สุกร กุ้งขาวแวนนาไม ปลากระพง) ไม่น้อยกว่า (ร้อยละ) ต่อปี	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๕๐
	๔. อัตราการขยายตัวปริมาณธุรกิจของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพิ่มขึ้น (ร้อยละ) ต่อปี	๑	๑	๑	๑	๑	๕
	๕. รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า (ร้อยละ) ต่อปี	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๕๐
	๖. วิสาหกิจชุมชนและเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้ประกอบการมีรายได้ ไม่น้อยกว่า (ร้อยละ) ต่อปี	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๕๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคม	๑. เกษตรกรเป้าหมายที่น้อมนำแนวพระราชดำริไปปฏิบัติและได้ผลจริงไม่น้อยกว่า (ร้อยละ)	๖๐	๖๐	๖๐	๖๐	๖๐	๖๐
	๒. เกษตรกรสูงวัยที่ผ่านการอบรมด้านการประกอบอาชีพ และนำไปปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า(ร้อยละ)	๕	๕	๕	๕	๕	๕
	๒.๑ เกษตรกรสูงวัยผ่านการอบรมด้านการประกอบอาชีพ ไม่น้อยกว่า (ร้อยละ) จากประชากรเกษตรสูงวัยทั้งหมด	๕	๕	๕	๕	๕	๕

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
	๓. เกษตรกรได้รับสิทธิเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน จำนวน (ราย) ต่อปี	๑๓๕	๑๓๕	๑๓๕	๑๓๕	๑๓๕	๖๗๕
	๓.๑ เกษตรกรได้รับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ จำนวน (ราย) ภายในปี ๒๕๗๐	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๑,๕๐๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน	๑. ลดการเผาในพื้นที่เกษตร จำนวน (ไร่)	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๕๐๐
	๒.๑ ปริมาตรเก็บกักน้ำเพิ่มขึ้น จำนวน (ลบม.)	๔๙๙.๗๕	๔๙๙.๗๕	๔๙๙.๗๕	๔๙๙.๗๕	๔๙๙.๗๕	๒๔๙๘.๗๕
	๒.๒ พื้นที่ได้รับการป้องกันและลดผลกระทบจากอุทกภัยจำนวน (ไร่)	๘๕,๐๐๐	๘๕,๐๐๐	๘๕,๐๐๐	๘๕,๐๐๐	๘๕,๐๐๐	๔๒๕,๐๐๐
	๒.๓ พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น จำนวน (ไร่)	๓,๓๒๐	๓,๓๒๐	๓,๓๒๐	๓,๓๒๐	๓,๓๒๐	๑๖,๖๐๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร	๑. ข้อมูลสารสนเทศการเกษตรถูกนำไปใช้ในการขับเคลื่อน (ร้อยละ)	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐
	๒. การเผยแพร่งานวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรในระดับพื้นที่ ไม่น้อยกว่า (เรื่อง)	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๕๐
	๓. งานวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรในพื้นที่นำไปใช้ประโยชน์ ไม่น้อยกว่า (เรื่อง)	๓	๓	๓	๓	๓	๑๕

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร								
๑. โครงการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ด้านประมง	งบประมาณ ของกรม	สำนักงานประมง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๑๐๔,๕๐๐	๑๐๔,๕๐๐	๑๐๔,๕๐๐	๑๐๔,๕๐๐	๑๐๔,๕๐๐	๕๒๒,๕๐๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตร								
๑. โครงการยกระดับการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตร ด้วยนวัตกรรมสู่ตลาดเศรษฐกิจ ดิจิทัล - กิจกรรมหลักที่ ๑ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงเพื่อการเติบโตทางเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ - กิจกรรมหลักที่ ๒ เสริมสร้างศักยภาพผู้นำเกษตรกร เพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กิจกรรมหลักที่	งบจังหวัด/ กลุ่มจังหวัด	- เกษตรจังหวัด - ประมงจังหวัด - ปศุสัตว์จังหวัด	๔,๐๗๗,๕๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๒,๕๗๗,๕๐๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร								
๑. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	งบประมาณ ของกรม	สำนักงานเกษตร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๑๕๕,๕๐๐	๑๕๕,๕๐๐	๑๕๕,๕๐๐	๑๕๕,๕๐๐	๑๕๕,๕๐๐	๗๗๗,๕๐๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน								
๑. โครงการจัดการดินและน้ำแบบมีส่วนร่วม เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตไม้ผล ไม้ยืนต้น ในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองบางสะพานใหญ่	งบประมาณ ของกรม	- สถานีพัฒนาที่ดินประจวบคีรีขันธ์ - สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๐	๔,๒๐๐,๒๕๐	๔,๒๐๐,๒๕๐	๔,๒๐๐,๒๕๐	๔,๒๐๐,๒๕๐	๔,๒๐๐,๒๕๐	๒๑,๐๐๑,๒๕๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร								
๑. โครงการ เพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อนภาคการเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	งบจังหวัด/ กลุ่มจังหวัด	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐

หมายเหตุ : แหล่งงบประมาณ ได้แก่ ๑ หมายถึง งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
๒ หมายถึง งบประมาณของกระทรวง/กรม
๓ หมายถึง งบประมาณขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
๔ หมายถึง งบประมาณอื่น ๆ (เอกชน กองทุน เงินกู้)

ส่วนที่ ๕

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์

ที่สำคัญของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ส่วนที่ ๕

แบบ กษ.๑-๑

(Project idea รายการโครงการ)

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด
 ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เสริมสร้างนวัตกรรมกระบวนการผลิต การแปรรูป และการตลาด เป็นสินค้าเกษตร
 คุณภาพสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑.ชื่อโครงการ	การจัดการดินและน้ำแบบมีส่วนร่วม เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตไม้ผล ไม้ยืนต้น ในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองบางสะพานใหญ่
๒.แนวทางการพัฒนา	-
๓.หลักการและเหตุผล	ลุ่มน้ำสาขาคองบางสะพานใหญ่ เป็นลุ่มน้ำสาขาของลุ่มน้ำหลักชายฝั่ง ทะเลตะวันตก พื้นที่ครอบคลุม ๘ ตำบล ของอำเภอบางสะพาน และอำเภอ บางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๑° ๐๖' ๕๒" - ๑๑° ๒๒' ๕๒" เหนือ และเส้นแวงที่ ๙๙° ๑๗' ๔๓" - ๙๙° ๓๒' ๑๕" ตะวันออก มีเนื้อที่ ๓๐๓,๙๒๑ ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเทือกเขาและที่สูงชัน ด้านทิศเหนือและทิศตะวันตก เป็นแหล่งต้นน้ำของคลองบางสะพานใหญ่ พื้นที่ลาดเทไปทางทิศตะวันออกสู่อ่าว พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นลูกคลื่นและเนิน เขาที่มีลักษณะ ทางธรณีวิทยาเป็นหินแกรนิตที่มีเนื้อหยาบ ส่วนใหญ่ใช้พื้นที่ เพื่อการเกษตร มีจำนวนเนื้อที่ประมาณ ๑๙๕,๐๐๐ ไร่ หรือร้อยละ ๖๒ ของพื้นที่ ข้อจำกัดของดินในการใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตร ประกอบด้วย ดินมีความสมบูรณ์ต่ำ ดินตื้น และหรือดินเป็นกรด ลูกจริง ดินทรายจัด ประกอบกับมีการใช้พื้นที่ทำการเกษตรขาดหลักวิชาการ ปัญหาน้ำ ในการเกษตรเนื่องจากสภาพพื้นที่ของลุ่มน้ำที่มีภูเขา ทางด้านตะวันตก ทำให้การไหลของน้ำรวมลงลำน้ำลงสู่ทะเลในด้านตะวันออก ในช่วงฤดู มรสุมน้ำมีปริมาณมาก การไหลบ่าของน้ำอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการชะ ล้างหน้าดินและการพังทลายของดินปานกลาง-รุนแรงกระแสน้ำที่รวมกัน ปริมาณมากและไหลอย่างรวดเร็วลงคลองต่างๆ ไหลผ่านที่ราบเป็นที่ แปลงเกษตรที่ตั้งของชุมชนทำให้เกิดน้ำท่วม สร้างความเสียหายให้กับ พื้นที่เกษตร และทรัพย์สินจำนวนมากอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับลักษณะ ของเนื้อดินที่ส่วนใหญ่ค่อนข้างเป็นทรายมีความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำ ในช่วงเวลาที่ฝนทิ้งช่วง หรือฤดูแล้งยาวนานก็ประสบปัญหาพืช ขาดน้ำจนได้รับความเสียหาย ปัญหาดังกล่าวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยหน่วยงานต่างๆ ได้เข้า ดำเนินการให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ได้แก่ การสร้าง แหล่งเก็บน้ำเพื่อรองรับปริมาณน้ำในพื้นที่ต้นน้ำได้บางส่วนและมีการ จัดระบบระบายน้ำในพื้นที่ด้านล่าง แต่พื้นที่รับน้ำในพื้นที่เกษตร

	ซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ ยังได้รับผลกระทบอยู่มีแนวโน้มสูงขึ้น เพื่อเป็นการแก้ไขและลดผลกระทบจากปัญหาดังกล่าว และพัฒนาให้สามารถใช้ประโยชน์พื้นที่ ทำเกษตรได้อย่างยั่งยืนจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการดินและน้ำอย่างเป็นระบบ ด้วยการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ประกอบด้วยมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำต่างๆ ทั้งวิธีกลและวิธีพืชเพื่อลดการไหลบ่าของน้ำทำให้น้ำซึมซับลงในดิน การเก็บกักน้ำกระจายเติมที่ช่วยลดการชะล้างหน้าดินเพิ่มความชุ่มชื้นให้กับพื้นดินเพิ่มแหล่งน้ำเกษตรสามารถทำการเกษตรปลอดภัยได้ต่อเนื่องและยาวนาน และแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ราบและแหล่งน้ำชุมชนได้ต่อไป
๔.วัตถุประสงค์ของโครงการ	๔.๑ เพื่อจัดการดินและน้ำระดับลุ่มน้ำที่กำหนดมาตรการด้านการป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและฟื้นฟูพื้นที่เกษตรปลอดภัยด้วยมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ ๔.๒ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการดินและน้ำระดับลุ่มน้ำเพื่อฟื้นฟูพื้นที่ทำเกษตรปลอดภัยแบบมีส่วนร่วม ๔.๓ เพื่อเป็นต้นแบบการบริหารจัดการโครงการจัดการดินและน้ำเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายและฟื้นฟูพื้นที่ทำเกษตรปลอดภัยด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ๓.๔ เพื่อเป็นต้นแบบการปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยน้ำหมัก ปูนโดโลไมท์ ปุ๋ยพืชสด เพื่อพัฒนาเป็นเกษตรอินทรีย์ต่อไป
๕.ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	จัดทำแผนและดำเนินการจัดการดินและน้ำเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและฟื้นฟูพื้นที่เกษตรปลอดภัยด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองบางสะพานใหญ่ ตำบลทองมงคล ตำบลพงศ์ประศาสน์ ตำบลร่อนทอง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ครอบคลุมพื้นที่ ๒๕,๐๐๐ ไร่
๖.พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการหมู่ที่ ๑ - ๑๑ ตำบลร่อนทอง และหมู่ที่ ๑ - ๙ ตำบลพงศ์ประศาสน์ อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองบางสะพานใหญ่
๗.กิจกรรมหลัก	๗.๑ การรวบรวมข้อมูล เป็นข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากการรวบรวมเอกสารและงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ศึกษา วิเคราะห์ เชื่อมโยงสู่การจัดทำแผนบริหารจัดการเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดินด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ได้แก่ ฐานข้อมูลด้านทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ สภาพภูมิประเทศ สภาพการใช้ที่ดิน เศรษฐกิจและสังคม แผนการใช้ที่ดิน และข้อมูลการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เกี่ยวข้อง ๗.๒ การสำรวจภาคสนาม ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ การชะล้างพังทลายของดิน ทรัพยากรดิน สภาพการใช้ที่ดิน การเปลี่ยนแปลงของการใช้ที่ดิน ทรัพยากรน้ำ สภาพภูมิประเทศ และสิ่งแวดล้อม และสถานะเศรษฐกิจสังคม ๗.๓ การวิเคราะห์ และประเมินผลข้อมูล การประเมินสถานภาพ

	ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ การประเมินการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน และการสำรวจข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม ๗.๔ การประเมินพื้นที่การชะล้างพังทลายของดิน ๗.๕ การจัดทำแผนการใช้ที่ดินเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน ๗.๖ การรับฟังความคิดเห็นของชุมชนผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม การประชาสัมพันธ์เพื่อการรับฟังความคิดเห็นของชุมชน ต่อการดำเนินงานโครงการ ๗.๗ การวิเคราะห์ลำดับความสำคัญเพื่อกำหนดพื้นที่เป้าหมาย ในการดำเนินงาน ๗.๘ การจัดทำแผนบริหารจัดการเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน และพื้นที่พื้นที่เกษตรปลอดภัย ด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ๗.๙ การจัดทำแผนการปรับปรุงดินโดยวิธีการต่างๆ ๗.๑๐ การประชาสัมพันธ์เพื่อการรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนบริหารจัดการป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและพื้นที่พื้นที่เกษตรปลอดภัย ๗.๑๑ นำเสนอ(ร่าง) แผนบริหารจัดการป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและพื้นที่พื้นที่เกษตรกรรม ด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน และพื้นที่พื้นที่เกษตรกรรม ด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ๗.๑๒ ปรับปรุงแผนบริหารจัดการฯ ขับเคลื่อนแผนการดำเนินโครงการ ตามแผนและขยายผลต่อไป
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	-
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สถานีพัฒนาที่ดินประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๐ กรมพัฒนาที่ดิน
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๕- ๒๕๖๙
๑๐. งบประมาณ	งบประมาณ ๒๑,๐๐๑,๒๕๐ บาท (ยี่สิบเอ็ดล้านหนึ่งพันสองร้อยห้าสิบบาทถ้วน) รายละเอียดใช้จ่ายงบประมาณ ๑๐.๑ ค่าสำรวจออกแบบระบบอนุรักษ์ดินและน้ำจำนวน ๒๕,๐๐๐ ไร่ (๒๐ บาท/ไร่) ๕๐๐,๐๐๐ บาท ๙.๒ ค่าก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพื้นที่ ๒๕,๐๐๐ ไร่ ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ๙.๓ ค่าเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด ๑๕ ตัน ๔๔๖,๒๕๐ บาท ๙.๔ ค่าปุ๋ยหมักท.๓ ๕๐๐ ตัน ๑,๗๐๐,๐๐๐ บาท ๙.๕ ค่าสาริตน้ำหมักชีวภาพ ๒๕,๐๐๐ ลิตร ๓๒๕,๐๐๐ บาท ๙.๖ ปูนโดโลไมต์ ๑,๐๐๐ ตัน ๑,๗๐๐,๐๐๐ บาท ๙.๗ ป้องกันการชะล้างพังทลาย ๑,๐๐๐,๐๐๐ กิ่ง ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท ๙.๘ ค่าติดตามการดำเนินงาน ๑๓๐,๐๐๐ บาท ๒๑,๐๐๑,๒๕๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๑,๐๐๑,๒๕๐ บาท (ยี่สิบเอ็ดล้านหนึ่งพันสองร้อยห้าสิบบาทถ้วน)

๑๑. ผลผลิต (Output)	๑๑.๑ ฐานข้อมูลด้านการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่เกษตรกรรม และสถานภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ และสังคม สำหรับเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการพิจารณากำหนด แผนการใช้ที่ดิน ๑๑.๒ แผนบริหารจัดการทรัพยากรดินระดับลุ่มน้ำที่มีการกำหนด มาตรการด้านการป้องกันและฟื้นฟูทรัพยากรดินตามสภาพปัญหา ของพื้นที่และความต้องการของชุมชน ๑๑.๓ ต้นแบบการบริหารจัดการดินและน้ำเพื่อป้องกันการชะล้าง พังทลายของดินและฟื้นฟูพื้นที่เกษตรปลอดภัยด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ๑๑.๔ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น เนื่องจากดินดีสามารถเพิ่มผลผลิตให้กับพืช มีความเป็นอยู่ดีขึ้น
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑๒.๑ สถานีพัฒนาที่ดินประจวบคีรีขันธ์ มีต้นแบบแผนการบริหาร จัดการป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรม ด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ สำหรับขับเคลื่อนการดำเนินงาน ด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนบริหารจัดการน้ำของประเทศและยุทธศาสตร์ ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๑๒.๒ สถานีพัฒนาที่ดินประจวบคีรีขันธ์มีแนวทางการดำเนินงานจัดทำ แผนบริหารจัดการที่เป็นไปตามมาตรฐานหลักวิชาการด้านอนุรักษ์ดินและน้ำ ๑๒.๓ เกษตรที่อยู่ในพื้นที่เป้าหมายมีแผนบริหารจัดการป้องกันการ ชะล้างพังทลายของดินและฟื้นฟูพื้นที่ทำเกษตรปลอดภัยด้วยระบบ อนุรักษ์ดินและน้ำทำให้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างเหมาะสม ตรงตามศักยภาพของพื้นที่ ๑๒.๔ ดินมีคุณภาพดีขึ้น เนื่องจากปริมาณอินทรีย์วัตถุเพิ่มขึ้น ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นลดต้นทุนการผลิต

แบบ กษ.๑-๑
(Project idea รายโครงการ)

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เสริมสร้างนวัตกรรมกระบวนการผลิต การแปรรูป และการตลาด เป็นสินค้าเกษตร
คุณภาพสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑.ชื่อโครงการ	แหล่งเรียนรู้ปลานวลจันทร์ ปลาในตำนาน สืบสานอัตลักษณ์สัตว์น้ำ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สร้างแหล่งเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้ด้านการ เพาะเลี้ยงปลานวลจันทร์ทะเล
๒.แนวทางการพัฒนา	ปลานวลจันทร์ทะเล มีชื่อสามัญว่า Milkfish ชื่อวิทยาศาสตร์ Chanos chanos Forsskal, ๑๗๗๕ ลักษณะรูปร่างยาวเพรียว ลำตัวแบนข้างเล็กน้อย บริเวณตามีเยื่อไขมันคลุมตลอดเกล็ดมีขนาดเล็กเรียบไปตามลำตัวครีบ หลังและครีบก้นมีเกล็ดติดต่อกัน ครีบก้นมีเส้นข้างลำตัว (Lateral line) เห็นชัดเจน ครีบหางเว้าลึกแบบส้อม (Forked type) ตัวเต็มวัยมีขนาด ลำตัวยาวกว่า ๑ เมตร หนักกว่า ๑๕ กิโลกรัม อาศัยอยู่ในทะเล เป็นปลาว่ายน้ำเร็ว อาศัยบริเวณผิวน้ำ ในประเทศไทยมีการสำรวจพบลูกปลานวลจันทร์ทะเลครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๔๙๓ บริเวณคลองวาฬ ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หลังจากสำรวจพบลูกปลานวลจันทร์ทะเล แล้ว ในปี พ.ศ. ๒๗๙๖ กรมประมงจึงได้จัดตั้งสถานีประมงจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ขึ้น ณ ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (ในปัจจุบันคือศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ประจวบคีรีขันธ์) เพื่อศึกษาวิจัยการเพาะเลี้ยงปลานวลจันทร์ทะเล และสัตว์น้ำชนิดอื่นๆ กรมประมงได้ประสบความสำเร็จ ในการ เพาะพันธุ์ปลานวลจันทร์ทะเลได้ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ และเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๘ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาวชิรา ลงกู พระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์เสด็จทอดพระเนตรลูกปลานวลจันทร์ทะเล ที่เลี้ยงไว้ในบ่อดิน ณ สถานีประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และมีพระราชกระแสรับสั่งให้กรมประมงเพาะพันธุ์ปลานวลจันทร์ทะเล ให้สำเร็จและส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงเป็นอาชีพ หลังจากนั้นกรม ประมงได้ศึกษาวิจัยและพัฒนาระบบการขุนเลี้ยง และการอนุบาลลูก ปลานวลจันทร์ทะเลจนสำเร็จและได้ส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงและแปรรูป เป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ในปัจจุบันปลานวลจันทร์ทะเลกลายเป็นตำนานสัตว์น้ำที่มีคุณค่า และมีชื่อเสียงของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดังนั้นการพัฒนาการเพาะพันธุ์ และการอนุบาล รวมถึงการดูแลรักษาทรัพยากรปลานวลจันทร์ทะเล

	ให้คงอยู่ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาต่อยอด เพื่อสืบสานปลาในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระชนกาธิเบศรให้คงอยู่ตลอดไป
๓. หลักการและเหตุผล	-
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปลานวลจันทร์ทะเลในทุกๆ ด้านให้เป็นแหล่งข้อมูล องค์ความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเยาวชน ชุมชนในพื้นที่ประจวบคีรีขันธ์
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. สร้างแหล่งเรียนรู้ ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้เดิม ให้เป็นสถานที่รวบรวมองค์ความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับปลา ๒. ผลิตลูกปลาพันธุ์ดีเพื่อปล่อยในแหล่งน้ำธรรมชาติในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ ตัว
๖. พื้นที่เป้าหมาย	เยาวชน เกษตรกร และผู้สนใจทั่วไป
๗. กิจกรรมหลัก	-
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	-
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งประจวบคีรีขันธ์/ ชุมชนประมงพื้นบ้านคลองวาฬ
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗
๑๐. งบประมาณ	๖๐๐,๐๐๐ บาท (หกแสนบาทถ้วน)
๑๑. ผลผลิต (Output)	-
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	มีแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปลานวลจันทร์ทะเล ปลาในตำนานของประจวบคีรีขันธ์ อย่างครบวงจร เพื่อประโยชน์ของชุมชนในด้านการศึกษาและการท่องเที่ยวของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

แบบฟอร์มโครงการย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๒ เสริมสร้างนวัตกรรมกระบวนการผลิต การแปรรูป และการตลาด
เป็นสินค้า เกษตรคุณภาพสูง
หน่วยงาน สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่อินทรีย์วิถีชีวิตริชชี และพัฒนาผลิตภัณฑ์พร้อมบรรจุภัณฑ์ต้นแบบ
๒. ชื่อแผนงาน/กลยุทธ์	สร้างเสริมและพัฒนาระบบการผลิตเกษตรปลอดภัยเพื่อเตรียมความพร้อมไปสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์
๓. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ที่มา : ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นแผนย่อยเกษตรปลอดภัย เพื่อสร้างความตระหนักแก่ผู้ผลิตและผู้บริโภคทั่วโลกในเรื่องความสำคัญของมาตรฐานระบบการจัดการความปลอดภัยของอาหาร ภูมิใจและวางกรอบให้เกษตรกรและผู้ผลิตทำการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับมาตรฐาน และเข้าสู่ระบบมาตรฐานการจัดการคุณภาพทางการเกษตรที่ได้รับการรับรองจากองค์กรภาครัฐหรือสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือ โดยการให้ความรู้เกษตรกรด้านกระบวนการผลิตตามมาตรฐาน เพื่อมุ่งสู่การเลิกใช้สารเคมีในภาคเกษตร เป็นการเพิ่มพื้นที่สนับสนุนปริมาณการผลิตสินค้าทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน สอดคล้องกับแผนแม่บทด้านการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของเกษตรกรรายย่อย สร้างเป็นแหล่งอาหารปลอดภัยในชุมชน เพื่อต่อยอดยกระดับเกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ ตลอดจนสนับสนุนกลไกทางการตลาดแก่เกษตรกรที่ต้องการทำการเกษตรอินทรีย์ นอกจากนี้เป็นการต่อยอดรองรับมาตรฐานสากลซึ่งต้องมีการพัฒนาระบบการตรวจรับรองคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ ระบบตรวจสอบย้อนกลับ สำหรับการตรวจสอบที่มาของสินค้าในทุกขั้นตอน ให้เป็นไปตามมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ วิสัยทัศน์ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมืองท่องเที่ยวทรงคุณค่าระดับนานาชาติ เกษตรปลอดภัย ด้านสิ่งขจรระเบียบเศรษฐกิจแห่งอนาคต สังคมผาสุก ภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีพันธกิจที่จะพัฒนาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ให้เป็นเมืองท่องเที่ยวบนพื้นฐานเอกลักษณ์ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์สู่นานาชาติ และผลักดันจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
	ประจวบคีรีขันธ์ให้มีความสามารถในการแข่งขันด้านการผลิต การแปรรูป สับปะรด มะพร้าว และสินค้าเกษตรสู่ตลาดโลกด้วยนวัตกรรม โดยมีเป้าหมายในการเติบโตทางเศรษฐกิจ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว เกษตร อุตสาหกรรม และการค้าชายแดน หากกล่าวถึงปศุสัตว์มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นการพัฒนาที่ ๒ คือ เสริมสร้างนวัตกรรมกระบวนการผลิต การแปรรูปและการตลาดเป็นสินค้าเกษตรคุณภาพสูง จากกรอบยุทธศาสตร์ของจังหวัดและพันธกิจหลัก ทำให้เห็นถึงความสำคัญด้านการพัฒนาสินค้าเกษตรให้มีความปลอดภัย เพื่อเข้าสู่ระดับขั้นของเกษตรอินทรีย์ต่อไป (๑.๒) สรุปสาระสำคัญ สภาพปัญหา/ความต้องการ : ในพื้นที่ประจวบคีรีขันธ์มีการเลี้ยงไก่ไข่ จำนวน ๑๓๗,๓๗๑ ตัว เกษตรกร ๘๖๔ ราย ซึ่งพบว่ามีฟาร์มที่ได้รับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice; GAP) จำนวน ๔ ฟาร์ม และเกษตรกรส่วนใหญ่ จำนวน ๘๕๒ ราย มีการเลี้ยงไก่ไข่แบบรายย่อย (น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ตัว) คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๖๑ โดยมีค่าเฉลี่ยของจำนวนไก่ไข่ ๕๖ ตัว ทำให้เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์เห็นความสำคัญในการสร้างความรับรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงไก่ไข่ให้กับเกษตรกรรายย่อย เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวโรคระบาดสัตว์ปีกที่สำคัญที่ก่อให้เกิดกับไก่ไข่และการป้องกันโรคที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ พร้อมกับพัฒนาการเลี้ยงไก่ไข่เข้าสู่ระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงที่เหมาะสม (Good Farming Management; GFM) และส่งเสริมให้เกษตรกรปรับระบบการเลี้ยงในรูปแบบลักษณะเลี้ยงปล่อยอิสระ สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ที่สามารถปฏิบัติและเข้าใจได้โดยง่าย เพื่อนำไปสู่เกษตรอินทรีย์ โดยใช้แหล่งอาหารตามธรรมชาติ ซึ่งไก่ไข่สามารถจิกกินได้ ทำให้ลดต้นทุนในการเลี้ยงไก่ไข่ ได้ถึงร้อยละ ๓๐ ประกอบเป็นทางเลือกใหม่ของผู้บริโภคที่ต้องการบริโภคไข่ไก่ที่มีแนวคิดเลี้ยงแบบธรรมชาติ ซึ่งจากผลการวิจัยคุณค่าทางอาหารของไข่ไก่ที่เลี้ยงแบบปล่อยเปรียบเทียบกับไข่ไก่ที่เลี้ยงแบบกรงตบจะมีคุณค่าทางโภชนาการที่มากกว่า เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคที่รักษาสุขภาพและผู้สูงอายุ และสร้างรายได้ที่มีมูลค่าสูงขึ้นให้กับเกษตรกร โดยไม่ได้คำนึงถึงปริมาณของไข่ไก่ที่เลี้ยง เป็นทางเลือกทั้งเกษตรกรผู้ผลิตและ

หัวข้อ	รายละเอียด
	เป็นทางเลือกอาหารปลอดภัยของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้โครงการดังกล่าวคำนึงถึงห่วงโซ่การผลิต โดยมีการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อรองรับสินค้าที่มากขึ้น เพื่อเป็นการขยายฐานผู้บริโภคให้เข้าถึงได้ทุกวงวัย ภายใต้อัตลักษณ์ ไร่อินทรีย์วิถีศรีจันทร์ ความเร่งด่วน : เนื่องจากปัญหาและความต้องการดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับแนวคิดในการลดต้นทุนเรื่องอาหารซึ่งเป็นต้นทุนที่มากที่สุดของการเลี้ยงไก่ไข่ โดยจะเน้นให้ไก่ไข่ที่เลี้ยงได้หากินเองอาหารตามธรรมชาติ และสูตรอาหารที่ได้จากวัสดุทางการเกษตรในพื้นที่ ควบคู่กับการปรับระบบการป้องกันโรคที่ดีและการเลี้ยงที่เหมาะสม พร้อมกับเสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ ให้เกิดความยั่งยืนในการทำการเกษตร ทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ และประมง ซึ่งการเลี้ยงไก่ไข่แบบอินทรีย์ เป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้เกิดความสมดุลระบบนิเวศน์และสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่อินทรีย์วิถีศรีจันทร์ ๒. สร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และสร้างเครือข่ายในการพัฒนากลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง ๓. สร้างแหล่งอาหารเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรได้รับความรู้ ความเข้าใจเรื่องการเลี้ยงไก่ไข่อินทรีย์วิถีศรีจันทร์ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ ๒. เกิดบรรจุภัณฑ์ต้นแบบไข่ไก่อินทรีย์วิถีศรีจันทร์ ไม่น้อยกว่า ๗ ต้นแบบ ๔. เกิดผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ต้นแบบ ไม่น้อยกว่า ๗ ต้นแบบ
๖. พื้นที่ดำเนินการ	ในพื้นที่อำเภอหัวหิน อำเภอกุยบุรี อำเภอเมือง ประจวบคีรีขันธ์ อำเภอทับสะแก และอำเภอบางสะพานน้อย
๗. กิจกรรมย่อยที่ ๑ งบประมาณ ๑๒๒,๙๐๐ บาท หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๑. การอบรม สัมมนา ให้ความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงไก่อินทรีย์วิถีศรีจันทร์ และระดมความคิดเห็นในการจัดทำหลักเกณฑ์ แบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกร จำนวน ๑๐๐ คน คนละ ๒ วัน
๘. กิจกรรมย่อยที่ ๒ งบประมาณ ๙๖,๕๕๐ บาท ๙. หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๒. การประชุมประชาพิจารณ์และจัดนิทรรศการ ประชาสัมพันธ์ไข่ไก่อินทรีย์วิถีศรีจันทร์ ให้เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน ๑ ครั้ง จำนวนคนเข้าร่วม ๑๕๐ คน
๑๐. กิจกรรมย่อยที่ ๓	๓. การอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดการเลี้ยงไก่ไข่อินทรีย์

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ ๒๗๖,๕๕๐ หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	วิธีคีรีชันในพื้นที่ (การควบคุมป้องกันโรคในสัตว์ปีก การจัดทำสูตรอาหารของไก่ไข่) จำนวน ๕ อำเภอๆ ละ ๑ ครั้ง จำนวนเกษตรกร ๘๐ คน
๑๑. กิจกรรมย่อยที่ ๔ งบประมาณ ๔๒๐,๐๐๐ บาท หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์	๔. การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ต้นแบบสำหรับไข่ไก่อินทรีย์วิถีคีรีชัน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ๓.๑ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ต้นแบบไข่ไก่อินทรีย์วิถีคีรีชัน (ไข่ไก่สดอินทรีย์) งบประมาณ ๑๗๕,๐๐๐ บาท ๓.๒ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อเพิ่มมูลค่าและบรรจุภัณฑ์ต้นแบบ งบประมาณ ๒๔๕,๐๐๐ บาท
๑๒. กิจกรรมย่อยที่ ๕ งบประมาณ ๕๐,๐๐๐ หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์	๕. กิจกรรมติดตามและประเมินผลโครงการ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ งบประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ งบประมาณ – บาท
๑๓. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (หลัก) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (ร่วม)
๑๔. ระยะเวลาดำเนินการ	เดือนตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗
๑๕. งบประมาณ	๙๖๖,๐๐๐ บาท (เก้าแสนหกหมื่นหกพันบาทถ้วน)
๑๖. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรได้รับความรู้ ความเข้าใจเรื่องการเลี้ยงไก่อินทรีย์วิถีคีรีชัน จำนวน ๘๐ ราย ๒. มีบรรจุภัณฑ์ต้นแบบไข่ไก่อินทรีย์วิถีคีรีชัน ๓. มีผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ต้นแบบที่เกิดจากระบบเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน
๑๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. ส่งเสริมอาชีพปศุสัตว์อินทรีย์วิถีคีรีชัน โดยมีการควบคุมป้องกันโรคตามหลักความปลอดภัยทางชีวภาพ ๒. ทำให้เกิดเครือข่ายเกษตรกรเลี้ยงไก่ไข่และการตลาดที่มีความเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้ ๓. เพิ่มรายได้จากมูลค่าเกษตรอินทรีย์ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ๔. เกิดความสมดุลของระบบนิเวศน์และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่

**แบบฟอร์มโครงการย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๒ เสริมสร้างนวัตกรรมกระบวนการผลิต การแปรรูป และการตลาด
เป็นสินค้า เกษตรคุณภาพสูง
หน่วยงาน สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๘. ชื่อโครงการ	โครงการเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายในการควบคุมและป้องกันโรคระบาดในสัตว์
๑๙. ชื่อแผนงาน/กลยุทธ์	ส่งเสริมการบริหารจัดการที่สร้างความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งองค์กรภาคเกษตรกร
๒๐. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันและเพิ่มการกระจายรายได้ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๒ ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในด้านการผลิต และแปรรูปสัตว์ปศุสัตว์ มะพร้าวและสินค้าเกษตรสู่ตลาดโลก วิสัยทัศน์ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นเมืองท่องเที่ยวทรงคุณค่าระดับนานาชาติ เกษตรกรปลอดภัย ด้านสิงขรระเบียบเศรษฐกิจแห่งอนาคต สังคมผาสุก สังคมภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากกรอบยุทธศาสตร์ของจังหวัดและพันธกิจหลัก ทำให้เห็นถึงความสำคัญด้านการพัฒนาสินค้าเกษตร หากพิจารณาด้านปศุสัตว์นอกจากที่มีการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงสัตว์ให้กับเกษตรกรอย่างถูกต้องตามหลักการจัดการฟาร์ม และความปลอดภัยทางชีวภาพเพื่อพัฒนาเป็นเกษตรกรปลอดภัย ให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของตลาดและการดำรงชีพของเกษตรกรแล้ว การควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์ก็เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการช่วยให้ผลผลิตด้านปศุสัตว์มีคุณภาพยิ่งขึ้น และลดภาวะความสูญเสียอันเกิดจากเหตุการณ์ดังกล่าว จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ ผลผลิตของปศุสัตว์ของจังหวัดมีความโดดเด่นเป็นลำดับต้นๆ ของกลุ่มภาคกลางตอนล่าง คือ โคเนื้อและโคนม นอกจากนี้เกษตรกรมีความสนใจในการประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ชนิด เช่น สุกร ไก่เนื้อและไก่ไข่ ทำให้อัตราการเติบโตภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ.๒๕๖๓-๒๕๖๔ ดังนี้ โคเนื้อ

หัวข้อ	รายละเอียด
	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๓.๐๖ โคนม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๓.๓๖ สุกกร เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๓.๖๘ ไก่เนื้อ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐.๕๑ (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์, ๒๕๖๓-๒๕๖๔) ทำให้ต้องมีการปรับปรุงระบบฟาร์มการเลี้ยงให้อยู่ในความ ปลอดภัยทางชีวภาพ และยกระดับมาตรฐานของฟาร์มหรือ เกษตรกร แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากภาวะโลกร้อน ทำให้ เกิดภาวะอากาศแปรปรวนทำให้สัตว์มีความอ่อนแอ และ จากข้อมูลการเคลื่อนย้ายสัตว์สามารถเชื่อมโยงกันได้ทุก ระดับพื้นที่ ซึ่งเป็นปัจจัยในการเกิดโรคระบาดในสัตว์ ทำให้ ต้องมีแผนการตั้งรับในสถานการณ์ฉุกเฉิน เพื่อใช้ในการ ควบคุม ป้องกันและยับยั้งการเกิดโรค ไม่ได้เกิดความ สูญเสียในวงกว้าง และสามารถฟื้นตัวกลับมาอยู่ในสภาวะ ปกติให้เร็วที่สุด ความเร่งด่วน : ด่วนมาก จากปัญหาการเกิดโรคระบาดในปี ที่ผ่านมา ทำให้เกิดภาวะสูญเสียทรัพยากร ในพื้นที่ สร้าง ภาระหนี้สิน ขาดรายได้และต้องชะลอการประกอบอาชีพ ทางการเกษตร เกิดผลกระทบตลอดห่วงโซ่การผลิต จึง เป็นโครงการที่เหมาะสมในการพัฒนาและสร้างความเข้าใจ ในทุกๆ บริบท อีกทั้งเป็นการสร้างเครือข่ายในการควบคุม และป้องกันโรค ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์อย่างมี ประสิทธิภาพต่อไป
๒๑. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาศักยภาพของ เจ้าหน้าที่ บุคลากร หรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการควบคุม และป้องกันโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๒. สร้างเครือข่ายและบูรณาการงานกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องในการวางแผนและเผชิญเหตุโรคระบาดในสัตว์
๒๒. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เจ้าหน้าที่บุคลากรและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วมและ ได้รับความรู้ ความเข้าใจเรื่องโรคระบาดในสัตว์ การ ควบคุมและการป้องกันโรค ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ ๒. ได้คู่มือหรือกระบวนการของแผนเผชิญเหตุในการ วางแผนและปรับใช้เมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน
๒๓. พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
๒๔. กิจกรรม	๑. อบรมให้ความรู้เชิงปฏิบัติการ ในการควบคุม ป้องกัน โรคระบาดที่สำคัญในปศุสัตว์ ๒. ระดมความคิดเห็นทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและผู้ที่มีส่วนได้ ส่วนเสียเพื่อดำเนินการควบคุม ป้องกันและยับยั้งภัยที่เกิด

หัวข้อ	รายละเอียด
	จากโรคระบาดในสัตว์ ๓. จัดทำคู่มือแผนเผชิญเหตุในการเตรียมความพร้อมกรณี ฉุกเฉินโรคระบาดในสัตว์
๒๕. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
๒๖. งบประมาณ	๑๘๗,๔๕๐ บาท (หนึ่งแสนแปดหมื่นเจ็ดพันสี่ร้อยห้าสิบบาทถ้วน)
๒๗. ผลผลิต (Output)	๑. เจ้าหน้าที่ บุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วมและ ได้รับความรู้ ความเข้าใจเรื่องโรคระบาดในสัตว์ การควบคุม และการป้องกันโรค จำนวน ๑๕๐ คน ๒. ได้คู่มือหรือกระบวนการของแผนเผชิญเหตุในการ วางแผนและปรับใช้เมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน
๒๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. สร้างเครือข่ายการควบคุมป้องกันโรคได้อย่าง ทันห่วงที่ และมีประสิทธิภาพ ๒. ลดภาระค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดความเสียหายที่เกิดจากโรค ระบาดในสัตว์ ๓. ส่งเสริมการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์แบบยั่งยืนตาม มาตรฐานความปลอดภัยทางชีวภาพ

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๒ เสริมสร้างนวัตกรรมกระบวนการผลิต การแปรรูป และการตลาด เป็นสินค้าเกษตรคุณภาพสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับการผลิตและการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรด้วยนวัตกรรมเชื่อมโยงสู่ตลาดสินค้าเกษตรมูลค่าสูง กิจกรรมหลัก ส่งเสริมการผลิต การแปรรูป สินค้าเกษตรคุณภาพสูงสู่ตลาดแบบครบวงจร กิจกรรมย่อย ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงเพื่อการเติบโตทางเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
๒. ชื่อแผนงาน	
๓. แนวทางการพัฒนา	
๔. หลักการและเหตุผล	๑. ที่มา ๑) แผนยุทธศาสตร์ชาติ : ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ข้อ ๒.๑ การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ : (ยุทธศาสตร์การพัฒนามาก เมือง ฯ) ประเด็น ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ๓) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (ร่าง) หมุดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง ๔) นโยบายรัฐบาล : นโยบายการขับเคลื่อนภาคเกษตรภายใต้หลักตลาดนำการผลิต ซึ่งจะให้ความสำคัญตั้งแต่การวิเคราะห์ความต้องการของตลาด ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เพื่อเชื่อมโยงกับการวางแผนการผลิต และนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การจัดการผลผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด มีการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร การตรวจสอบย้อนกลับตลอดจนส่งเสริมด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง ๕) นโยบายประเทศไทย ๔.๐: ได้ให้ความสำคัญในการยกระดับศักยภาพการแข่งขันและให้ความสำคัญในการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทย จากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่งคั่ง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ ๖) แผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ : ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เสริมสร้างนวัตกรรมกระบวนการผลิต การแปรรูป และการตลาด เป็นสินค้าเกษตรคุณภาพสูง ๒. สรุปสาระสำคัญ ๒.๑ สถานการณ์ : สภาพปัญหา / ความต้องการ : จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร ๑,๕๘๕,๒๕๔ ไร่ เกษตรกรจำนวน ๗๐,๕๕๑ครัวเรือน (สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์,๒๕๖๔) พืชเศรษฐกิจหลักสำคัญที่มีมูลค่าสูงเป็นสินค้าเกษตรหลักประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้แก่ มะพร้าว สับปะรด ทุเรียนมะม่วง ขนุน ปาล์มน้ำมัน ยางพารา เป็นต้น เป็นพืชที่มีศักยภาพและเป็นที่ต้องการของตลาดผู้บริโภคทั้งภายในและต่างประเทศ

	ปัจจุบันเข้าสู่ยุคการก้าวข้ามสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-๒๐๑๙) จากผลกระทบของสภาวะเศรษฐกิจภาพรวมสถานการณ์โลกตกต่ำส่งผลทำให้คุณภาพชีวิตของประชากรโลกสูญเสียความสมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจากสภาวะการณดังกล่าว พบว่า สถานการณ์เศรษฐกิจจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ด้านการเกษตรเป็นฐานสำคัญที่ช่วยพยุงเศรษฐกิจภาพรวมของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากรายงานภาวะเศรษฐกิจการเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๕ และแนวโน้มปี ๒๕๖๕ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๐ จังหวัดราชบุรี) ระบุว่า ปี ๒๕๖๕ ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๕ ขยายตัวร้อยละ ๑.๐ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวย และปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูกส่งผลให้การผลิตพืชที่สำคัญทั้ง สับปะรด มะพร้าว และปาล์มน้ำมันมีปริมาณเพิ่มขึ้น และราคารับซื้อผลผลิตอยู่ในจุดที่เกษตรกรรับได้และผลดีต่อรายได้ของเกษตรกรดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้อยู่ที่ระดับ ๑๖๑.๑ ขยายตัวร้อยละ ๔.๖ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และแนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตร ปี ๒๕๖๕ ภาวะการผลิตสาขาพืช คาดว่า มีทิศทางขยายตัวได้ดีจากการเพิ่มขึ้นของผลผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญ จากข้อมูลดังกล่าว พบว่า สถานการณ์การเศรษฐกิจของพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ช่วยพยุงสภาวะเศรษฐกิจภาพรวมของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งพืชเศรษฐกิจหลักเป็นพืชมูลค่าสูงมีศักยภาพทางการตลาดอย่างชัดเจน จึงจำเป็นต้องส่งเสริมให้ต้นทางการผลิตมีการจัดการฟาร์มที่ดีเพื่อให้ได้สินค้าการเกษตรมีคุณภาพได้มาตรฐาน เป็นที่ต้องการของตลาด รวมทั้งการใช้โอกาสจากสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-๒๐๑๙) ยกกระดานพัฒนาและเพิ่มช่องทางการตลาดทั้ง Online เพื่อให้สินค้าเกษตรไปสู่ผู้บริโภคได้สะดวก รวดเร็วและปลอดภัยต่อผู้บริโภค ซึ่งเกษตรกรเป็นกลไกหลักสำคัญในการขับเคลื่อนระบบการผลิตสินค้าเกษตร ดังนั้นการพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้และทักษะการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงไปสู่การตลาดสมัยใหม่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต้องเร่งพัฒนา เพื่อให้การผลิตสินค้าเกษตรนำไปสู่ "เกษตรมูลค่าสูง" และยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้ดีขึ้นส่งผลให้เศรษฐกิจฐานรากของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เกิดการเติบโต ความเร่งด่วน : มีความจำเป็นเร่งด่วนมาก เนื่องจากผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-๒๐๑๙) ส่งผลกระทบต่อสภาวะการณภาพรวมเศรษฐกิจของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จึงจำเป็นต้องพัฒนาภาคการเกษตรโดยเฉพาะเกษตรกรให้มีความรู้และทักษะการผลิตสินค้าเกษตรแบบสมัยใหม่ต่อยอดจากสินค้าเกษตรมูลค่าสูงที่มีศักยภาพทางการตลาดเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เกษตรกรพึ่งพาตนเองและปรับตัวเข้ากับทุกสถานการณ์วิกฤตได้ อีกทั้งช่วยพยุงสภาวะการณเศรษฐกิจภาพรวมของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้ด้วย
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้และทักษะการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ที่เหมาะสม ๒. เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรมีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง สามารถจัดทำแผนการผลิตที่เชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตรมูลค่าสูง
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ตัวชี้วัด ๑. เจริญปริมาณ ๑. ร้อยละ ๘๐ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้และทักษะการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ที่เหมาะสม ๒. ร้อยละ ๘๐ ของเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งสามารถจัดทำแผนการผลิตที่สอดคล้องกับการตลาดสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

	๒. เชิงคุณภาพ ๑. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้คุณภาพชีวิตดี และพึ่งพาตนเองได้ ๒. องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน มีความเข้มแข็งสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาดแบบมีส่วนร่วมส่งผลให้เศรษฐกิจฐานรากเกิดการเติบโต ๓. เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรมีศักยภาพสามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่มาพัฒนาต่อยอดสู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงได้ เป้าหมาย สร้างรายได้จากภาคเกษตรด้วยการผลิต การแปรรูปและการบริการด้านการเกษตรมีมูลค่าสูงที่ทันสมัยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ทั้ง ๘ อำเภอ ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมหลักที่ ๑ ส่งเสริมความรู้และทักษะการผลิตสับปรดด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม แนวทางการดำเนินงาน ๑. จัดอบรมให้ความรู้เทคโนโลยีการขยายหน่อพันธุ์สับปรดผลสด พันธุ์ MD ๒ จำนวน ๑ ครั้ง เป้าหมาย ๔๐ คน งบประมาณ ๒๘,๖๐๐ บาท ๒. จัดประชุมชี้แจงเตรียมความพร้อมการทำแปลงเรียนรู้การขยายหน่อพันธุ์ดี สับปรดผลสด พันธุ์ MD ๒ จำนวน ๑ ครั้ง เป้าหมาย ๑๐ คน งบประมาณ ๖,๔๐๐ บาท ๓. จัดทำแปลงเรียนรู้การขยายขยายหน่อพันธุ์ดีสับปรดผลสด พันธุ์ MD ๒ จำนวน ๕ แปลงๆ ละ ๑ ไร่ รวมพื้นที่จำนวน ๕ ไร่ งบประมาณ ๕๐๕,๐๐๐ บาท ๔. จัดอบรมให้ความรู้เทคโนโลยีการป้องกันกำจัดโรคเหี่ยวสับปรดแบบครบวงจร จำนวน ๘ ครั้ง เป้าหมาย ๒๐๐ คน งบประมาณ ๑๖๗,๒๐๐ บาท ๕. จัดอบรมเตรียมความพร้อมการทำแปลงเรียนรู้การผลิตสับปรดปลอดจากโรคเหี่ยว จำนวน ๑ ครั้ง ๒ วัน เป้าหมาย ๒๐ คน งบประมาณ ๗๙,๕๐๐ บาท ๖. จัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตสับปรดปลอดจากโรคเหี่ยว จำนวน ๕ แปลงๆ ละ ๑ ไร่ รวมพื้นที่จำนวน ๕ ไร่ งบประมาณ ๗๕๕,๐๐๐ บาท ๗. จัดจ้างออกแบบพัฒนาบรรจุภัณฑ์และจัดทำบรรจุภัณฑ์สับปรดผลสดเพื่อเพิ่มมูลค่าทางการตลาด งบประมาณ ๔๘๐,๐๐๐ บาท (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รับผิดชอบ) งบประมาณ ปี ๒๕๖๗ วงเงิน ๑,๕๔๑,๖๐๐ บาท (หนึ่งล้านห้าแสนสี่หมื่นหนึ่งพันหกร้อยบาทถ้วน) ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ งบประมาณ ๔๘๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนแปดหมื่นบาทถ้วน) ผู้รับผิดชอบ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานบูรณาการภาคเกษตร สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒	กิจกรรมหลักที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าพืชอัตลักษณ์พื้นถิ่นและเชื่อมโยงการตลาดด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม แนวทางการดำเนินงาน ๑. จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มช่องทางตลาดสินค้าเกษตร จำนวน ๒ ครั้งๆ ละ ๕๐ คน เป้าหมาย ๑๐๐ คน งบประมาณ ๗๑,๔๐๐ บาท ๒. จัดนิทรรศการและแสดงสินค้าพืชอัตลักษณ์พื้นถิ่น จำนวน ๑ ครั้ง เป็นเวลา ๕ วัน เป้าหมาย ๓๐ ร้านค้า งบประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ บาท ๓. จัดสัมมนารวมพลเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร จำนวน ๑ ครั้ง เป้าหมาย ๑๐๐ คน งบประมาณ ๑๑๙,๗๐๐ บาท

งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	งบประมาณ ปี ๒๕๖๗ วงเงิน ๗๙๑,๑๐๐ บาท (เจ็ดแสนเก้าหมื่นหนึ่งพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน) ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานบูรณาการภาคเกษตร สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมหลักที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกสับปะรด มะพร้าว และเครือข่าย แนวทางการดำเนินงาน ๑. จัดประชุมเกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกสับปะรด และผู้ที่เกี่ยวข้อง ระดับจังหวัด จำนวน ๒ ครั้ง เป้าหมาย ๔๐ คน งบประมาณ ๔๒,๖๐๐ บาท ๒. จัดประชุมเกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกสับปะรด และผู้ที่เกี่ยวข้อง ระดับอำเภอ จำนวน ๒ ครั้ง เป้าหมาย ๒๕๐ คน งบประมาณ ๑๒๖,๐๐๐ บาท ๓. จัดประชุมเกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกมะพร้าว และผู้ที่เกี่ยวข้อง ระดับจังหวัด จำนวน ๒ ครั้ง เป้าหมาย ๕๐ คน งบประมาณ ๔๙,๐๐๐ บาท ๔. จัดประชุมเกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกมะพร้าว และผู้ที่เกี่ยวข้อง ระดับอำเภอ จำนวน ๒ ครั้ง เป้าหมาย ๒๕๐ คน งบประมาณ ๑๓๑,๒๐๐ บาท งบประมาณ ปี ๒๕๖๗ วงเงิน ๓๔๘,๘๐๐ บาท (สามแสนสี่หมื่นแปดพันแปดร้อยบาทถ้วน) ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานบูรณาการภาคเกษตร สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมหลักที่ ๔ บริหารจัดการโครงการ แนวทางการดำเนินงาน ๑. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการชี้แจงโครงการแก่เจ้าหน้าที่และหน่วยงานบูรณาการร่วมกัน จำนวน ๑ ครั้ง เป้าหมาย ๘๐ ราย งบประมาณ ๕๕,๐๐๐ บาท ๒. ติดตาม ประเมินผล และสรุปผลการดำเนินการโครงการ งบประมาณ ๑๘๐,๐๐๐ บาท งบประมาณ ปี ๒๕๖๗ วงเงิน ๒๓๕,๐๐๐ บาท (สองแสนสามหมื่นห้าพันบาทถ้วน) ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หน่วยงานบูรณาการภาคเกษตร สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน
๙. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการ สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ หน่วยงานบูรณาการภาคเกษตร สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	เดือนตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗
๑๑. งบประมาณ	วงเงิน ๒,๙๑๖,๕๐๐ บาท (สองล้านเก้าแสนหนึ่งหมื่นหกพันห้าร้อยห้าสิบบาทถ้วน) แหล่งที่มาของงบประมาณ งบประมาณจังหวัด
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรมีความรู้และทักษะการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ที่เหมาะสม จำนวน ๑,๐๕๐ ราย ๒. องค์กรเกษตรกรมีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง สามารถผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นที่เชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรมูลค่าสูงได้ จำนวน ๓๐ ร้านค้า

๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้คุณภาพชีวิตดี และพึ่งพาตนเองได้ ๒. องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน มีความเข้มแข็งสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาดแบบมีส่วนร่วมส่งผลให้เศรษฐกิจฐานรากเกิดการเติบโต ๓. เกิดผลิตภัณฑ์แปรรูปใหม่ๆ สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นที่ที่มีมูลค่าสูง

ภาคผนวก

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการ

เกษตรและสหกรณ์ ที่ ๓/๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตร

และสหกรณ์ระดับจังหวัด

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ที่ ๓๓ /๒๕๖๒
เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

ตามคำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด เพื่อดำเนินการและปฏิบัติงานพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่ ไว้แล้ว นั้น

เพื่อให้การดำเนินการและปฏิบัติงานพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ดังกล่าวข้างต้น และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดขึ้นใหม่ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานอนุกรรมการ
๒. ผู้แทนหน่วยทหารกองทัพบกในพื้นที่ หรือผู้แทนกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ในจังหวัด	อนุกรรมการ
๓. ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด	อนุกรรมการ
๔. ปลัดจังหวัด	อนุกรรมการ
๕. หัวหน้าสำนักงานจังหวัด	อนุกรรมการ
๖. ท้องถิ่นจังหวัด	อนุกรรมการ
๗. พาณิชยจังหวัด	อนุกรรมการ
๘. อุตสาหกรรมจังหวัด	อนุกรรมการ
๙. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๐. ประธานสภาเกษตรกรจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๑. ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๒. ประธานหอการค้าจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๓. ผู้แทนสถาบันการศึกษาด้านการเกษตรในพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการสำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๕. ประมงจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๖. ปศุสัตว์จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๗. ผู้แทนหน่วยงานกรมการข้าวที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๘. ผู้แทนหน่วยงานกรมวิชาการเกษตรที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๙. ผู้แทนหน่วยงานกรมหม่อนไหมที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ

๒๐. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๑. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๒๒. ปฏิรูปที่ดินจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๓. เกษตรจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๔. สหกรณ์จังหวัด	อนุกรรมการ
๒๕. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์	อนุกรรมการ
๒๖. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๒๗. หัวหน้าส่วนราชการ และ/หรือ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ที่มีภารกิจเกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดนั้น ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควร จำนวนไม่เกิน ๓ หน่วยงาน	อนุกรรมการ
๒๘. ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๙. ผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร/ผู้แทนที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๓๐. ผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่เกิน ๒ ท่าน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง	อนุกรรมการ
๓๑. ประธานกรรมการบริษัท ประชากรูรักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด	อนุกรรมการ
๓๒. ประธานสมาพันธ์ SME ไทย จังหวัด	อนุกรรมการ
๓๓. ประธานกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับจังหวัด	อนุกรรมการ
๓๔. เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	อนุกรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. กำหนดยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการกิจกรรมพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ให้สอดคล้องกับนโยบาย (Agenda) และแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขับเคลื่อนภาคการเกษตรของประเทศไทย ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล
๒. วางแผน ส่งเสริม สนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรให้ตรงตามความต้องการของตลาด (Demand Driven) ครอบคลุมกระบวนการผลิตทางการเกษตร รวมทั้งรายงานสถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตร และคาดการณ์ปริมาณผลผลิตในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง
๓. ประสานข้อมูลด้านการตลาด กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อวางแผนการบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ รวมถึงสนับสนุนให้มีการเจรจาซื้อขายผลผลิตระหว่างเกษตรกรและผู้ประกอบการ
๔. ประสานการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด (Area-based) กับหน่วยงานรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง
๕. ทำหน้าที่เป็นกลไกในการกำกับ ดูแล ขับเคลื่อนการดำเนินการตามนโยบายและแนวทางการพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งแผนพัฒนาจังหวัดนั้น ๆ
๖. ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามนโยบายที่สำคัญด้านการเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด ต่อคณะกรรมการบริหารการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตร
๗. สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรและสหกรณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
๘. แต่งตั้งคณะทำงาน และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็นและเหมาะสม

๔. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายเกษม บุญราช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

